

Edita:
Fundació
Catalunya Cristiana
C/ València, 244.
08007 Barcelona
Tels. 215 27 39
215 27 84
FAX 215 28 05

Any XI N.º 530

Setmana del 19 al 25
de novembre del 1989

Director:
Joan E. Jarque i Juglar

Preu: 100 Ptes.

Catalunya Cristiana

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

"La solitud no és
no tenir ningú; ni tan
sols no ser estimat
de ningú; la solitud és
no estimar."

Anònim

Aquest diumenge se celebra la "Diada de Germanor"

L'autofinançament s'assoleix en un 72 per cent a Catalunya

Aquest diumenge se celebra a les diòcesis catalanes la "VIII Diada de Germanor, vers el finançament solidari de l'Església de Catalunya". L'objectiu és aconseguir que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de l'Església perquè depengui cada cop menys dels ajuts externs.

El delegat diocesà d'economia del bisbat de Barcelona, Antoni Bascompte, assenyala que l'objectiu és avançar cap a l'autofinançament directe, prescindint tan aviat com sigui possible de l'assignació tributària.

Antoni Bascompte insisteix en la necessitat de seguir fent aportacions directes per avançar en l'autofinançament que no és cap objectiu utòpic. L'Estat finança, a nivell estatal, el 40 per cent de les despeses de l'Església, mentre que a Catalunya realitza una aportació del 28 per cent que en el cas de la diòcesi de Barcelona només puja a un 18 per cent.

La Diada de Germanor ha coincidit enguany amb l'època de la declaració de la renda, fet que ha obligat l'Església a parlar de l'assignació tributària. L'arquebisbat de Tarragona ha fet una campanya amb la finalitat que els cristians destinin el 0,52 per cent de la declaració de la renda (IRPF) a l'Església.

A totes les parròquies de Catalunya es farà una col·lecta extraordinària.

Entrevista amb Gustavo
Gutiérrez

L'opció pels pobres: una exigència cristiana

En declaracions que publiquem a les pàgines centrals (16-17), Gustavo Gutiérrez, un dels pares de la Teologia de l'alliberament, assenyala que no s'ha de fer teologia per publicar llibres, sinó per ajudar l'Església a ser signe del Regne de Déu. També afirma que la teologia és molt important per anunciar l'Evangeli en un llenguatge apropiat.

Gustavo Gutiérrez creu que la teologia és un acte secundari ja que primer ve la vida cristiana. "Aquesta és la raó —afegeix— per la qual, a casa nostra, els veritables subjectes de la teologia, els qui l'elaboren, són les comunitats de base. A l'interior d'elles, els teòlegs tenen un paper. La teologia és per anunciar l'Evangeli, no és una metafísica religiosa".

Admet que a Roma s'han formulat reserves, crítiques i interrogants, però pensa que gràcies a aquest debat s'ha arribat a una Teologia de l'alliberament més madura i més perspicaç quant a les interpretacions errònies a partir del seu punt de vista. Gutiérrez assenyala que avui l'Evangeli és més significatiu que fa vint anys gràcies al compromís d'un bon nombre de cristians i del testimoni dels qui han donat llur vida.

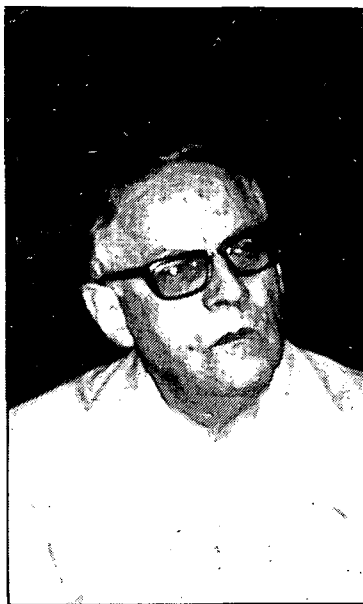
Gustavo Gutiérrez va estudiar a Lyon i a Roma. Després va anar a servir al Perú on va iniciar la seva tasca pastoral. Ha treballat sempre al costat dels més pobres i afirma que en aquests darrers anys ha passat moments dolorosos i penosos pels conflictes amb la Congregació per a la Doctrina de la Fe. Tanmateix, considera que el debat ha estat enriquidor i profitós per les dues parts.

AFINANT

L'ombra de migdia

JOAN E. JARQUE i JUTGLAR

Qui estima el Sol ha de tolerar l'ombra. En el pla moral, és allò que diuen els francesos "il avait les défauts de ses vertus", cada virtut humana és insidiosament acompanyada pel seu defecte corresponent. Avui es cotitza alt la tolerància, l'obertura d'esperit, i fins quasi s'exigeix als cridats a alts càrrecs pastorals. És obvi que són unes grans virtuts per aquells que han de conduir un ramat divers, dispers i inquiet. Tanmateix l'ombra de la tolerància i de l'obertura és de tèmper si és massa allargassada i espessa: el pastor, coneixent una a una totes les ovelles i carregant-se a coll les febles o nafrades, sap el camí dels bons pasturatges i de les aigües vives, tanca la cleda de nit i quan ronda el llop. Potser el què caldria fóra que l'ombra d'aquestes dues virtuts pastorals fos, com a migdia, ben curta i clara.

Presentació del segon volum de l'obra poètica de
mossèn Climent Forner

Fe i poesia, remei per a l'ànima trista

El proper 28 de novembre, a l'Ateneu Barcelonès, es farà la presentació del segon volum de l'obra poètica de mossèn Climent Forner, sacerdot solsonès. Fa cinc anys es va presentar el primer volum d'aquesta obra (L'Ull de Taüll. Llibres del Mall).

En el pròleg d'aquesta obra, Isidor Cònsul afirma: "La fe i la poesia, doncs, són el remei per a l'ànima trista, l'alternativa que

envaeix el dolor i la dreuera on el poeta retroba el sentit de l'humor i les subtils de l'ironia".

La col·lecció de mossèn Forner acabarà amb el tercer volum que inclourà una selecció de la seva poesia sobre diversos temes (popular, patriòtica i d'amistat). D'aquesta manera, els lectors podran tenir unes mostres molt significatives d'aquest poeta cristià. (Pàg. 12)

ACTIVITATS DE "L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA"

COM COMENÇAR L'ANY 1990? A JERUSALEM...

PELEGRINATGE A TERRA SANTA

27 de desembre al 3 de gener de 1990

8 DIES VISITANT: JUDEA, Jerusalem, Betlem, Jericó, Ein-Karem etc.

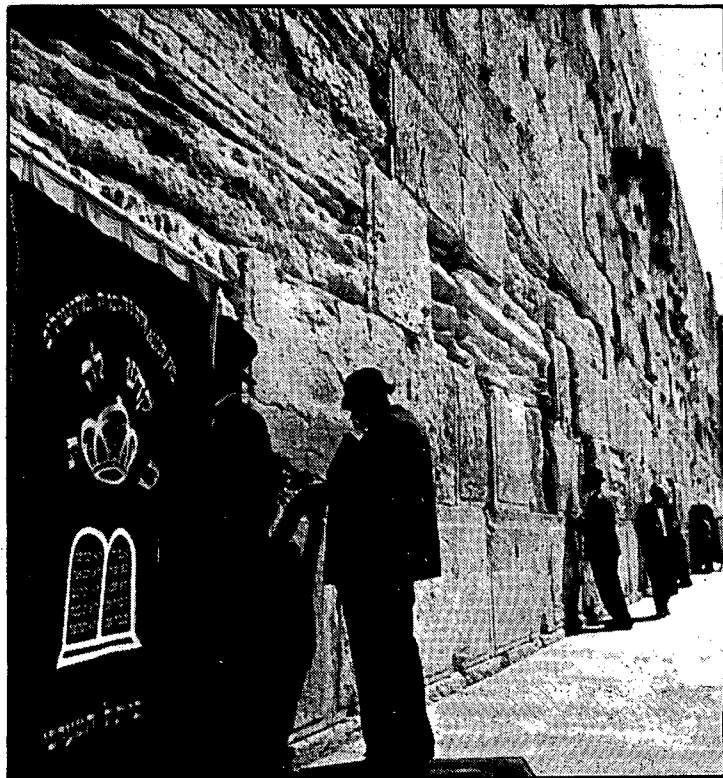
GALILEA, Natzaret, llac de Tiberíades, Cafarnaüm, Mont Carmel, etc.

Aquests i altres llocs Sants ens faran reviure el Nou Testament.

PREUS MOLT ASSEQUIBLES

Demaneu informació - Oberta la inscripció

GC-8

Mur de les lamentacions

CALENDARI "CATALUNYA CRISTIANA" 1990

il·lustrat amb goigs de la Mare de Déu

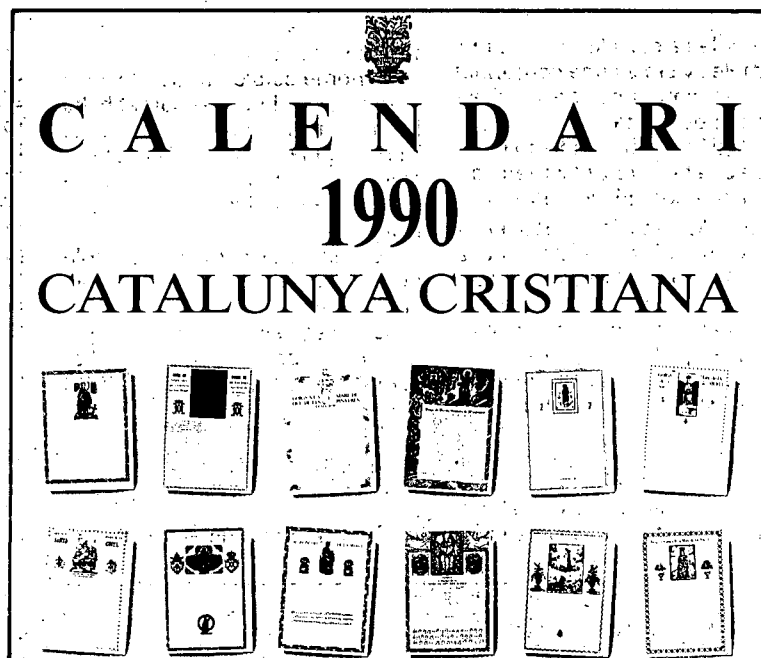
Característiques del CALENDARI: Lectures diàries de la Missa, Santoral, Temps de l'any litúrgic, Intenció mensual del Sant Pare. Format de paret, mida 40 cms. per 45 cms.

PREU: 600 Ptes.

Els subscriptors de "CATALUNYA CRISTIANA" rebran per correu, com a obsequi, aquest calendari.

CALENDARI LITÚRGIC 1990 mida 9 cms. per 15'30 cms. manual.

PREU: 150 Ptes.

"L'ASSOCIACIÓ D'AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA" CONTRIBUEIX ECONÒMICAMENT QUE CADA SETMANA SURTI AL CARRER "CATALUNYA CRISTIANA"

PER A INFORMACIÓ:

Plaça Urquinaona, 11 - 3^a A
08010 BARCELONA - Telf.: 301.37.18

**FES-TE AMIC...
T'esperem!**

COM FER-SE AMIC DE

**Catalunya
Cristiana?**

L'INFORMAREM AL
TELÈFON 301 37 18

ARA MATEIX

El mur que ha començat a caure... (1)

J. CARRERA i PLANAS

Tots ens adonem, amb una certa emoció més o menys continguda per la lògica cautela, que vivim un tombant històric: l'enderrocament popular i jubilós del mur de Berlín és avui la imatge de la llibertat que reneix a l'Alemanya que es deia "democràtica"... a Polònia... a Hongria... més àrduament, a la mateixa Unió Soviètica...

Els efectes d'aquesta commoció —que no és solament política— ultrapassen les fronteres d'aquells països i ens arriben a nosaltres. Ens fan pensar...

Pot ser interessant, per triar una de tantes possibles i suggeridores vies de reflexió, evocar l'evolució dels catòlics respecte del marxisme, des del 13 d'agost de 1961, quan va començar a ser edificat el mur, fins als nostres dies.

Va ser, precisament, en començar la dècada dels 60 que es produí entre nosaltres un gran moviment de curiositat, d'interès i de suggestió pel marxisme, que no pararia de créixer fins a les darreries de la dècada següent. El llibre d'Yves Calvez, traduït al castellà (Ed. Taurus, 1958/1960), "El pensamiento de Carlos Marx", suscità un interès molt viu i provocà conferències i reunions d'estudi. Octavi Fullat publicaria, uns anys després (Nova Terra, 1964), "La pedagogia a la Unió Soviètica", amb pròleg d'Antoni Pérez González, que tenia, entre altres mèrits, el d'una "introducció àgil al marxisme", d'una gran eficàcia didàctica. El 1967, ens arribaria l'obra de mossèn Josep Dalmau "Distensions cristiano-marxistes" (Edicions 62)... L'ambient d'autocrítica eclesial, sobretot en els aspectes socials, un cert sentiment de culpabilitat per les conseqüències de la guerra civil en el camp religiós, la sensació d'ineficàcia del doctrinarisme i de l'espiritualisme davant les urgències d'una societat injusta... eren factors que predisposaven a acollir una via d'anàlisi i de transformació de la realitat que es presentava com a gairebé infal·lible.

Els comunistes, per la seva banda, ja feia temps que havien descartat el camí de la lluita armada i, a través del nou concepte de "reconciliació nacional" (Declaració de juny de 1956) empraven la ruta que els portaria a l'eurocomunisme. Aleshores, flexibilitzant el concepte de classisme estricte, per obra de Santiago Carrillo en lluita aferrissada amb l'immobilista Enrique Lister, es proposaren la penetració en els medis que retòricament anomenaven les for-

ces de la intel·ligència i el progrés". Entre elles, els sectors catòlics amb més sensibilitat social. A Catalunya, l'èxit d'aquesta operació va ser espectacular. Mai, abans, el comunisme havia tingut tanta força en la nostra societat com en els anys seixanta. El "boom" del PSUC arribaria fins a les primeres eleccions i una mica més ençà.

Pel que fa a la seva introducció en l'ambient catòlic, recordo —com a exemple molt típic d'un estil d'acció que es repetia de diverses maneres a molts llocs— les visites periòdiques que ens feia a capellans del sector de Badalona i Santa Coloma, cap al 1964, un equip molt interessant de comunistes: el dirigent Antoni Gutiérrez, l'històric Olivé, i una noia de la qual he oblidat el nom i no vaig veure més, que feia llargues estades de formació precisament a la República Democràtica Alemanya... Eren trobades denses i sovint polèmiques —hi discutíem des de la metafísica a la política— però d'un gran valor humà. Representaven un fet modest, però important per a nosaltres, de trobament de tu a tu amb els qui, segons l'esquema de la guerra i la postguerra, constituïen "la banda contrària". Ja apuntava en aquells militants enfervorits una crítica, encara molt matissada, sobre alguns aspectes dels règims de l'Est. Però la Unió Soviètica restava el seu gran punt de referència. Li aplicaven, defensant-se, la imatge d'un elefant lent i una mica maldestre, però grandios, que avança segur, amb passes irreversibles...

És un fet que, tant a través de la via intel·lectual com per la dels contactes directes, entraren al nostre món cultural, incloïen un ampli sector catòlic, conceptes fins aleshores molt minoritaris. Mots com alienació, plusvàlua, anàlisi, dialèctica, classe dominant... esdevingueren habituals en

el nostre llenguatge, si bé potser no sempre eren utilitzats segons la seva estricta significació marxista.

Aviat s'originà un fenomen nou: sorgiren plataformes d'acció —de tipus sindical, de solidaritat amb els represaliats, de defensa dels drets humans— de caràcter pluralista però on, de fet, els elements decisius eren els comunistes i els catòlics. Aquesta va ser una nova passa qualitativa ben important. Val a dir, però, que, pràcticament fins cap a la fi de la dècada, pocs catòlics significatius passaren d'a-

quí. Tot, encara, passava per aquella esclatxa de la col·laboració social amb "homes d'una concepció de la vida diversa", que havia obert, el 1961, Joan XXIII. (Mater et Magistra, 239).

La problemàtica més complicada començaria una mica després.

nes, no foragitem els homes en el treball; potser ha esdevingut inversament: per raó del sexe i la maternitat, n'hem estat foragitades. La persona —i la dona és persona— val pel cos, pel cor, però també per la ment. És veritat que l'ofici de mare "és dolç i sublim". En dono fe i en sóc conscient, tot i que cal valorar també altres missions i vocacions que tenim.

Per no haver assumit això, existeixen molts problemes en les famílies. L'alliberament de la dona i la seva realització, no depèn de si es treballa a casa o fora de casa i prou, sinó de trobar el camí i seguir-lo. Els fills són fruit d'un pare i d'una mare i són els dos esposos conjuntament qui n'han de tenir cura, perquè els petits necessiten de pare i mare.

Crec sincerament que poques dones cristianes tinguin interès de participar en la jerarquia eclesiàstica, tal com avui està muntada, tot i que si això s'esdevingués penso que canviariem moltes coses pel bé dels creients. En pla anecdòtic, si un dia la dona arribés a ser Papa, com diu el senyor Munné, no es deixaria dir "Santa Mare", perquè tots sabem prou bé que de Sant només és Déu, veritable pare i mare de tots. El mateix Evangeli insinua aquest pensament.

El senyor Antoni Munné no fa cap referència en els seus articles, de les dones solteres i de les religioses. És que potser per no ser mares biològiques —sense fills— no poden tenir tampoc un paper transcendental en la societat i en la vida de l'Església? En el tema, sempre hi entra la dona com a mare dels seus fills i prou. Em dol que s'oblidi de les religioses i solteres —moltes d'elles excel·lents i heroi-

ques—. Es parla i s'escriu com si no existissin. És una pena i una greu incongruència.

Jo demanaria al senyor Munné i a altres senyors que no escriguin més sobre la dona. Però què no deixen aquesta tasca per a nosaltres? És que intenten entendre en exclusiva la nostra naturalesa? O és que creuen que no som capaces de res? Si avui corren dones feministes i radicals no és tant per culpa d'elles com per l'home que pontifica. ¿Què ha estat primer, el feminisme o el masclisme? La resposta és senzilla: sense masclisme no hauria existit el feminisme.

El que cal avui —i també a nivell eclesial— és un diàleg serè i respectuós entre homes i dones. Seria bo que la jerarquia eclesiàstica fomentés aquest diàleg obert i franc. Allò inadmissible i funest és que entre paraules d'homes i paraules de dones, ens allunyem els uns dels altres. Amb comprensió mútua, podríem arribar a entendre'ns i comprendre'ns, i sobretot estimar-nos més.

ROSA M. RECASENS

Dret a néixer

Sr. Director:

De cara a la imminent aprovació de la Convenció sobre els Drets del Nen per part de l'ONU —s'inclou el dret a la participació en les decisions que influeixen en el seu futur— esperem que finalment es tingui present el dret del nen a néixer. Aquest és el dret previ que converteix en drets a la resta, i no obstant no semblava incloure's en les relacions prèvies.

JOSE FLURIACH MARTINEZ

Llegeixo amb interès Busquets Molas

Sr. Director:

Llegeixo, amb interès, els articles que CATALUNYA CRISTIANA publica del Sr. Esteve Busquets i Molas tots ells interessants i escrits amb el seu estil tan planer i entenedor.

Si avui em permeto fer un petit comentari a l'article inserit en el número 524 de CATALUNYA CRIS-

TIANA, titulat "Montserrat Pujol i la seva nissaga" és perquè tinc la sort de posseir el llibre "Sempre en actiu" generós obsequi del matrimoni amic Gabarró i Canals i dic tinc la fortuna de posseir-lo, perquè de les seves ratlles brolla un doll d'amor a Déu, a la família i a tota la humanitat.

També tinc el privilegi de conèixer dues de les nètes de l'autora, Gertrudis i Ramona, ambdues religioses exemplars de la congregació "Missions Filles de la Sagrada Família de

Natzaret" que és una congregació no molt gran en nombre però sí en espiritualitat i esperit de servei i en la qual, sortosament, ha professat també una filla meua. La Ramona i la Gertrudis són germanes del sacerdot Jaume Gabarró i Canals, monjo de Solius.

No vull acabar sense manifestar que, com demana el senyor Esteve Busquets i Molas, en l'article esmentat, ha resat "per la dama" una avemaria.

DOLORS JAUMEANDREU

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf Internacional (adherida a la UNESCO)

Vols donar una llar a infants que no en tinguin?

Desitjo fer-me AMIC D'ALDEES INFANTILS SOS DE CATALUNYA

Passeig de Sant Gervasi, 24 - 08022 Barcelona - Tels. 417 75 39 - 212 09 24

1. - Amb la subscripció de:

_____ Ptes.

que farà efectives amb pagament: Trimestral Semestral Anual

2. - Apadrinant a:

Un infant amb 2.500 ptes. al mes

Una casa amb 10.000 ptes. al mes

Nom i dos cognoms: _____

Adreça: _____

Població: _____

Banc o Caixa d'Estalvis: _____

Agència: _____

Direcció: _____

Compte corrent o Llibreta d'Estalvis num.: _____

Senyali amb una X els requadres que li interessin.

Joan Pau II als joves del centre italià "Solidaritat de Lucca"

La droga es combat també amb noves relacions humanes

"La droga és un problema gravíssim. Per combatre-la cal donar als joves un sentit a la vida, cal retrobar els valors de la família, de la comunitat, del viure junts i d'afavorir el desenvolupament, la justícia i la pau". Joan Pau II.

"La droga és combat no solament amb mesures d'ordre sanitari i judicial, sinó també amb noves relacions humanes, carregades de valors humans i afectives" va manifestar el Papa en un centre "antidroga" de Lucca (Itàlia).

El Centre "Solidaritat de Lucca" recull joves que han passat pel drama de les drogues, i d'altres que han elegit una altra alternativa i ofereixen un servei voluntari per a la rehabilitació dels afectats.

La droga és, de fet, el clar símptoma d'una societat que ja no aconsegueix viure els autèntics valors i empeny als que hi pertanyen a l'egoisme, la incomunicació i la soledat. En aquest clima les fites que es busquen són els diners, el poder, la carrera i els béns de consum. S'està disposat a pagar

qualsevol preu a fi d'obtenir-los.

Aquest mal, incrustat tant en les persones com en les estructures, s'ha de superar mitjançant un nou compromís de responsabilitat en l'interior de les estructures de la vida civil i, en particular, mitjançant l'oferiment de models de vida alternatius.

Les diverses institucions públiques, a nivell nacional i internacional, són cridades a frenar l'expansió del mercat de les substàncies estupefaents. Per aconseguir-ho, cal sobretot que es desenmascarin els interessos dels qui especulen sobre aquest mercat; que s'assenyalin els instruments i els mecanismes que es fan servir; i que es procedeixi finalment al seu desmantellament eficaç i concertat. A més, cal obrar amb la mirada posada al desenvolupament

integral d'aquelles poblacions que es dediquen, per subsistir, a la producció d'aquestes substàncies. Al mateix temps caldrà promoure unes xarxes de serveis, coordinades entre si. La seva finalitat serà la prevenció efectiva del mal i la recuperació i reinserció dels joves afectats.

Models de vida alternativa

Però tot això no és suficient. També cal proposar valors i models de vida alternatius.

Sobretot és en aquest nivell on l'Església se sent interpel·lada perquè en donar sentit a la vida d'un jove ja és combatre la droga. Quan encara no es percebia tot el drama del problema que implica la difusió

de l'abús de les drogues, el meu predecessor Pau VI, amb gran sentit profètic, cridava l'atenció del món sobre aquesta plaga tremenda. En el primer any del meu pontificat, vaig assenyalar la urgència de proposar als joves valors capaços d'orientar les seves vides i la necessitat de donar a l'home el lloc central en la reflexió sobre el mal social de la droga. L'Església va tornar a ocupar-se del problema de l'abús de les drogues en una ocasió solemne, com ho va ser el Sínode dels Bisbes l'any 1980, i va subratllar els principis que animen la seva actuació en aquest camp tan delicat de la vida personal i social.

Des de llavors s'han multiplicat les iniciatives i els serveis que l'Església ha inspirat i guiat, demanant i suscitant la col·laboració de tothom.

És possible vèncer la droga

Els models que us proposeu —el de l'acollida i el de l'escolta, com les viviu en els vostres centres i el de la corresponsabilitat i de la col·laboració, molt pròpies de les vostres comunitats— són models vàlids perquè són capaços d'orientar cap a eleccions i actituds inspirades en els valors evangèlics de la pobresa, del servei i del compartir. Ells demostren que és possible ajudar els interessats a vèncer la droga i a oposar-se concretament a l'expansió social del fenomen.

Estimats joves, mentre us exhorto a continuar amb la vostra experiència valenta, us asseguro que us acompanyo amb l'oració i amb la meua benevolència. Com a testimoni us dono la benedicció apostòlica.

FILTRANT LA NOTÍCIA

Compra-venda mafiosa d'infants

Segons l'agència SELAT (Servei latinoamericà) s'ha publicat a Buenos Aires (Argentina) un reportatge per les associacions que treballen a favor dels infants, segons el qual l'Amèrica llatina és un centre d'exportació de nens" en mans d'una màfia internacional. L'organització nefasta es mou en profit propi, valent-se de la misèria que hi ha en aquests països.

El reportatge revela que l'estratègia consisteix a utilitzar mares desemparades i desesperades a causa de la seva situació econòmica precària, que venen els seus nans per un preu irrisori. Els infants són traslladats a Europa, a Israel i als Estats Units al preu de 7.000 dòlars. "L'Amèrica llatina troba així —declara la mateixa agència— una solució fàcil per suplir la constant baixa de natalitat dels països rics".

SELAT esmenta el cas d'El Salvador, Amèrica central: durant aquests darrers temps, 300 casos de tràfic d'infants han estat enregistrats. El Paraguai és un altre país proveïdor de nens. Segons el president Andrés Rodríguez, cada setmana, entre 5 i 10 criatures són venudes a Estats Units per 8.000 dòlars cada un. En molts casos els mafiosos necessiten d'alts funcionaris i de jutges del mateix país que tapin aquest comerç nefast.

Per la seva part, el setmanari argentí "Somos" declara que el mercat d'adopcions il·legals és encara molt superior a l'Argentina, perquè més del 90% de la població descendeix d'Europa i fa que els menuts siguin generalment de color blanc; això és particularment apreciat en el vell continent i Amèrica del Nord". Els preus de "la venda" per nen o nena exigit pot pujar llavors a 20.000 dòlars.

Segons Carlyle Guerra de Macedo, director de l'"Organització Panamericana de la Salut (OPS), els traficants no s'accontenten amb el mercat de compra-venda il·legal, sinó que arriben al comerç d'òrgans destinats a la transplantació quirúrgica. El fet d'una petita xilena de 10 anys, que els mafiosos abandonaren després d'haver-li extret un ronyó, és un exemple trist i recent.

Segons l'agència APIC, l'episcopat sud-americà ha denunciat i protestat enèrgicament contra aquest tràfic immoral, tot i que manifesta que l'Església accepta l'adopció legal, quan convergeixen una sèrie de condicions marcades per la llei i aprovades per tribunals competents i especialitzats.

FRANCESC GAMISSANS

Una novetat editorial per als cristians interessats en la lectura dels Pares de l'Església, i en la Litúrgia de les Hores:

TEXTOS PATRÍSTICS I ECLESIASTICS DEL LECCIONARI MONÀSTIC

Temps ordinari, Any I, Any II

Dos volums, curosament editats, a dues tintes, que ofereixen en llengua catalana el que ja és publicat en italià (L'Ora dell'Ascolto) i en castellà (Leccionario Monástico).

Contenen els textos corresponents a la segona lectura de l'Ofici de lectura, amb els seus responsoris, d'acord amb el leccionari bíblic biennal de la Litúrgia de les Hores romana (assenyalat també en sigles i amb els responsoris). És un enriquiment per als qui reciten l'Ofici de lectura.

És un recull de textos de la tradició literària cristiana, que enriqueix i alimentará la fe dels lectors interessats a pouar en aquesta font.

Preu dels dos volums: 5.500 ptes.

Els trobareu a: Monestir de Sant Pere de les Puel·les. C/. Angll, 55 - 08017 BARCELONA, Telèfon: 203 89 15.

També els podreu recollir al Centre de Pastoral Litúrgica. C/. Rivadeneyra, 6, 7è. - BARCELONA, si prèviament els demaneu al Monestir.

Hi ha en preparació els altres dos volums corresponents a Advent-Nadal i Quaresma-Pasqua.

VATICA DIA A DIA

Document vaticà sobre les universitats

En un discurs adreçat als participants en la plenària de la "Congregació per a l'Educació Catòlica", el Papa s'ha referit al document sobre les universitats catòliques que des de fa diversos anys, està elaborant aquest dicasteri romà. El document, que sembla ja acabat, ha sofert diverses transformacions, per la dificultat que comporta redactar aquesta "Carta magna" de la universitat catòlica aplicable a països amb tradicions acadèmiques molt diferents. Finalment sembla que la seva extensió s'ha reduït molt.

Japó: Prestigi de l'ensenyança catòlica

D'entre les 490 universitats que hi ha actualment al Japó, dotze han estat creació de l'Església missionera i figuren entre les de major prestigi a tot el país. Sobresurt la Universitat de Sofia, amb set facultats i uns 10.000 estudiants. Quelcom més del 10 per cent d'aquests universitaris es declaren cristians, un 11 per cent budistes i el 68 per cent indica no pertànyer a cap religió. Gairebé la meitat dels alumnes de les universitats catòliques ha realitzat els estudis primaris i secundaris en escoles i col·legis regentats per missioners.

Per al japonès mitjà "l'escola missionera" és sinònim de millor educació amb referència a l'ensenyança pública. L'Estat concorre al finançament de l'ensenyança privada. Pel que fa a l'esmentada Universitat de Sofia —en la qual ensenyen 60 jesuïtes espanyols, juntament amb d'altres de diferents nacionalitats— l'Estat contribueix anualment amb un 25 per cent del pressupost de despeses.

Ucraïna. Els bisbes respecten la llei constitucional

La vintena de bisbes ucraïnesos d'occident reunits en sinode a

Roma, respectaran la Constitució soviètica.

En finalitzar una de les misses, el cardenal Miroslav Lubachivski, cap de l'Església ucraïnesa, ha desitjat que la seva Església sigui oficialment reconeguda i ha donat la mà als responsables de l'Església ortodoxa russa, invitant-los a la reconciliació i al respecte recíproc.

Per altra banda, ha confirmat que els bisbes ucraïnesos faran tot el possible per tal que un Congrés Eucarístic tingui lloc a Lvov —Ucraïna— amb la presència del Papa.

Polònia. Els bisbes accepten el pla d'austeritat

Els bisbes polonesos, reunits en Gdansk per la Conferència episcopal, han convidat el poble a acceptar les mesures d'austeritat del govern, subratllant que "el bé comú exigeix sacrificis i renunciacions". "No es pot pas esperar una millora immediata de la situació" —han afegit—. "Cal una mobilització i una solidaritat de tots els ciutadans". Per altra banda criden l'atenció al govern pel fet que "Cada vegada són més les famílies que viuen en un nivell mínim de subsistència".

París. Els religiosos estudien la seva identitat

"Quina pot ser l'aportació de la seva presència enfront als reptes del món actual?"

Aquesta és la pregunta proposada a 150 delegats d'abadies i congregacions religioses, reunits a París durant tres dies per l'estudi de la qüestió.

Segons el ritme de la vida actual, no permet gaire una gran vida interior. Però els religiosos poden fer un toc d'atenció en el sentit cristià i la misericòrdia de Déu, donant senzilles normes de pregària de la qual el Poble de Déu n'és famolenc.

Són també cridats a bastir la unió de l'Església tot exercint el

ministeri en la comunitat, practicant la pobresa, "deixant les idees que dificulten acollir el proïsme, el foraster, en lloc d'excloure'l. En una paraula, "confirmar el bé de Déu als qui desitgen entendre'l i escoltar-lo".

Brasília. Helder Cámara defensa la Comissió "Justícia i Pau" de Recife

Monsenyor Helder Cámara, antic arquebisbe de Recife, ha declarat recentment que la Comissió Justícia i Pau de l'esmentada diòcesi s'havia mostrat sempre "lúcida, ben integrada i ferma, sabedora de com cal defensar i amb opcions inspirades en el Concili Vaticà II". Aquestes declaracions són molt importants si es té present que l'actual administració arxidiocesana de Recife ha prohibit a l'esmentada Comissió Justícia i Pau presentar-se com a organisme vinculat a la jerarquia diocesana. Els dirigents de l'esmentada Comissió, en una nota a mitjans d'agost, han protestat contra la prohibició episcopal. "No podem acceptar —diu— que en la nostra Església es prenguin mesures actualment contra els qui lluitaren i foren perseguits fins a la mort per realitzar la comesa que la jerarquia els havia confiat".

Roma. Reunió de la Comissió teològica internacional

Del 2 al 7 d'octubre es va celebrar a Roma, sota la presidència del cardenal Ratzinger, la sessió anual de la Comissió teològica internacional de la qual forma part el jesuïta espanyol Cándido Pozo.

L'objecte de les reunions fou l'estudi d'alguns problemes de teologia moral fonamental referents a la qüestió dels principis i les normes absolutes en matèria de moral, des del punt de vista bíblic, històric, filosòfic, teològic i magisterial. També es va tractar de l'escatologia i es va discutir el contingut de la carta que un grup de teòlegs francesos va adreçar al cardenal Ratzinger el febrer passat.

Un espanyol nunci a Guinea equatorial

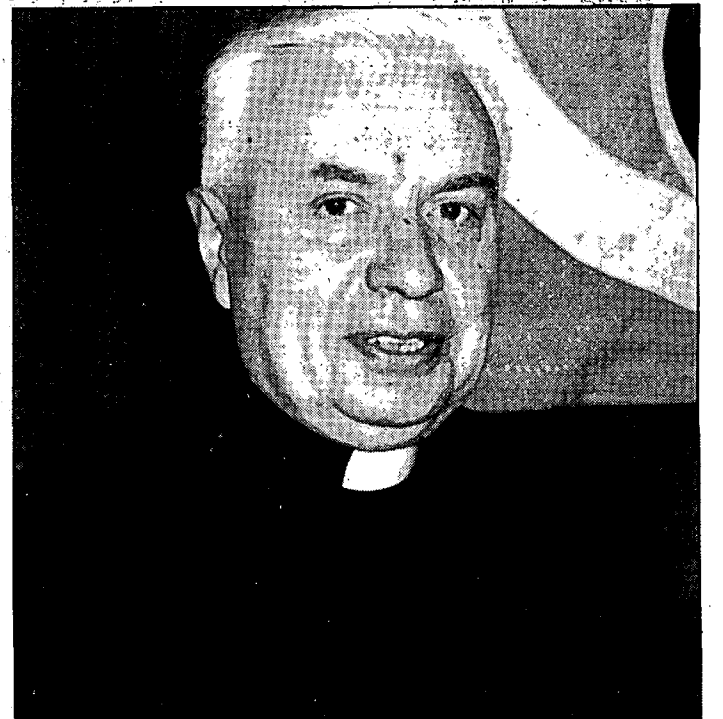
L'arquebisbe de Terol, Santos Abril i Castelló, nunci a Bolívia, fou nomenat pel Papa Pro-nunci apostòlic a Camerun, Gabon i Guinea equatorial.

Gran nombre de visites als museus vaticans

Amb motiu de la "Jornada Mundial del Turisme", que va tenir lloc el passat 27 de setembre, els museus vaticans foren oberts gratuïtament. Es va registrar la presència de 7.368 visitants. El nombre de visitants ha crescut constantment en el curs dels últims anys. El màxim nombre va correspondre a l'últim diumenge del mes d'abril del 1989: 19.860.

Roma. Simposi dels bisbes d'Europa

Del 12 al 17 d'octubre es va celebrar a Roma el VII Simposi dels bisbes d'Europa, que va tractar sobre problemes referents al naixement i a la mort en els països europeus individualitzant-los en aquells fenòmens tècnics i científics que canvien profundament les

Monsenyor Vilnet, tot un símbol

Aquest bisbe francès va comentar a Lille, la Carta apostòlica de Joan Pau II referent al Líban. Antic president de la Comissió episcopal, el bisbe de Lille segueix de prop l'evolució dels esdeveniments al Líban, per tal com va acceptar, a petició de molts bisbats del món —Brasil, Estats Units i Europa occidental— la tasca de coordinador en el conflicte. Pel que fa a aquest càrrec, serà responsable d'un departament estable d'informació i reflexió sobre el Líban.

"Pel bisbe Vilnet, l'actitud de Joan Pau II, tenint en compte la seva "Carta als musulmans", és un fet que ha de desvetllar l'opinió del món i a la vegada intensificar l'acció de tots els bisbes. "Es necessari un toc d'atenció general —opina— pel reforçament de la pau en curs. El símbol del Líban és únic al món. Si no s'aconsegüís una bona relació potser es tardarien segles per assolir una bona convivència entre musulmans i cristians".

Pel que fa a la crida del Papa dirigida als musulmans, monsenyor Vilnet creu que no es tracta sols d'un darrer recurs. "Des de fa temps es relaciona amb àrabs de molts països. La diòcesi de Lille té un bisbe que fou nunci a Damasc i El Caire. Així, és en nom d'una fonamentada esperança que Joan Pau II s'adreça a ells i estic cert que la seva crida pot ser escoltada. Aquest pas pot constituir sens dubte, un considerable esdeveniment".

FLORENCE QUILLE

condicions del viure i del morir, i produeixen, conseqüentment, canvis en la mentalitat, els hàbits i el sentit religiós. Es va tractar, al mateix temps, del Líban i dels països de l'Est.

En el Simposi, hi participaren

79 bisbes, 4 representants d'esglésies cristianes, 38 sacerdots, 8 religiosos i 12 laics. El resum del Simposi fou realitzat pel cardenal Martini, arquebisbe de Milà i President del Consell de les Conferències episcopals europees.

Santos Abril, nunci de Camerun

L'arquebisbe espanyol Santos Abril Castelló ha estat nomenat nunci apostòlic a Camerun, Gabon i Guinea Equatorial pel papa Joan Pau II. Des del 1985 era nunci a Bolívia.

Va néixer a Alfambra (Terol), el 21 de setembre del 1935, fou ordenat sacerdot l'any 1960 i consagrat bisbe el 16 de juny del 1985. Abans de ser destinat a La Paz (Bolívia), va ocupar diversos càrrecs en les nunciatures apostòliques a Pakistan i Turquia i en la Secretària d'Estat del Vaticà. També ha estat professor d'espanyol de Joan Pau II, a qui ha acompanyat en els seus viatges als països de parla hispana.

II TROBADA DE JOVES AL MONESTIR DE SANTA MARIA DE MONT-SIÓ (ESPLUGUES DE LLOBREGAT)

Dia 26 de novembre

Es convida els joves de grups de parròquies, de moviments, de pregària i acció, de catequesi o de col·legis... A partir dels 16 anys i en un ambient de pregària, reflexió, festa, i comunicació.

TEMA: "ELS JOVES AMB CRIST PER UNA ACCIÓ NOVA" a càrrec de Pere Montagut i Piquet. Començarà a les 10 del matí i cal portar-se els estris per dinar i quelcom per compartir. Per a més informació trucar al telèfon del Monestir: 371 00 45.

Sota l'organització de la Confraria de Nostra Senyora de Lourdes

150 persones participaren a la festa dels malalts de Terrassa

TERRASSA.— Recentment tingué lloc a la Fundació Busquets la tradicional festa dels malalts, que organitza cada any la Confraria de Nt. Senyora de Lourdes, en què hi participaren unes 150 persones.

L'acte començà a l'església amb l'eucaristia presidida per el Vicari episcopal, Mn. Lluís Bonet; la capella quedà plena completament.

Després el dinar, que omplí tots els locals preparats, tingué lloc una actuació de teatre que va fer passar una bona estona als malalts. Cal destacar l'actuació abnegada en tot moment dels infermers i infermeres i dels "brancadiers", que feren que els malalts estiguessin ben atesos tot el dia.

M.H.

Foto: Teresa Llordes

Inauguració del curs de conferències de la Federació de Cristians de Catalunya

Fou a càrrec del Sr. Josep M. Casas, al saló d'actes del Centre Social Catòlic el dia 21 d'octubre, sobre el tema "Disminuïts psíquics una altra benaurança", i amb una assistència d'unes 75 persones.

Dominador del tema, ja que fou director dels Tallers "Amat Roumens", explicà amb la senzillesa que el caracteritza, però amb una profunditat admirable, el tema que va desenvolupar sota dos aspectes: 1er, des del punt tècnic i informatiu, i 2n la visió evangèlica.

Va donar tota una classe de com afecta a la persona que cada cop, com més s'informa, més va baixant el nombre de naixements dels que són afectats pel mal de DOWN. Però els que el tenen, de la manera com es comporten dintre del treball i de tot el seu entorn.

En tractar-los t'adones de com comprenen el tracte i com s'estimulen per sentir-se feliços en el seu món.

MARIUS HERAS

A V I S O S I C O M U N I C A T S

BARCELONA

Grup de Pregària "BONANOVA", de la Renovació Carismàtica Catòlica (R.C.C.).- Cada dilluns, de 8 a 10 de la nit, ens trobem a la Parròquia de la Bonanova (pl. Bonanova, 11, bis), per fer pregària de lloança, petició de guariment tant físic com espiritual, i acció de gràcies. Hi sou tots convidats! Per a qualsevol aclariment, trucar al telèfon: 211 48 43.

***

Centre d'Estudis Pastoral.- "L'ESGLÉSIA EN LA SOCIETAT". Dintre del cicle "Cristians en el món d'avui", el senyor Antoni Bescompte, delegat diocesà d'economia del bisbat de Barcelona, parlarà sobre l'estatut que hauria de configurar la presència de l'Església en la societat actual, entre l'acceptació i el refús, entre una presència massa pesant i una presència tan discreta que pot semblar absència. Tres sessions, **els dijous, 30 de nov., 7 i 14 de desembre**, de dos quarts de cinc a tres quarts de set. Per informació i inscripcions: tel. 317 48 58 (Rivadeneira, 6, 3.ª planta, 08002 Barcelona).

***

II Trobada de joves al monestir de Santa Maria de Mont-Siò (Esplugues de Llobregat).- Dia 26 de novembre. Es convida a tots els nois i noies joves de grups cristians, a partir dels 16 anys.

Pregària, reflexió, festa i comunicació. Tema: "ELS Joves amb Crist per a una acció nova", a càrrec de Pere Montagut i Piquet. Començarà a les 10 del matí i cal portar-se el dinar i quelcom per compartir. Informació: Tel. 317 00 45.

***

50 anys del Col·legi Benaurada Verge Maria (Sta. Elisabet).- El 25 de novembre, es commemoren els 50 anys de la fundació del Col·legi. A les 11 h. del matí se celebrarà l'Eucaristia a Santa Maria del Mar, i a les 17 h. unencontre en el Col·legi (c/. Copèrnic, 55). S'invita cordialment a totes les ex-alumnes i amics del Col·legi a participar en aquests actes.

***

Centre Sacerdotal.- (C/. Rosselló, 192, pral. Tel. 323 39 20). Temes d'actualitat, Dilluns, **20 de novembre**, a les 12 h. del migdia, Conferència: "La fraternitat sacerdotal font d'espiritualitat", a càrrec del Dr. José Antonio Abad Ibáñez, de la Facultat de Teologia del Nord d'Espanya (Burgos). Hi haurà Col·loqui. Qui vulgui podrà quedar-se a dinar.

***

Fraternitats de Betània de Carles de Foucauld.- Proper Desert (recés), el dia 26 de novembre. Tema: "L'ESGLÉSIA, POBLE DE DÉU", a càrrec del P. Agustín Muñoz, salesià. Lloc: c/. Trafalgar, 70, 1er. 1.ª. Tel. 302 71 77; de les 10

del matí a les 7 de la tarda. Es prega avisar amb antelació.

***

CEVRE (Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat). Unió de Religiosos de Catalunya.- (Pl. Urquinaona, 11, 2on. 2ª. Tel. (93) 302 43 67. 08010 Barcelona). "ANIMACIÓ ESPIRITUAL DE LA COMUNITAT". Professor: Jesús Corbella s.j. de la Universitat de Comillas. 1. La paraula animadora de Dios. 2. La persona y la función. 3. La animación grupal. 4. Modos, tiempos y métodos. **Dies: 1-2-3- de desembre** (del divendres al vespre al diumenge després de dinar). Lloc: CASAL BORJA - Sant Cugat del Vallès, c/. Llaseres, 30.

***

Centre Cristià dels Universitaris.- (c/. Villarroel, 81. Tel. 323 33 68). **Dia 21 de novembre: XERRADA-COLOQUI "Joventut i literatura":** els joves escriptors catalans dimarts, a les 20 h. A càrrec de Jaume Subirana, llicenciat en Filologia Catalana, Premi Carles Riba, 1986. Membre del col·lectiu de crítics Joan Orja. **Dia 24 de novembre**, divendres, a les 21 h., Vídeo-Fòrum, dintre del cicle "cinema religiós", es passarà la pel·lícula de l'any 1964, dirigida per Pier Paolo Passolini: El evangelio según San Mateo. **Dies 25/26 de novembre** (dissabte i diumenge): Sortida per compartir la pregària. Ens trobarem el cap de setmana al monestir de Sant Daniel per compartir la

pregària. Si hi esteu interessats truqueu al CCU, de dilluns a divendres i de 5 a 9. Continua el **TALLER DE TEOLOGIA**. "Antropologia i fe cristiana", a càrrec d'Antoni Bentué, teòleg. Sessions de novembre: dissabtes, 18 i 25 a les 10 del matí. **Recordau: Escola de Pregària:** cada dijous, a les 8 del vespre. **Eucaristia:** diumenges i dies de festa, a les 8 del vespre.

***

Grups d'Oració i d'Amistat.- Diumenge, **dia 3 de desembre**, a les 5 de la tarda, tindrà lloc el recés mensual dels Grups d'Oració i d'Amistat al Col·legi de Sant Vicenç de Paül, c/. de les Carolines, 10, dirigit pel pare Andreu Guim.

***

CONCERT A MARATA.- Diumenge, **19 de novembre**, a les 10 del matí, a la Parròquia de Santa Colòma de Marata, Les Franqueses del Vallès, **RECITAL DE PERCUSSIONIÓ**. Xavier Joaquin, percussionista, interpretarà peces de William Kraft, J.S. Bach (adap. P. Sadlo), Siegfried Fink, D. Maslanka i Leo Brouwer.

***

Esclaves del Sagrat Cor de Jesús. CONFERÈNCIA.- Dimecres, **22 de novembre**, a les 5 de la tarda, a les Esclaves del Sagrat Cor, c/. Mallorca, 234, **CONFERÈNCIA** sobre: "¿Qué vida vivimos?", a càrrec d'Aurora Royo.

Dones d'Acció Catòlica. CONFERÈNCIA.- Dimecres, **dia 22**, a les 5'30 de la tarda, al local del Moviment de Dones d'Acció Catòlica, c/. Roger de Llúria, 7, 1er., **CONFERÈNCIA** sobre: "La comunicació signe del nostre temps", a càrrec de M.ª Dolors Serra i Estruch, llicenciada en filosofia i psicòloga.

***

TANDA D'EXERCICIS ESPIRITUALS PER A SACERDOTS.- Dirigida pel bisbe Ramon Buxarrais, a la Cova de Sant Ignasi, de Manresa, del dilluns **11 de desembre**, a les 10 h. del matí, **al divendres 15 de desembre**, a les 8 del vespre. Per informació i inscripcions: Director Casa d'Exercicis, Apartat 12, 08240 MANRESA (Barcelona) Tel. 872 04 22.

***

CLOENDÀ DEL CENTENARI DE LA MORT DEL P. RAMON BOLDÚ (1889-1989).- Els Franciscans de Catalunya, les Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció i la Facultat de Teologia de Catalunya, es complauen en invitar-vos a l'acte acadèmic presidit pel Cardenal-Arquebisbe, Emm. Sr. Dr. Narcís Jubany i Arnau, qui tindrà lloc el proper dia 29 de novembre, dimecres, a les 7 de la tarda, al Saló d'Actes del Seminari Conciliar, c/. Diputació 231. Barcelona. "RAMON BOLDÚ, LA SEVA OBRA" (1815-1889) a càrrec dels professors: Josep M. Razquin, Antolín Abad i Joan Bada.

En el decurs de la Missa de Sant Narcís

Monsenyor Camprodon denuncia que hi ha un 15% de pobres a Girona i rodalies

GIRONA.— Monsenyor Jaume Camprodon va denunciar l'existència d'una important xifra de persones pobres a l'àrea de Girona, Salt i Sarrià durant l'homilia que va pronunciar a la missa en honor del patró, sant Narcís a la qual assistiren l'alcalde de la ciutat i altres autoritats autonòmiques i de l'Estat.

El bisbe de Girona va afirmar que "segons el resultat d'uns estudis recents a Girona, Salt i Sarrià, un quatre per cent de la població viu sota el llindar d'una pobresa severa i un onze en una pobresa moderada".

Una pobresa sovint amagada

Monsenyor Camprodon va afegir que "moltes d'aquestes persones no viuen en bosses de pobresa sinó en barris d'un cert nivell de vida, la qual cosa fa més insuportable la seva situació i provoca molt més solitud i tancament". A més, també va denunciar "una altra situació, aquesta més nova, que tenim al davant i que és la dels ancians". Segons el senyor Bisbe "les previsions per l'any 2001 a les comarques gironines és que el nombre de persones de més de 75 anys haurà crescut un trenta per cent en relació a l'any 86" i moltes d'elles necessitades d'algun tipus d'assistència, sigui a domicili, sigui en residències assistides". Monsenyor Camprodon recordà que "d'ells no se'n fa publicitat, però aquests ancians hi són, re-

sultat feliç de la ciència, i encara augmentaran".

Davant d'aquesta situació monsenyor Jaume Camprodon va convidar els presents a "examinar la nostra forma de pensar i de viure a la llum de les necessitats dels pobres i des del cor de l'Evangeli de Jesús". Va advertir que "la conversió no és

fàcil i aquí se situa el nostre martiri en sintonia amb els màrtirs que venerem". I va afegir: "Altrament el nostre culte és buit".

Difondre la caritat a la ciutat i més enllà

Per això el senyor Bisbe va dir que pregava a Déu perquè

"ens atorgui el coratge d'acollir la seva Paraula sense reduccions i perquè siguem molts els gironins que ens decidim a difondre la seva caritat a la ciutat i més enllà, talment les fonts discretes del Ter humitegen la vall i en fan sorgir la vida". Monsenyor Camprodon va afegir que també pregaria perquè "en aquesta conversió de la ment, del cor i de les obres, hi posem el nostre punt d'honor,

"Cal examinar la nostra forma de pensar i de viure a la llum de les necessitats dels pobres i des del cor de l'Evangeli de Jesús."

hi trobem la joia d'eixamplar i enfortir els vincles fraternals i perquè fem de Girona una ciutat cada dia més desperta, més solidària i més habitable per a tots".

La paràbola de les fonts del Ter

L'al·lusió a les fonts del Ter ja l'havia feta al començament de l'homilia quan va dir que "si algú ha pujat a Ull de Ter esperant trobar-se amb un salt d'aigua com les fonts del Llobregat a Castellar de N'Hug haurà quedat decebut perquè

mirant a banda i banda no es veu res, fins que sobtadament es troba amb els peus molls". Llavors, afegia el senyor Bisbe, "mirant avall descobreix un petit rierol, insignificant, que va creixent amb altres aigües, donant vida per allà on passa i tocant Girona després d'un seguit de giragonses, camí del mar".

Monsenyor Camprodon deia que "això, per poètic que sembli, és una realitat ja que la Paraula de Déu també ho fa així en aquell que l'escolta amb cor obert, sense prejudicis". Tal com diu el salm 1,3, "l'home que en fa cas serà com l'arbre que arrela vora l'aigua, dona fruit quan n'és el temps i mai no es marceix i el seu fullatge duu a bon terme tot el que emprèn".

Posar el progrés al servei de l'home

Per últim, el Bisbe de Girona es va referir al avenç del progrés actual en el camp de la informàtica i la biogenètica, afirmant que "la qüestió no se situa en la bondat del mateix progrés que és bo, sinó si l'home serà capaç de mantenir-ne les regnes i sabrà posar-lo al servei de l'home, de tots els homes". En aquest sentit monsenyor Camprodon va dir que "la ciència i la tècnica tenen la seva dinàmica pròpia però amb la presència de l'home s'entra en un fet nou de creació".

M. CABALLÉ

FETS I CRITERIS

El catequista, educador de la fe

La nostra diòcesi de Tarragona celebra, el diumenge 19 de novembre, la Trobada diocesana de catequistes. Crec que és un esdeveniment important per al dinamisme evangelitzador de la nostra Església d'arrels paulines. És en aquest sentit que en parlo en aquest escrit per remarcar la intenció d'aquesta trobada i expressar públicament el meu encoratjament a tots els catequistes.

Cada any la trobada de catequistes té un objectiu concret. No hi ha dubte que el mateix fet de trobar-se i de compartir les diferents experiències és enriquidor i ajuda a sentir-se més animats per la tasca de la catequesi. Enguany, però, l'objectiu concret i tota l'experiència de la Trobada se centra en la persona del catequista com a educador de la fe.

La tasca d'educar no ha estat mai fàcil i, si parlem d'educar la fe, això comporta encara una major exigència en tots els sentits. Hi ha una cosa prèvia que és bo que recordem. Instruir vol dir comunicar uns

coneixements, educar, en canvi, vol dir que aquests coneixements són assimilats, que arriben a la intel·ligència i al cor i que tenen repercussió en el comportament de la persona.

En el cas de la catequesi, es tracta de donar a conèixer l'ensenyament de Jesucrist i de la seva persona, celebrar la fe en els sagraments i confessar la fe en la vida de cada dia. En altres paraules, els aspectes fonamentals de la catequesi són tres: acollir la paraula de Déu, celebrar la salvació de Jesucrist i donar testimoni de vida.

Aquests tres elements són inseparables i sempre han d'existir de manera recíproca en una bona catequesi. Els catequistes són conscients que han d'ensenyar Jesucrist i el seu Evangeli als catequizands. Avui un bon catequista ha de ser més testimoni que no pas mestre. Això vol dir que ha de conèixer el contingut del missatge que ha d'ensenyar i que l'ha de viure en la seva pròpia vida.

Sovint la catequesi té com a destinataris infants, joves o adults que, encara que hagin tingut alguna relació amb l'Església, no han donat, de fet, una adhesió personal al missatge de la Bona Nova de Jesucrist. Per això és tan important que el catequista sigui un testimoni de l'Evangeli i de la persona de Jesús.

Durant aquests últims anys s'ha fet un esforç continuat en la promoció de la catequesi. Això suposa molts sacrificis i una bona dosi de generositat per superar les dificultats.

A tots els catequistes el meu sincer encoratjament a perseverar en aquesta tasca que l'Església us confia. És per a tots i per a totes una ocasió per aprofundir la vostra pròpia fe, per viure-la i per comunicar-la amb alegria.

RAMON TORRELLA I CASCANTE
Arquebisbe de Tarragona i Primat

Propera presentació del segon volum de l'obra poètica de Mn. Climent Forner

Fe i poesia, remei per a l'ànima trista

SOLSONA.— El 28 de novembre, a l'Ateneu de Barcelona, es presentarà el segon volum de l'Obra Poètica de mossèn Climent Forner, sacerdot solsoní. (**Liridunvau, liridunvon**. Edicions de l'Albí. Berga, juliol de 1989).

Fa cinc anys, poc més poc menys, que allà mateix hi presentaven el primer volum d'aquesta obra poètica (**L'Ull de Taüll**). Llibres del Mall, 1983); el d'ara porta un títol ben berguedà que l'autor ha manllevat al trobador Guillem de Berguedà l'obra poètica del qual coneix tan bé fins a fer-ne la traducció al català per tal de ser editada en el número 2 de la col·lecció **Escriptors del Berguedà**.

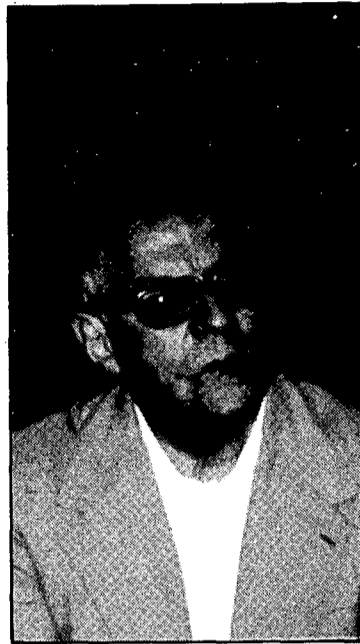
Si Déu vol, la col·lecció forneriana es clourà amb el volum tercer que contindrà una tria de la seva poesia sobre temes diversos (popular, patriòtica, d'amistat) i així els lectors podran tenir unes mostres molt

significatives de la producció d'aquest poeta cristià.

Ja ho he dit malgrat tots els possibles anatemes. Estudiar el nostre mossèn com a poeta no es pas difícil, car fins l'any 1983 ja havia editat cinc llibres: **Els únics mots** (1964), **La rel més obscura** (1970), **A rondeta** (1973), **La Benaurada** (1975) i **Àlbum de família** (1980). Però aquest cronista vol afirmar —ho acaba de fer— que mossèn Climent no deixa de ser mai un poeta cristià i que la seva poesia no surt mai de la inefable cleda de la inspiració cristiana.

Alt sentit de l'humor i la ironia

Precisament aquest volum —que el prologuista Isidor Cònsul diu que és "d'intenció crítica i de tarannà realista", però que podria ser que alguns despistats el "proclamesin

amb adjectius de post-modernitat"— podria fer que algun lector no acceptés aquest meu qualificatiu, perquè el poeta hi

fa ús, encara que amb molta elegància i suavitat, d'un sentit de l'humor i de la ironia que algú pot titllar de manca de respecte.

Però és ben cert que no és així: quan hom sent algun qualificatiu que li sembla irrespectuós, cal que pari esment en el to més que no pas en el lèxic. Mossèn Climent té prou familiaritat amb els sants per a gastar-los amigablement una broma: "Sant Antoni del porquet/ no sé pas com s'ho aranja/ avui dia amb tanta granja/ com s'olora a tort i a dret". Estima prou la jerarquia per a dir-li el que pensa: "La caritat sigui llei/ entre bisbes i clerecia,/ no el bastó, Joan Maria/ Vianney". I és tan amic dels amics que sap que pot riure-se'n una mica sense que se'n ressentí l'amistat: "Enciclopèdic cap/ tan extraordinari,/ que deu tot el que sap/ als beneïts cigrons dels seminari". (A Josep Perarnau).

Sobretot són d'antologia les "Tres lletres, tres": l'adreçada a l'Arcipreste de Hita; la que féu "à l'amic canonge", mossèn Jordi Mas i la que va escriure al cèlebre Rector de Vallfogona.

Alternativa i dreuera

Per acabar voldria dir que faig ben meu aquest paràgraf que Isidor Cònsul escriu en el pròleg del llibre: "La fe i la poesia, però, són el remei per a l'ànima trista, l'alternativa que esvaeix el dolor i la dreuera on el poeta retroba el sentit de l'humor i les subtils de la ironia".

Fe i poesia, humor i ironia de bona llei que podeu trobar també en el llibre d'aquest capellà-poeta solsoní que es presentarà aviat a l'Ateneu de Barcelona.

LLUÍS BADIA I TORRAS

"Els Seminaristes de Missions també són Seminaristes nostres"

OBRA DEL CLERGAT NADIU

AL TERCER MÓN, prop de 75.000 seminaristes joves es preparen, en els Seminaris, per servir els seus pobles, ajudats per les OBRES MISSIONALS PONTIFÍCIES. També s'ajuda els noviciats femenins i masculins de Missions.

Està comprovat que l'ajuda als Seminaris és la millor inversió en favor del TERCER MÓN.

Enguany els nostres donatius van dirigits especialment als seminaris majors: "Sant Rector d'Ars" al Burundi, "Crist Rei" al Pakistan, "Sant Lluís Gonçaga" del Perú i "Esperit Sant" a Port Moresby (Papua. Nova Guinea).

- UNA BECA de 300.000 ptes. facilita sis anys d'estudi.
- MITJA BECA de 150.000 ptes. facilita tres anys d'estudi.
- UN CURS SENCER per 50.000 ptes.

PER A INFORMACIÓ I DONATIUS: Dirigiu-vos a les Delegacions diocesanes de Missions de Catalunya:

08002 Barcelona
C/ Bisbe Irurita, 5

25280 Solsona
Bisbat

17004 Girona
C/ Albareda, 15

43003 Tarragona
Major, 16

25002 Lleida
Plaça de Sant Josep, 2º 1º

43500 Tortosa
Bisbat

25700 SEU D'URGELL
Bisbat

08500 Vic
Seminari diocesà

Solemne benedicció de la nova imatge

L'ermita de Viladelleva té a partir d'ara Sant Jordi per copatró

CALLÚS.— Recentment tingué lloc a l'ermita de Sta. maria de Viladelleva a 6 kms de Callús, la solemne benedicció de la imatge de sant Jordi com a copatró, d'ara endavant, de la susdita ermita.

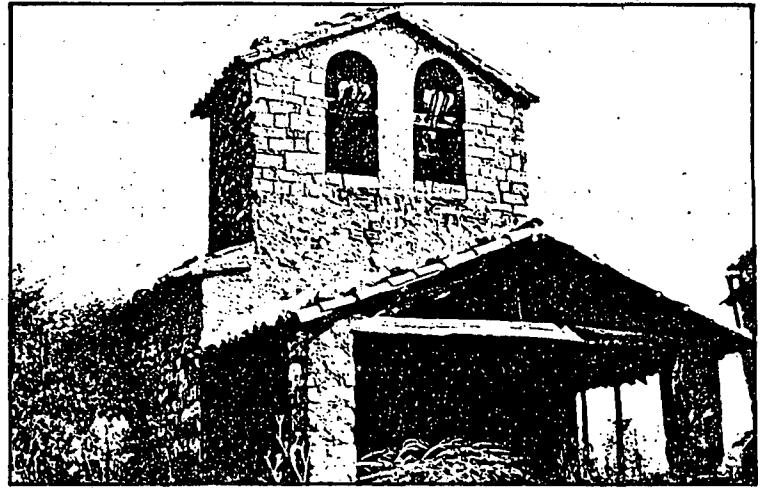
Aquesta ermita restaurada per la Generalitat, amb la col·laboració de l'Ajuntament de Callús, data d'època romànica.

Assistiren a l'acte la Sra. Guimar Amell representant la Generalitat, un regidor de l'Ajuntament de Callús, un representant del Centre Ecumènic de Catalunya, i efectuà la benedicció el rector de la localitat mossèn Joan Collell. També hi assistiren diversos membres de l'Associació d'Amics de Sant Jordi, fundada fa poc a Barcelona.

Antoni Pladevall ha escrit al Full Parroquial del Bisbat de Vic, dins de la sèrie "Capelles i santuaris del Bisbat de Vic", la següent crònica noticiari.

El barri de Viladelleva forma part, des de la més remota antiguitat, del terme civil de Callús i de la seva parroquia de Sant Sadurní. La notícia més antiga que ens en parla és del 1025, quan es va fer una venda de terres al lloc dit Vil·la de Leva, prop el riu Malceres, dintre del terme del castell de Gornmar, dit altrament Castelluc. Castell de Gotmar o de Godemar era el nom primitiu del Castro Lucio o de Callús, segons testifiquen documents de Sant Benet de Bages des del 972.

L'indret de Viladelleva dista una hora i mitja de Callús, en direcció de llevant, i frontereja amb el terme de Castellnou de Bages, raó per la qual els senyors de Cas-

tellnou tenien drets feudals sobre la propietat de Viladelleva; així consta en una venda del mas Viladelleva feta per Elissendis de Viladelleva i els seus fills a Guillem Monge, de Callús, el 1047.

La capella de Santa Maria va erigir-se a la vil·la de Lleva el segle X, segurament arran de la constitució de la demarcació rural de la vil·la. És probable que, als seus orígens, tingués la categoria de centre religiós o quasi parroquial de la vil·la rural però els documents no diuen res a aquests respecte. El millor testimoni de la seva antiguitat és la seva edificació que, a desgrat de moltes modificacions en la capçalera, arrebossats, espadanya i atri relativament modern, té la planta i els murs de l'època pre-romànica. Consta d'una nau i àbsis o santuari carrat, com correspon a l'època pre-romànica, i s'endevina una porta a la banda de tramuntana, tapiada des de fa segles.

Les notícies sobre el seu culte són molt tardanes; les visites pastorals del bisbe Pasqual, dels anys 1685 i 1693, són les que ens donen més detalls; aleshores estava a càrrec de dos administradors i pel que testifica el visitador, que mana fer un inventari, estava molt ben preveïda d'ornaments i utensilis del culte. La capella tenia també un altaret o oratori amb un Sant Crist, una llàntia que cremava tots els dissabtes, festes de la Verge i festes anyals, diverses presentalles de cera —testimonis de la devoció dels comarcans—, i una petita propietat de vuit o nou quartans.

Avui dia el barri de Viladelleva està format per dos grans casals, Viladelleva i Mas Ferrer, i alguns masos dispersos que es consideren de la rodalia de la capella. Aquesta estigué abandonada i sense culte des del 1936 fins el 1962.

J.P.H.

Centenari de la mort de la germana Rosa Santa Eugènia

Coincidint amb el desè aniversari de la beatificació del Pare Coll, fundador de les Germanes Dominiques de l'Anunciata, aquesta congregació va retre, els dies 13 i 14 d'octubre passat, un senzill però frater homenatge a Rosa Santa Eugènia, primera priora general de l'Institut i fidel col·laboradora del seu fundador. Rosa Santa Eugènia, nascuda a Moià en 1833, s'agregà a la congregació dominicana l'any 1857, tot just un any després d'haver-se fundat i, des del seu començament, col·laborà intensament i eficaçment amb el Pare Coll en la seva animació i organització. En 1864 és nomenada priora general, càrrec que ocupà fins a la seva mort, ocorreguda a Vic el 30 de març de 1889. Quan morí, la congregació tenia més de set-centes germanes, cosa que palesa el zel amb què visqué i transmeté el carisma fundacional.

L'homenatge que li féu l'Institut consistí en un acte acadèmic, en què es posaren de manifest els diferents aspectes de la vida i obra de la germana Santa Eugènia, una visita a la seva vila natal, la celebració de l'Eucaristia, presidida pel bisbe de Vic, Josep M. Guix i concelebrada per dominics i altres sacerdots, i la representació de l'obra teatral "Una aventura feliç", que glossa el missatge de la primera priora, escrita per la dominica Rosa Font.

Als actes, hi assistiren més de quatre-centes germanes procedents de molts indrets.

Són sinònims esperit i consciència? A primera vista semblen idèntics. L'esperit resta després de la mort de l'home ¿quina altra cosa pot perdurar sinó és allò que ens identifica? Si no fos així, la resurrecció seria una nova creació, i ningú no em podria assegurar que seria jo i no una altra persona la ressuscitada. En aquest cas, em podria reconèixer?

Tanmateix, hi ha diferències marcades entre ambdós conceptes. L'Esperit és el transcendent en l'home. Allò que s'estén més enllà de la matèria. Allò que està implicat de manera més directa en la vida de Déu. El que pertany a la dimensió de Déu. És la donació de Déu a cada home.

La presència de l'esperit en l'home és clara quan declarem que Jesús de Natzaret és Déu. Quan dona fruits de fe, esperança, amor, pau, justícia, llibertat, etc. És capaç de les més grans altures atès que en ell té el seu assentament l'Esperit Sant. És temple de Déu mateix. Després de la mort, l'esperit de cada home estarà cara a cara amb Déu, com a fill de Déu, plenament com a entitat intradivina.

Què és la consciència?

La consciència és diferent a tot això. Som conscients no per una funció expressa de l'esperit, sinó per un mecanisme arbitrari de separació entre el subjecte i l'objecte de la realitat. M'explicaré: som conscients en formar-se una barrera interna, de manera que qualsevol cosa que li arribi des de l'exterior és pres com a objecte. Les coses i forces exteriors no poden travessar-la. El recinte interior clos correspon al meu jo conscient. És com una frontera capaç de distingir el que és exterior a ella com objecte i el que succeeix en l'interior com a subjecte, el meu propi jo, la meua consciència.

La fortalesa inexpugnable del meu jo es pot tancar en ella mateixa, si es fa autosuficient perdent extensió, espai, en definitiva llibertat. Créixer en l'espai interior només és possible a través d'una relació amb els altres sub-

Esperit i consciència

jectes, en la intersubjectivitat, on és possible una relació amorosa.

Hom diu que l'expansió de la consciència vers els altres és motivada per Déu. La gràcia fa superar el tancament de la fortalesa autosuficient. Aleshores s'esdevé el "salt" identificat amb aquesta fortalesa del meu jo amb l'esperit. S'explica la barrera perquè la fortalesa interior no és matèria, sinó una altra cosa, i és l'esperit el que s'expansiona guiat per Déu, o es tanca pel pecat.

Pot la ciència explicar la consciència?

Tanmateix, no és necessari recórrer a l'esperit o a Déu com a origen directe de la barrera que separa el meu jo interior de l'exterior, ni tampoc per a la seva obertura o el seu tancament. Hi ha moltes tesis que tracten d'explicar-ne l'origen i el mecanisme sense passar per l'esperit. No és gens estrany que estigui regulat genèticament en aquest 1% d'ADN que tenim de més pel que fa a l'ADN del ximpanzé.

No es trigarà a fer una teoria general que expliqui l'artifici de separació entre el subjecte i l'objecte, amb base a la Fisiologia i a la Psicologia, i comprovar les seves conseqüències culturals i socials. ¿Què farem els creients aleshores? ¿Negar-nos a admetre aquesta teoria, amb totes les nostres forces, com va fer l'Església amb Copèrnic o Darwin, o bé estar previnguts abans que el fet s'esdevinguí?

Podem considerar la consciència com una característica més de l'espècie humana, com ho són la seva capacitat simbòlica (llenguatge), o la seva posició bípeda. L'esperit és una altra cosa, distinta a la nostra consciència, als nostres pensaments o sentiments. Aquesta es reflecteix en l'esperit, com ho fan les altres característiques que ens defineixen, però no són l'esperit.

Què és l'esperit?

L'esperit és la dimensió divina de l'home, el que va obrir el Crist amb el seu procés d'encarnació-redempció, i que es desenvolupa en el camp o "cos" de Crist "viu" i ressuscitat. El problema d'entendre l'esperit no se soluciona igualant-lo a la consciència, sinó a la llum de la resurrecció del Crist.

L'home és el que és una espècie biològica. És Crist viu el que ens "instal·la" en l'esperit, però en aquest procés no hi ha canvi substancial en nosaltres, només per pertanyem a Ell. Vivim en l'esperit, vivim en Ell. ¿Com no perdurarem després de la mort si ja estem instal·lats en l'ésser de Crist?

Visió dualista de l'home

Som vistos de dues maneres: per una part des de Crist ressuscitat som homes-espirituals, perquè participem en l'Ésser de Crist, en l'ordre espiritual sobrenatural; és com mirar des d'una altra dimensió, des d'un altre ordre de coses, no com nosaltres ens veiem sinó com Ell ens veu, esgotant una mica el sentit del que vull dir. Des del nostre costat natural, només podem veure'ns com homes biològics, amb la consciència i el llenguatge que ens caracteritza.

Intuïm que estem amb Ell per la fe, l'amor, l'esperança, i deduïm que estem en el camí correcte per accions de tipus cultural o ètic, etc. però mai el coneixement o la capacitat de ser conscient, serveixen per alguna cosa més que per ser homes en sentit exclusivament biològic.

Del qual deduïm en conclusió que consciència i esperit són coses ben diferents, que no hem de confondre-les i molt menys identificar-les.

JORGE FELIP FERNÁNDEZ
Doctor en ciències

El Bisbe de Saragossa, en la presentació de la campanya a favor de l'assignació tributària

"El catòlic espanyol no té consciència clara de la seva responsabilitat econòmica vers l'Església"

MADRID.— El bisbe de Saragossa, monsenyor Elías Yanes, acompanyat pel secretari general de l'episcopat, monsenyor García Gasco, així com del responsable de les finances de la Conferència Episcopal, va presentar en conferència de premsa, celebrada recentment a la Casa de la Iglesia, de Madrid, la campanya a favor de l'assignació tributària.

El vice-president de l'episcopat va començar assenyalant que l'episcopat està relativament satisfet dels resultats obtinguts el darrer any per aquest sistema, en el qual el 36% dels contribuents manifestaren expressament el seu desig de destinar a l'Església catòlica el 0,5 de l'Impost sobre el Rendiment de les Persones Físiques (IRPF). La satisfacció de l'episcopat espanyol és relativa, perquè "encara són majoria els contribuents que no van posar cap senyal en la casella corresponent". A aquest 52% de contribuents va dirigida fonamentalment la campanya d'aquest any.

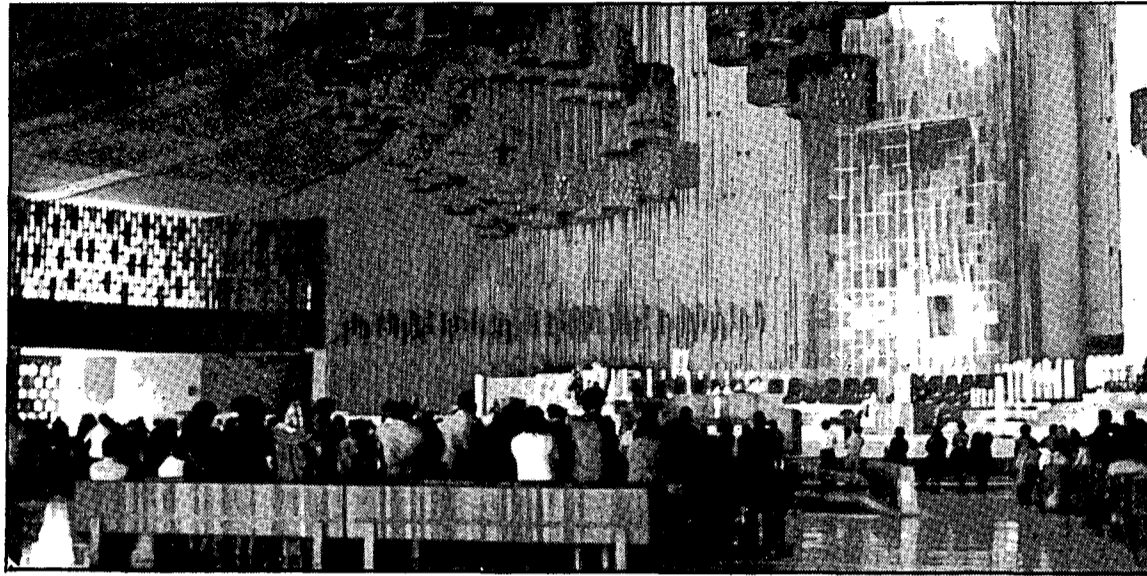
Elías Yanes afirmà, així mateix, que la campanya serà modesta (es gastaran només uns quants milions de cartells i tríptics). No es faran spots publicitaris, com no siguin les falques radiofòniques de la cadena COPE i els espais cedits gratuïtament pels diversos mitjans de comunicació.

L'arquebisbe de Saragossa recalca, una i altra vegada, que no es tracta d'un nou impost, sinó d'"una part molt petita d'allò que de totes maneres s'ha de tributar". Digué també el prelat aragonès que l'assignació tributària és "un sistema més democràtic, més just, més modern i més respectuós amb la llibertat religiosa dels ciutadans.

Va subratllar Elías Yanes que amb aquesta aportació dels contribuents a través de l'Estat només es cobreix una part de les necessitats de l'Església", un 30 o 40% dels pressupostos de les diòcesis.

Despeses de personal

L'Església catòlica va rebre l'any passat la quantitat global de 13.886.985.000 ptes. com a dotació de l'Estat. El 95% d'aquesta quantitat va anar a parar a les diòcesis espanyoles, invertint-se l'altre cinc per cent a facultats, religiosos, Conferència Episcopal, Santa Seu i institucions estrangeres.

Les 65 diòcesis van rebre més de tretze mil milions de pessetes que destinaren fonamentalment a les retribucions dels 20.000 sacerdots. En aquest capítol es va invertir el 82,71% del total. El 17,29 per cent restant es va dedicar a activitats pastorals (el 8,89%), als seminaris diocesans (1,40%) i a la conservació de temples (el 7%).

L'episcopat espanyol vol aconseguir l'autofinançament de l'Església, però, a parer d'Elías Yanes, "en aquests moments la contribució de l'Estat és indispensable".

El bisbe de Saragossa insistí en la necessitat de conscienciar els catòlics sobre aquest tema. "El catòlic mitjà espanyol no té consciència clara de la seva responsabilitat econòmica vers l'Església, digué. Exemple d'això són les col·lectes dominicals, en les quals abunden les monedes de vint-i-cinc pessetes o menys".

Per la seva part, el secretari general de l'episcopat, monsenyor García Gasco, assenyalà que els bisbes havien demanat al Govern que s'apugés el percentatge assignat a l'Església fins el 0,8%, però que l'Administració no acceptà "per raons polítiques".

Per últim, el portaveu de l'episcopat, Joaquín Luis Ortega, afirmà que "la col·laboració econòmica amb l'Església és una qüestió d'identitat i d'identificació amb ella, una espècie de secreció natural de l'experiència de pertanyer-hi".

Amb motiu de la Jornada Migracions 89, la comissió episcopal

de migracions que presideix l'auxiliar d'Oviedo, monsenyor José Sánchez, i de la qual formen part el bisbe de Girona Jaume Camprodon, el de Vitòria, José María Larrauri, el de Guadix, Ignacio Noguer i el de Palència, Martínez Acebes, ha fet públic un comunicat en el qual acusa el poble espanyol i les autoritats d'actituds xenòfobes i vexatòries.

Assenyalen els bisbes que, des de fa vint-i-cinc anys, Espanya s'ha convertit en un país d'immigració, on resideixen més de mig milió de treballadors procedents del Tercer Món i Portugal. A parer

dels bisbes, es tracta d'un problema "urgent i que afecta molt de prop la consciència cristiana".

El document afirma que el poble espanyol és acollidor amb els turistes, però no ho és en absolut amb els que arriben empesos per la necessitat que estan destinats als treballs més humiliants en l'economia submergida, separats dels seus familiars i vivint en condicions insalubres.

Els bisbes acusen les autoritats de "sotmetre els immigrants procedents del Tercer Món a un tracte vexatori que fa pensar que els drets humans no són iguals per

a tothom".

Els bisbes constaten, així mateix, que les actituds normals vers els immigrants són "de segregació i xenofòbia, quan no de racisme declarat, que converteixen en retòrica buida el principi de la igualtat absoluta de tothom". Per altra

Monsenyor Elías Yanes:
"L'assignació tributària és un sistema més democràtic, més just, més modern i més respectuós amb la llibertat religiosa dels ciutadans"

part, continua la nota episcopal, "Espanya no ha d'oblidar que ha estat i continua essent un país d'emigrants que reclama per als seus ciutadans en l'exterior els mateixos drets que ara nega al treballador immigrant".

"Creiem que és hora ja, acaba el comunicat dels bisbes de la comissió episcopal de Migracions, de col·locar la civilització allí on ha d'estar, no fer-la consistir en el mer progrés material, sinó en un cert nivell d'humanitat. Un "bé comú" purament nacional i sense obertura el bé comú internacional deixa ipso facto de ser tal bé comú i degenera en groller interès particular de grup".

JOSE MANUEL VIDAL

ESGLÉSIA I ESCOLA

Què passa amb els mestres?

Cada dos per tres, en llegir la premsa diària, ens trobem amb algun reportatge referent a la situació difícil en què es troben els professors dels diferents nivells educatius.

Si tot el que s'explica en aquests reportatges sobre depressions, descoratjament, frustracions, disconformitat amb l'actual situació de l'ensenyament, cansament i fugida del món de la docència és veritat, hauríem d'estar ben preocupats, perquè ningú no dubtarà que la tasca confiada als mestres és fonamental en la nostra societat. En efecte, el futur de molts ciutadans depèn de la qualitat de l'acció educativa que els mestres realitzen a les escoles.

Jo no sóc pessimista respecte a la "salut professional" dels mestres, però això no m'impedeix de veure que en camp de l'educació escolar hi ha deficiències greus que incideixen molt directament en el treball dels mestres i en la seva pròpia vida com a ciutadans. I això es paga.

En presentar al projecte de reforma del sistema educatiu el Ministeri d'Educació i Ciència afirmava: "La qualitat de l'ensenyament necessita un professorat motivat, responsable i coneixedor del procés educatiu en general i dels nivells i àrees de la seva particular competència. Una política de qualificació i d'incentiu per al professorat, acompanyada d'una més gran valoració del treball que realitza, constitueix la millor garantia de progrés en la qualitat de l'educació. Qualificació i motivació són, doncs, dues característiques essencials d'un professorat que s'ha de sentir profundament responsable i compromès en

els processos educatius" (Projecte per a la reforma de l'ensenyament. 4.5.).

Segons els tècnics que han redactat això, sembla que el secret del treball ben fet a l'escola rau en la motivació i la qualificació dels mestres. Potser sí.

Però donem un cop d'ull a la situació actual de moltes escoles i a la consideració social i econòmica de què són objecte els mestres que hi treballen. ¿Tenen facilitats per a la formació permanent i estímuls suficients per viure il·lusionats la seva professió d'educadors? ¿Com valora la societat la tasca dels mestres? ¿Com s'explica que hi hagi professors que ho són només perquè no troben una altra feina més ben remunerada?

Un reportatge recent, d'aquells que he citat abans, explica que molts mestres deixen l'escola per fer tasques pròpies d'administratiu, més tranquil·les i més ben pagades, i que molts professors de Batxillerat i de Formació Professional abandonen els instituts per fer treballs que no tenen res a veure amb la docència però que els permetran millorar el seu nivell de vida i, sobretot, els alliberaran de la "lluïta diària" amb els alumnes inconformistes i indisiplinats.

Si aquesta és la realitat, imagino que els qui se senten responsables de la situació actual de les escoles i de la consideració social, la motivació i la remuneració econòmica dels mestres ja s'han plantejat el problema i estan barrinant com solucionar-lo.

Perquè aquest és un problema molt greu.

FRANCESC RIU

DELEGACIÓ DIOCESANA DE MISSIONS

Als animadors de la Infància Missionera, dels grups juvenils i de Catequesi:

Trobada preparatòria dels "Sembradors d'estels". Ens trobarem al "Centre d'Estudis Pastorals" (c/. Rivadeneyra, 6, 3er pis) el dijous, 23 de novembre, a les 7 del vespre.

Si en el camp econòmic i polític, Gorbatxev és lluny d'haver guanyat la partida, jo crec que, en el camp del pensament i de la llibertat religiosa, la perestroika ha arribat a un punt sense retorn. Un recent viatge a la Unió Soviètica i la lectura de la premsa d'aquests dos darrers mesos confirmen aquesta impressió.

El que actualment s'esdevé a Rússia, uns mesos enrera era impensable, quan Medvedev, responsable de la ideologia en el Comitè Central declarava que L'Arxipleg Gulag no seria publicat a la URSS, per incompatibilitat amb els principis de l'Estat socialista.

I ara vet ací que l'obra íntegra de Soljenitsyn apareix en la col·lecció "L'Escriptor soviètic" (100.000 exemplars per començar) i el mes vinent els capítols escollits pel mateix Soljenitsyn apareixeran en la revista literària *Novi Mir*, el tiratge de la qual depassa, el milió.

L'Església ortodoxa, es troba en una situació totalment inesperada. La llibertat li ha caigut del cel com neu a l'estiu. Centenars d'esglésies i desenes de monestirs són restituïts als creients, corrent a càrrec de l'Església la seva restauració... Però els seus recursos i la generositat dels fidels, que és molt gran, no són inagotables. No ens hem d'escandalitzar, doncs, si l'Església ortodoxa ven, és veritat que a preu fort, els prop de tres milions de biblies rebudes de les societats bíbliques d'Occident amb motiu del mil·lenari del baptisme.

Després d'Optina Poustyne, serà qüestió de retornar a l'Esglé-

Penediment a Rússia

sia ortodoxa el monestir de Valaam en el llac Ladoga, i el de les illes Solovki en la mar Blanca. Un carrer dedicat a Paul Florensky, el cèlebre teòleg ortodox afusellat a Solovky, ha estat recentment inaugurat.

Un altre signe dels temps: els ciutadans soviètics volen reconèixer les tombes de les víctimes de la repressió estalinista, pols dels camps amb munts d'ossos llen-

çats a les fosses comunes. Arreu existeixen avui les Societats Memorial, que estableixen les llistes de les víctimes i cerquen el lloc on van morir. Una cerimònia ha tingut lloc recentment a Tcheliabinsk.

Al so de les campanes de l'església de la Trinitat, els fidels s'han aplegat. Andrei Sakharov pronuncià un discurs, i se celebrà el culte per ministres de les quatre religions: ortodoxa, catòlica, jueva i musulmana.

afusellats).

Durant una revolta a la presó de Vinnitsa, a Moldàvia, els presos exigiren la presència d'un periodista i d'un capellà. "La comunicació i el prevere", expliquen les *Nouvelles de Moscou*. "Per què heu exigit un capellà? pregunta el periodista. Hi ha molts creients entre vosaltres?" "Sí, Déu n'hi do, però el que sobretot ens manca és que se'ns parli com a éssers humans".

*"El camí vers el temple"
símbol del despertar religiós.*

Mentre que la llei sobre llibertat religiosa i de consciència encara no s'ha publicat, l'Església és sol·licitada, a les ciutats sobretot, per les obres de misericòrdia, la catequesi, a vegades per les escoles, i per la rehabilitació moral dels presos. La *Literaturnaia Gazeta* publicà un article mostrant un sacerdot amb sotana i revestit d'estola, visitant els presos de la tristament cèlebre Boutyrki, amb aquest títol: "Per primera vegada, un prevere en una presó" (l'autor ignora els centenars de preveres fa poc empresonats a la Boutyrki i on molts d'ells foren

Seria ingenuïtat creure que tot va per bon camí. Sense parlar ara de l'Església uniata, cal dir que les autoritats refusen atendre les demandes dels creients. A Ivanov, els cristians continuen la vaga de fam per aconseguir una segona església. Quan passàvem per Ivanov, els nostres guies ens explicaren molt seriosament que en aquesta ciutat foren creats, el 1905, els primers soviets. S'han guardat molt bé de parlar-nos de l'actitud retrògrada de les autoritats d'aquesta ciutat, diguem-ne pilot.

Setanta anys de propaganda ateïsta han deixat marques que no

s'esborren en un dia. Em sento temptat de pensar que les nombroses il·lustracions de caràcter religiós que apareixen a les *Izvestia* i també a *Pravda* són una forma pedagògica per canviar les mentalitats.

Les *Izvestia* del 23 de setembre publicaren la fotografia del temple votiu de Crist Salvador, monument commemoratiu de les victòries d'Alexandre I sobre Napoleó. Aquesta catedral, glòria de la Rússia, fou dinamitada el 5 de desembre del 1931, per ordre de Stalin.

Aquest sacrilegi contra el cel i la pàtria pesa avui sobre la consciència de Rússia. Les veus, cada dia més nombroses, demanen que l'església sigui reconstruïda. En el lloc que ocupava, Stalin havia volgut construir el Palau dels Soviets. Els arquitectes no han reeixit, i en això el poble fidel hi veu un signe. Actualment l'espai l'ocupa la piscina Moskva. ¿Perquè no reconstruir la catedral?

Altres suggereixen construir una església votiva al cim del mont Lenin, dominant la ciutat, en memòria dels soldats morts durant totes les guerres i dels màrtirs de les presons i dels gulags.

"És saludable publicar aquesta imatge, comenten les *Izvestia*, ja que la imatge suscita el penediment, i el penediment purifica. La gent cerca el camí que porta al temple". Al·lusió al film de T. Abouladzé, *El penediment*, en el qual el camí vers el temple és el símbol de l'opció plantejada a tota persona entre el bé i el mal.

ANTOINE WENGER

aldees infantils s.o.s. de Catalunya

Membre de l'Associació SOS Kinderdorf Internacional (adherida a la UNESCO)

TU TAMBÉ POTS SER "MARE SOS"

en una "ALDEA INFANTIL SOS", obra basada en els següents quatre principis:

Una mare... que amb el seu amor i les seves atencions recupera físicament i emocionalment l'infant abandonat.

Uns germans... a totes les cases hi viuen infants de diferents edats i sexes.

Una vida integrada en la societat... com els altres infants van a l'escola de la seva localitat i juguen amb ells, riuen i són feliços.

La "mare SOS" s'ocupa de 7 o 8 infants i administra la casa que li ha estat assignada.

Oferim:

- Una llar equipada en una "Aldea Infantil SOS".
- Pressupost mensual per a la llar.
- Suport social i psicològic.
- Contracte de treball: sou + S.S., vacances, etc.

Es requereix:

- Edat entre 28 i 40 anys.
- Ser soltera o vídua sense fills.
- Vocació maternal i capacitat de lliurament.
- Aptitud per organitzar i administrar una casa.

Si hi estàs interessada truca, si et plau al tel.: (93) 417 75 39

Entrevista amb Gustavo Gutiérrez

“Els veritables subjectes de la Teologia de l'alliberament són les comunitats de base”

Gustavo Gutiérrez és un dels pares de la Teologia de l'alliberament. Ha treballat sempre al costat dels més pobres a l'Amèrica Llatina. Creu que la reflexió que nodreix aquesta teologia neix de la vida. En l'entrevista també ens parla de les reserves del Vaticà davant aquesta teologia.

—Vostè és un dels pares de la Teologia de l'alliberament. ¿Què us va portar a formular aquesta teologia?

—Després dels meus estudis a Lyon i a Roma, vaig anar a servir al Perú i vaig iniciar la meua tasca pastoral. Em va interessar moltíssim el compromís de les persones amb les quals treballava i que es comprometien en allò que es començava a anomenar a l'Amèrica Llatina el procés d'alliberament... Era molt ric, però al mateix temps calia reflexionar

a partir de la fe cristiana sobre el que hi havia d'interessant i de difícil en aquest compromís...

—Per què alliberament abans que salvació?

—Signifiquen la mateixa cosa... Aquest és un terme molt emprat en el nostre continent, i em va semblar que no s'havia de deixar pensar a la gent que l'alliberament es referia a l'alliberament polític, que certament és molt important... Però, finalment per a un cristià, l'arrel última de la

injustícia social, el que nosaltres anomenem el pecat, és la ruptura d'amistat amb Déu i amb els altres!

—La Teologia de l'alliberament podria conduir a un model de societat quasi polític?

—A un model? No, impossible! —respon convençut i animat—. Com vaig escriure en el meu primer llibre “Teologia de l'alliberament”, no es pretén justificar el compromís que els cristians han agafat, no es pot anar a partir de la fe cristiana, vers un model de societat. Un model de societat necessita una anàlisi política i social que no entra en el terreny de la teologia; el que sí pot fer la teologia és presentar les exi-

gències a partir de la fe cristiana, però aquestes exigències poden ser satisfetes per diferents models de societat...

—Aquesta teologia ha nascut en el continent sud-americà, és per tant continental?

—No m'agrada gaire l'expressió “teologia-llatinoamericana”, perquè quan la teologia es va fer només a Europa, es va anomenar teologia, però quan els indis fan teologia, en diuen teologia llatio-americana. És teologia i punt!

—expressa amb fermesa—. Tanmateix si es vol dir que la Teologia de l'alliberament té un context ben precís, aleshores hi estic d'acord... Nosaltres

intentem respondre les preguntes que vénen del poble.

La pregunta que nosaltres fem és com parlar de Déu a partir del patiment i de les esperances dels pobles, i com dir-los que Déu els estima quan la seva vida quotidiana sembla ser la negació de l'amor de Déu. La Teologia de l'alliberament intenta de contestar aquesta qüestió.

—De quina manera s'articula el treball intel·lectual dels teòlegs i l'experiència de la gent de base?

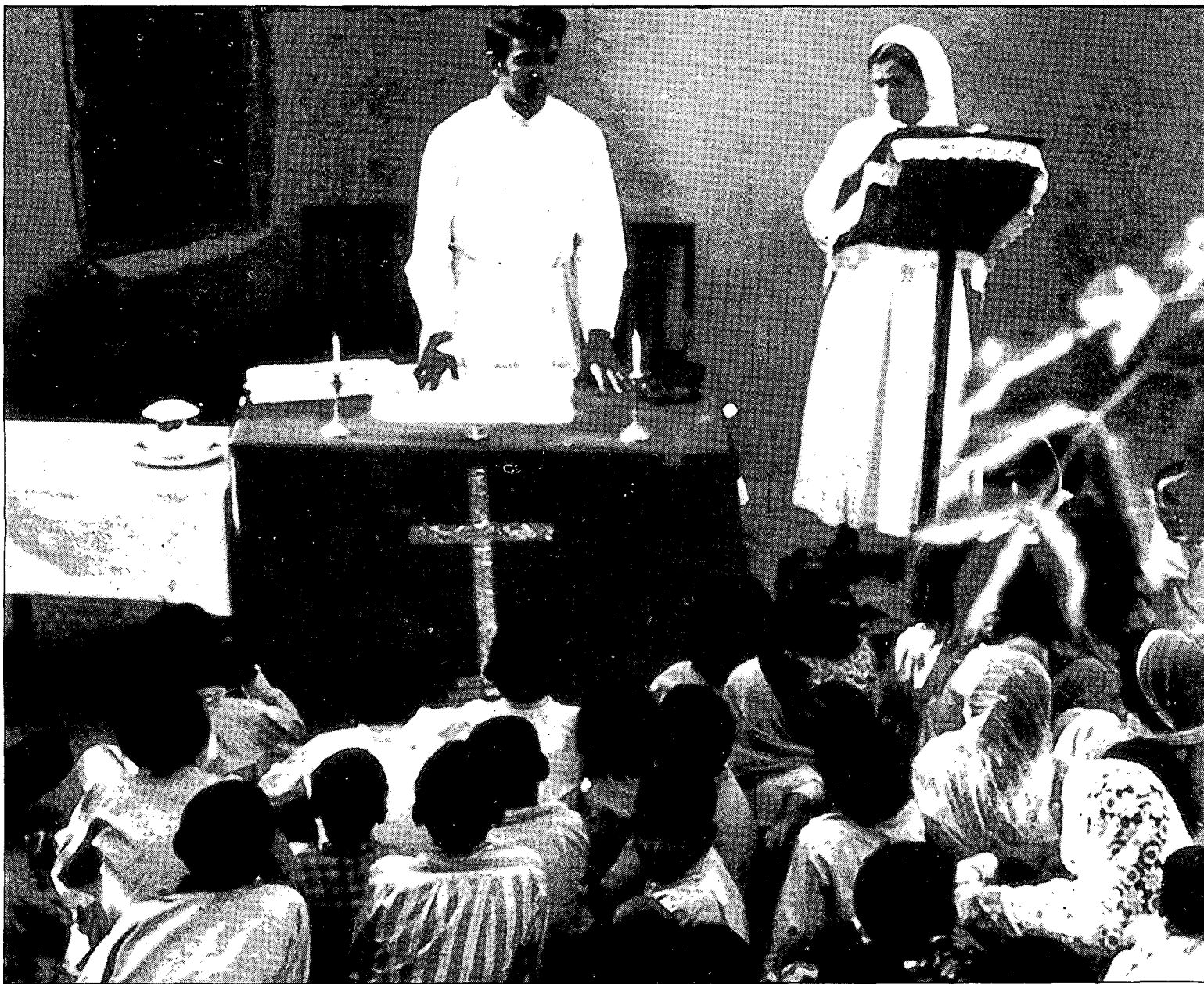
—Toquem un punt central. Per nosaltres, la teologia és un acte secundari. Primer ve la vida cristiana. Aquesta és la raó per la qual, a casa nostra, els veritables subjectes de la teologia, els qui l'elaboren, són les comunitats de base. A l'interior d'elles, els teòlegs tenen un paper. La teologia és per anunciar l'Evangelí, la teologia no és una metafísica religiosa, és una cosa que es fa a partir de la vida i per anar vers la vida.

—La Teologia de l'alliberament suposa el pas obligatori de l'evangelització a Sud-amèrica?

—Medita la resposta: ...Sí, encara que dubto una mica ja que pot semblar molt intel·lectual dir que l'evangelització passa per la Teologia de l'alliberament. Però per a mi sí. Avui suscita en els cercles cristians d'Amèrica Llatina un interès per la teologia que mai no s'havia vist. Ells proven la necessitat de reflectir teològicament sobre la seva pràctica pastoral i fins i tot política en tant que cristiana. En aquest sentit, penso que la teologia és molt important per anunciar l'Evangelí avui amb un llenguatge apropiat... Ens diuen a vegades que tenim una concepció molt utilitària de la teologia i que s'ha d'orientar l'evangelització. Personalment, penso que ha de ser útil. Nosaltres no fem teologia per publicar llibres, sinó per ajudar l'Església a ser signe del regne de Déu.

—Heu tingut problemes amb la Congregació per a la Doctrina de la Fe...

—En efecte, en aquests darrers anys s'ha produït un debat

L'evangelització a Amèrica del Sud passa, segons Gutiérrez, per la Teologia de l'alliberament.

Sempre he treballat al costat dels més pobres.

Entrevista a Hugo Cabiases, economista peruà

El deute extern va servir per reciclar l'excedent de liquiditat dels països rics

HUGO CABIESES, economista peruà, actualment, és un dels experts més notables en el tema del Deute Extern dels països del Tercer Món. En l'actualitat és el coordinador del Sistema d'Informació sobre Deute Extern i Desenvolupament (SIDE).

—Però ¿com ha arribat Amèrica Llatina a deure més de 400.000 milions de dòlars?

—L'excedent de liquiditat dels països rics, els països del Nord, fou la causa principal. Els governs llatino-americans varen veure una magnífica sortida a la seva pobresa en el diner del nord. Llavors varen anar a demanar préstecs i els països rics es varen apressar a concedir-los sense gaires contemplacions.

—A què es refereix quan parla d'excedent de liquiditat?

—Hi havia centenars de milions de dòlars en la recerca de la col·locació. ¿Que d'on procedien? Fonamentalment de tres fonts: primer tenim els "eurodòlars", creats per la crisi que provocaren els Estats Units en deixar suar el dòlar i modificar les taxes d'interès. Això va ser entre 1967 i 1971.

Després arribaren els "petrodòlars", sorgits amb motiu de la decuplicació dels preus del cru. Els països àrabs dipositaren el capital en els bancs del Nord, sobretot entre 1973 i 1980.

I, finalment, varen venir els "narcodòlars", que primer procedien del tràfic d'heroïna del Sud-est asiàtic (1965-1975) i més tard sortien dels camps de coca d'Amèrica Llatina (1975-1980). Tot aquest diner havia de ser reciclat...

—Considera que el Deute Extern llatino-americà va servir per potenciar el desenvolupament en la regió?

—Hi va haver una part del Deute que, per suposat, es va destinar a crear infraestructures en els nostres països. S'han creat hospi-

tals, escoles, carreteres...

Però del total del deute hi ha gairebé 300.000 milions de dòlars que no han repercutit en el desenvolupament dels nostres pobles. És més, han contribuït a enfonsar-los en la pobresa.

—Llavors, ¿pensa que el Deute no s'ha de pagar?

—Nosaltres quan parlem del Deute, fem la distinció de les tres I. Tenim el Deute Il·legítim, el Deute Inflat i el Deute Impossible.

El Deute Il·legítim és aquell que va anar directament a les arques particulars de dictadors i que, en absolut repercutiren en els nostres pobles. Aquest Deute, per suposat, no cal pagar-lo. Perquè representen 150.000 milions de dòlars que ningú no ha vist i que, per tant, no hem de pagar.

El Deute Inflat és el producte de pujades unilaterals de tipus d'interès. Així que només per sobre-taxes, l'import del Deute ha augmentat en 130.000 milions de dòlars. Aquest Deute, s'ha d'abandonar.

I, finalment hi ha el Deute Impossible. Un endeutament que va servir per construir infraestructures en els nostres països... Un Deute contret sense il·legimitats ni malversacions. Però l'anomenem Deute Impossible perquè no es pot pagar. Raons econòmiques, socials, polítiques... ens impedeixen de pagar-lo, de moment. En aquest cas, una moratòria selectiva sembla ser l'única sortida.

—Amèrica Llatina deu uns 400.000 milions de dòlars. ¿Quant ha pagat des del 1980?

—Amèrica Llatina ha pagat ja 822.000 milions de dòlars als països del Nord. Més del doble de l'endeutament llatinoamericà. Només en interessos s'han pagat 314.000 milions de dòlars en els vuit primers anys de la dècada.

En aquest sentit, podem afirmar que el Deute ja ha estat pagat.

A.S.N.

molt agut entorn la Teologia de l'alliberament. Actualment aquest debat s'ha acabat. Nosaltres hem tingut dificultats sobretot en el món polític, en els EUA es va fer el "document de Santa Fe". En aquest text es deia que el compromís de l'Església llatino-americana, i de la Teologia de l'alliberament, eren un perill per la política exterior dels Estats Units... Però nosaltres també hem tingut resistència per part de gent important del nostre continent. Aquesta resistència no és difícil de comprendre: Si es parla de la pobresa, i sobretot de les causes de la pobresa, es tenen problemes. I nosaltres en tenim!

Un dels motius del debat de la Teologia de l'alliberament ve també del fet que la teologia és un llenguatge i un llenguatge en recerca, de vegades no es comprèn, i som nosaltres qui hem de refer i reformular els nostres pensaments.

—El debat que es viu entorn de la Teologia de l'alliberament es presenta com un enfrontament entre "progressistes" que estarien a l'Amèrica Llatina i "conservadors" que estarien a Roma. Com ho viviu a Amèrica?

—Buf! —exclama Gustavo Gutiérrez— penso que tenim conservadors molt agressius a Amèrica Llatina. Aleshores... posar el debat com una discussió entre una perifèria de l'Església i el centre, veritablement és molt esquemàtic! Les dificultats més grans són dins del nostre país. Al mateix temps, la nostra teologia és molt ben acollida i compresa per molts bisbes llatino-americans. Per una altra banda, aquesta teologia ha inspirat molts textos a Medellín i a Puebla. Però també és veritat que al mateix temps, a Roma hi ha hagut reserves, crítiques i interrogants. Hom no pot dir,

simplement, que són només els altres que no comprenen, ni que els que qüestionen la Teologia de l'alliberament són conservadors.

En aquests darrers anys, amb alguns dels meus amics, hem conegut moments molt dolorosos i penosos, però al mateix temps, jo m'he enriquit del debat i he viscut això com una experiència espiritual. De vegades a Europa, alguns ens parlen molt gentilment dels nostres patiments com a teòlegs de l'alliberament. Em dol que es parli d'aquesta manera, perquè al costat del patiment del meu poble, no és res. Els pobres del meu barri no reben mai cap lletra de solidaritat, i ells no tenen res a donar als seus fills! Parlar de patiment per a nosaltres, per emprar un mot una mica fort, és una mica de "vedettisme";

—Considerem les observacions de Roma com un servei a la Teologia de l'alliberament?

—Oh, certament! Personalment he après moltíssim, malgrat, repeteixo, els moments dolorosos. El lector d'un text té un dret que l'autor no pot pas refusar. És també el nostre dret de dir "vosaltres no heu comprès", o bé "m'he expressat malament". Penso que avui, gràcies a aquests debats, hem arribat a una Teologia de l'alliberament més madura i més perspicaç quant a les interpretacions errònies a partir del nostre punt de vista. Però és cert que qui fa sobretot madurar aquesta reflexió, és la vida quotidiana i concreta dels cristians del nostre continent, i principalment dels pobres. Si avui l'Evangelí és més significatiu que fa vint anys, no és solament gràcies a la contribució de la Teologia de l'alliberament, sinó gràcies al compromís d'un bon nombre de cristians, i del testimoni dels qui han donat llur vida.

C.C.

Gairebé 300.000 milions de dòlars no han repercutit en el desenvolupament dels pobles del Tercer Món. És més, han contribuït a enfonsar-los en la pobresa.

Objectiu obert

Encaixada de mans entre els alcaldes del Berlín Est i el Berlín Oest, tot un símbol del reencontre de les dues Alemanyes.

Ja són més de 4 milions els germano-orientals que han fet la seva personal incursió a l'Alemanya de l'Oest, ni que després tornin a casa.

David Dinkins, demòcrata, de raça negra, elegit alcalde de Nova York.

Dimecres, 8

URSS: 72è. aniversari de la Revolució

Per primera vegada en setanta anys, la contestació popular marcà la celebració de l'aniversari de la Revolució. Milers de manifestants a Moscou exigien la fi del monopoli del poder per part del PCUS. A Kixinev, capital de Moldàvia, i a Tbilisi, de Geòrgia, hi hagueren concentracions convocades pels moviments nacionalistes; varen ser cremades algunes banderes soviètiques, i fins i tot es va impedir la desfilada oficial.

RDA: dimissió del govern

El govern dirigit pel Willy Stoph des del 1976, ha dimitit. Això permetrà a Egon Krenz la renovació dels quadres governamentals. El govern dimitit ha fet una crida a la població perquè no marxi i quedin assegurats els serveis públics. Per altra part milers de persones es manifestaren ahir davant de l'edifici del Comitè central demanant eleccions lliures i reformes polítiques.

Grècia: Mitzotakis intentarà formar govern

El líder de Nova Democràcia, partit més votat però que no obtingué la majoria absoluta, ha acceptat el compromís de formar govern, i no vol saber res de noves eleccions. Queda per veure quines són les possibles aliances.

Líban: la situació no s'aclareix

Michel Aoun continua no acceptant la designació del nou president René Moawad i arrossega darrera d'ell bona part del "país cristià" del Líban. No tots els cristians comparteixen els punts de vista d'Aoun: el patriarca maronita Sfeir i el partit Kataeb (falanges libaneses) i diversos diputats cristians que participaren en la reunió de Qlariat donen suport al nou president. El punt més conflictiu continua essent la presència de les tropes sirianes, que uns veuen com a força invasora i altres com a força pacificadora.

Dijous, 9

RDA: s'accelera el canvi polític

Després de la dimissió del govern, ahir dimití també el Politburó del SED (PC de la RDA), autèntic poder polític del país. El nou Politburó, reduït, és considerablement més jove, encara que les forces entre conservadors i reformistes queden molt equilibrades. El Comitè Central, però, a proposta de Krenz, designà el líder dels reformadors Hans Modrow, com a futur cap de govern. Krenz estudia una possible llei que legalitzi l'oposició i autoritzi unes eleccions lliures; això lliga molt poc amb la seva pretensió que el PC ha de continuar tenint el monopoli del poder. Es calcula ja en 200.000 el nombre de germano-orientals que han passat a la RFA.

EUA: candidats demòcrates de color al poder

David Dinkins ha estat elegit alcalde de Nova York i Douglas Wilder governador de Virgínia. És la primera vegada que persones afroamericanes arriben a càrrecs político-administratius de tanta rellevància. Dinkins es presenta com l'alcalde de l'harmonia racial en una ciutat com Nova York on convergeixen una gran varietat d'ètnies i de moviments de tota classe.

Jordània: eleccions legislatives

Des de feia 22 anys no hi havia hagut eleccions legislatives en aquest petit país. Els diputats al Parlament a elegir són vuitanta, i s'han

presentat 647 candidats. El rei Hussèin ha anunciat que després de la primera sessió de l'Assemblea, constituirà un nou govern nacional.

Divendres, 10

El teló d'acer i el mur de Berlín, s'esberlen

Els 1.393 kms. de frontera interalemanya i els 160 kms. del mur de Berlín seran ben aviat un simple record de la guerra freda. Ahir, a última hora de la tarda, el govern de la RDA anuncia que, a partir d'ara tothom qui vulgui sortir del país, per sempre o de viatge, podrà fer-ho lliurement per qualsevol pas fronterer. Per altra banda, el PC convoca un congrés extraordinari pel desembre, per preparar una nova llei electoral i reformar la Constitució. S'espera a més, que en el comunicat final de la desena reunió del Comitè Central es faci referència a la separació del partit i del govern, el reconeixement dels objectors de consciència, una nova llei de premsa i una reforma del codi penal en relació al delictes de fuga del país. Moscou ha manifestat que acceptaria un govern no comunista en la RDA.

Den Xiaoping dimiteix

"L'home fort" de Xina ha dimitit del seu últim càrrec de president de la Comissió Militar Central del Partit comunista xinès. Deng té 85 anys. Per substituir-lo ha estat nomenat el secretari general del partit Jiang Zemin. Com a vice-president ha estat nomenat l'ex-general Yang Shangkun, un dur ortodox.

Nicaragua: el govern i la "contra" negocien a l'ONU l'alto el foc

Ahir varen començar a les Nacions Unides dos dies de negociacions. Allò que demana el govern i que és "conditio sine qua non" per renovar la treva, és la desmobilització dels rebels-antiesandinistes acantonats a Hondurès. Els secretaris generals de l'ONU i de l'OEA, inauguraren ahir la reunió, a la qual, entre altres, assisteixen com a observadors l'ambaixador d'Hondurès davant l'ONU i el cardenal Miguel Obando.

Disabte, 11

Helmut Kohl: "som una nació amb un únic futur"

Això digué el canceller en el transcurs d'una gran manifestació celebrada davant la vella església de la Recordació, amb motiu de l'obertura de la frontera. No hi ha dubte que la reunificació d'Alemanya com un fet a assolir a la curta o a la llarga, està en el pensament de tothom. No hi ha dubte tampoc del recel que en els màxims responsables de la política europea desvetlla aquest fet. Una Alemanya amb 80 milions d'habitants, forta i poderosa al cor d'Europa, s'aixeca com un fantasma que inspira certa por.

RDA: eleccions lliures

El Partit Comunista de la RDA (SED) s'ha pronunciat a favor d'eleccions lliures, democràtiques, per sufragi universal i secret. Al mateix temps les autoritats han donat el vist-i-plau a l'obertura de nous passos fronterers entre els dos sectors de Berlín i en la frontera interalemanya. El monopoli durant 40 anys del Partit Comunista fa que, de moment, no hi hagi altres formacions polítiques que puguin presentar-se com una alternativa de govern. Les dues agrupacions polítiques amb una certa incidència són el Nou Fòrum i el Partit socialdemòcrata.

Bulgària: cau Zhivkov

L'onada reformista comença també a arribar a Bulgària, un dels països d'un comunisme més dur i ortodox. **Todor Zhivkov**, el més antic dels líders comunistes de l'Europa Oriental ja que ocupava el càrrec de secretari general des de fa 35 anys, ha renunciat al càrrec, i la seva renúncia ha estat acceptada. Per substituir-lo ha estat nomenat **Petar Mladenov**, fins ara ministre d'Afers Exteriors.

Jordània: triomf electoral dels "Germans Musulmans"

En les eleccions legislatives jordanes s'ha imposat la tendència islàmica. Els **Germans Musulmans** i els seus aliats han obtingut 31 escons. Serà el grup més fort i l'Assemblea. Queda per veure com s'integraran a la política moderada i dialogant que fins ara ha defensat el govern d'Hussein.

Diumenge, 12

Joiós retrobament de les dues Alemanyes

Des de divendres fins anit més de mig milió d'est-alemanys han passat a l'Oest per anar a comprar o retrobar-se amb familiars i amics per diversos punts del **Mur berlinès**; i mig milió més han passat a l'Oest per altres diversos punts de l'**Alemanya Democràtica**. També s'ha anunciat que pròximament hi haurà una cimera **Kohl-Krenz** per parlar de la nova situació inter-alemanya. Per altra banda, **Kohl** es manté en contacte telefònic constant amb **Mikhail Gorbtxev** tot seguint l'evolució dels esdeveniments. També es creu que si la situació continua pacífica i tranquil·la, els aliats poden replantejar-se la seva presència militar a Alemanya.

Voldran perdre el tren de la llibertat?

Després de la dimissió del número 1 del règim comunista de Bulgària, i de la nova situació a l'Alemanya de l'Est, tothom es pregunta si podran mantenir-se en els seus tretze Romania, Txecoslovàquia i Albània. A Romania, el clan Ceausescu sembla mantenir-se en una actitud de prudent silenci i moderació. A Praga, el 28 d'octubre, milers de ciutadans es varen manifestar pels carrers. A Albània, el 24 de febrer del 1988, s'anunciava la fi del seu aïllament i la disposició a una més estreta col·laboració amb la resta dels països balcans.

Els Estats bàltics denuncien l'annexió per l'URSS

El **Parlament estonià** aprovà ahir una moció que declarava il·legal l'annexió de la República a l'URSS. Estònia té previst aprovar avui una moció similar, i Lituània ja fa dos mesos que va fer el mateix.

El PSOE ha perdut la majoria absoluta

La **Junta Electoral de Múrcia** ha donat l'escó a IU després de l'últim recompte de vots a la circumscriptió. Ara, però, cal esperar la decisió del **Tribunal Superior de Múrcia**, davant el qual el PSOE ha presentat un recurs.

Cimera entre Joan Pau II i l'episcopat alemany

Tindrà lloc demà i demà passat, al Vaticà. El **Papa** es reunirà amb l'episcopat de la RFA. Tema: Jornades de debat i transmissió de la fe a les noves generacions i serveis eclesials de catequesi.

Una txecoslovaca i un polonès als altars

El **Papa** avui canonitzarà la beata **Agnès de Praga**, filla del rei de Bohemia **Otokar I**. Més de 8.000 txecoslovacs encapçalats pel ministre de Cultura, **Milan Kymilcha** i el cardenal **Tomassek**, participaran en la cerimònia.

Dilluns, 13

Mor "la Passionària"

Ahir, a les 19'30, a l'**Hospital Ramon y Cajal de Madrid**, **Dolores Ibàrruri**, "la **Passionària**", morí a causa d'una pneumònia respiratòria. Era presidenta del **Partit Comunista d'Espanya**. Tenia 93 anys i era un dels fundadors del **PCE l'any 1921**.

URSS: neix un sindicat independent

Es probable que els miners russos siguin els primers a crear una organització obrera sindicalista, independent del **PCUS** i dels sindicats oficials. L'organització comença a estructurar-se a la conca siberiana de **Kuzbass**, també a la del **Kazajstan** i en la zona àrtica, i en altres conques mineres. La propera setmana celebraran un congrés.

Germanor entre les dues Alemanyes

Els alcaldes del **Berlín Est** i **Oest** se saludaren efusivament amb una encaixada de mans en l'obertura d'un nou pas fronterer en el mur de **Berlín**. Per altra banda, el president de la **RFA**, **Richard von Weizsacker**, anà ahir a **Berlín**. Ja en el mur parlà amb els guardes d'ambdós costats i amb els est-alemanys que entraven i trepitjà terreny de la **RDA**. Després assistí a una missa multitudinària a l'església de la **Recordació**.

Dimarts, 14

Cimera urgent de caps de govern o d'Estat de la CE

François Mitterrand, president francès que presideix també el **Consell d'Europa**, ha convocat els caps de govern o d'Estat de la **CE** a una cimera a **París** el proper dissabte. El president de la **Comissió Europea**, **Jacques Delors** ha estat també convidat. El tema serà la nova situació europea creada per l'evolució política dels països de l'Est. Es vol arribar a uns punts d'acord abans que es reunixin a **Malta** els presidents de **EUA** i de l'**URSS**.

RDA: el reformisme avança

Ahir en votació a mà aixecada, i solament amb un vot en contra, fou confirmat com a nou primer ministre el reformista **Hans Modrow**. També fou elegit president del **Parlament**, aquest cop en votació secreta, **Hans Maleuda**, cap del **BDB**, **Partit camperol**, aliat fins ara del **SED** o **Partit comunista**.

El FMLN manté el seu setge sobre San Salvador

S'accentua el dramatisme de la situació salvadorenca. **Forces del govern** i guerrillers del **Front Farabundo Martí d'Alliberament Nacional (FMLN)** lluiten aferrissadament en els barris perifèrics de **San Salvador**, i els guerrillers tracten d'encerclar la capital en els combats més forts des de fa 10 anys. L'assassinat de 10 sindicalistes a **San Salvador** fou el detonant de la violència, que, de moment, posa fi a les esperances de pau després de les converses a **Mèxic** i **Costa Rica**.

Objectiu obert

El **Rector Major salesià Egidio Viganó**, en la seva visita a Iugoslàvia, es reuní a **Sticna** amb 5.000 joves.

Enguany l'església keniana ha celebrat el seu primer Centenari. A la fotografia, Kenya, celebració dominical de l'Eucaristia.

Cardenal **Frantisek Tomasek**, arquebisbe de Praga. Confia que les reformes arribin al seu país. La nostra joventut té fam de llibertat.

CALENDARI

Diumenge, 19 de novembre. XXXIII del temps ordinari. Sants Faust, diaca, Crispí, bisbe i Abdies, profeta.
El sol surt a les 6,44 i es pon a les 16,29 —Hora solar.
Dilluns, 20 de novembre. Sts. Octavi i Adventor, soldats màrtirs i Benigne, bisbe.
Dimarts, 21 de novembre. La Presentació de la Mare de Déu. Sant Honori, màrtir.
Dimecres, 22 de novembre. Santa Cecília, verge màrtir. Sts. Filemó i Apfía, esposos màrtirs.
Festa major a Boadella, Molló, Santa Cecília de Voltregà i Sous.
Dijous, 23 de novembre. Sts. Climent I, papa; Columbà, abat i Sta. Lucrecia, verge màrtir.
Festa major a Coll de Nargó, Fornols de Cadí, Sant Climent de Llobregat i Sant Climent Sescebes.
Divendres, 24 de novembre. Sts. Crisògen i Crescencià, màrtirs. Stes. Flora i Maria, verges màrtirs.
Festa major a Riudoms.
Dissabte, 25 de novembre. Sants Gonçal, bisbe; Erasme, màrtir i Sta. Caterina, verge màrtir.
Festa major a Arbeca i Vinyols.

L'ESGLÉSIA CELEBRA

19 de novembre. Diumenge XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera Ml 4,1-2a, S 97, segona 2 Te 3,7-12, tercera Lc 21,5-19.
20 de novembre. Dilluns de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 1 M 1,11-16.43-45.57-60.65-67, S 118, segona Lc 18,35-43.
21 de novembre. Dimarts de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 2 M 6,18-31, S 3, segona Lc 19,1-10.
22 de novembre. Dimecres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 2 M 7,1.20-31, S 16, segona Lc 19,11-28.
23 de novembre. Dijous de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 1 M 2,15-29, S 49, Lc 19,41-44.
24 de novembre. Divendres de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 1 M 4,36-37.52-59, 1 Cr 29,10-15, segona Lc 19,45-48.
25 de novembre. Dissabte de la setmana XXXIII de durant l'any. Lectures: Primera 1 M 6,1-13, S 9, segona Lc 20,27-40.

Litúrgia de les Hores Setmana I

Diumenge. Tot propi del temps.
Dilluns. De fèria.
Dimarts. La Presentació de Santa Maria Verge. Memòria obligatòria.
Dimecres. Santa Cecília, verge i màrtir. Memòria obligatòria.
Dijous. De fèria.
Divendres. De fèria.
Dissabte. De fèria. Vespres I de demà; tot propi.

D'ACÍ I D'ALLÀ

L'Estranyesa de la Creació

Quan allò que ens era familiar se'n torna de cop estrany, ens adonem que fa misteri que hi hagi món i que aquest sigui com és. Se'n glaça de por la sang, o poc se'n falta. Sobretot, crida l'atenció el tracte amb un amic que ha perdut la raó —s'ha tornat boig— i que l'havíem conegut i tractat quan tenia sentit comú. També la contemplació d'un amic que ha expirat —que ha mort— també ens obliga a replantejar-nos el concepte autosuficient que de nosaltres tenim. La jovenalla, d'anar a ballar, en diu anar a moure l'esquelet. El senyor Freud potser dirà que precisament per la mort, frenèticament, ballen. Llàstima que estigui passat de moda el breakdance. Era un sermó de novenari d'ànimes: moure l'esquelet amb que dorm cadascú.

PERE CAMPAS BONAY Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS

Savi, sant i fundador català

Ramon Boldú

Amb motiu del centenari de la mort del pare Ramon Boldú, franciscà, fundador de les "Franciscanes Missioneres de la Immaculada Concepció", oferim un escrit del sacerdot, Cayetano Barraquer, contemporani de Boldú. Exposa la seva saviesa, les dots com a conseller, la seva vocació com a escriptor, la senzillesa infantil i el seu gran amor a l'Església diocesana.

Vaig tractar poc amb el M.R.P. Fr. Ramon Boldú, però prou per apreciar per les seves paraules i fets la seva vàlua poc corrent. El concepte públic que gaudia confirmava el meu parer. Vaig veure sempre en ell un home de talent, d'extens saber, de zel per la glòria de Déu i de simpàtica senzillesa.

El seu talent és de tothom conegut i pregonat, i brilla esplèndidament pels efectes que va produir: Les obres notables impreses, tal com la Història de l'Església d'Espanya, que va escriure; els sermons plens de saviesa teològica, posada hàbilment a l'abast del poble, que predicà; els coneixements de la ciència fins als darrers

temps, que va posseir, responen de la seva saviesa.

El continu treball que l'ocupava; la creació de l'Institut de les Germanes Franciscanes; però sobretot la restauració del seu Orde a Catalunya, portat al capdamunt en hercúlia lluita amb la manca de mitjans econòmics, ens certifiquen del seu ardent zel. La seva conducta sempre correcta i edificadora, testimonia la seva depurada virtut. El concepte i alta estima que dels seus consells i opinions feren sempre els Prelats diocesans manifesten el seu senderi i sensatesa.

Els nomenaments de president amb què l'honoraren els companys en qualsevol corporació a què pertangués, proclamen la seva superioritat. Finalment la seva simpàtica senzillesa, limítrofa amb la de l'infant, li era grat a qualsevol que el tractés.

Un tret recordo d'ell, tret que, encara que pueril, val per una escriptura notarial, i ho prova la seva envejable senzillesa, senzillesa pròpia dels homes que no ha gaudit del món; i per tant guarden innocent el seu cor. El seu esbarjo i recreació, després de la fatiga del prolongat treball mental, consistia; com el vam veure milers de vegades, anar a la Plaça Reial, de Barcelona, on en grans rotllos juguen els infants, i gaudir dels seus jocs. Ja pot qualificar-se això de mutu amor i estima del nen savi amb el nen petit, ambdós innocents. Fins a això s'assembla Boldú al diví Mestre que procurava tenir la companyia dels nens, i que per gaudir d'Ell en el cel, exigeix que ens fem com a infants. Infant, doncs, però sant i savi l'haurà coronat el Senyor.

CAYETANO BARRAQUER, Pvre.

ADULTS EN LA FE

D'on reben la força els sacraments?

JOAN GUITERAS i VILANOVA

La carta apostòlica en el vint-i-cinquè aniversari de la Constitució sobre la Litúrgia es refereix, en un segon apartat, als principis directrius d'aquest document, primer fruit madur, del concili Vaticà II.

En tracta tres: L'actualització del misteri pasqual, la lectura de la Paraula de Déu i el fet que, en la litúrgia, l'Església es manifesta ella mateixa. Tres punts molt importants. Els recorrem per un, en tres articles diversos, per facilitar més la lectura de la lletra papal com a instrument preparador del tercer Congrés Litúrgic de Montserrat.

Actualització dels misteris redemptors

La litúrgia no és pas un simple record. Perquè el primer punt ferm és que, en realitat, actualitza el misteri pasqual del Crist. En efecte, ja la primera tradició va admirar-se en la sang i l'aigua que sortiren del costat del Senyor en la Creu. Hi veié el sagrament de l'Església i els signes santificadors en el seu si. Fixem-nos en el fet que la vida litúrgica "gira entorn del sacrifici eucarístic i dels altres sacraments, amb els quals arribem a les fonts de la salvació."

El que importa sempre és, doncs, la centralitat del misteri pasqual del Crist. En ell hi ha la dinàmica de la vida espiritual que es va acomplint a través del ritme de mort i de vida. Morir al pecat i viure per a Déu. Units, des del baptisme, al Crist del "pas", de la "Pasqua". D'aquí que "quan els fidels participen a l'Eucaristia, han de comprendre de debò que «cada vegada que celebrem el memorial de la mort del Senyor, es fa present l'obra de la nostra Redempció»."

El document apostòlic recalca com els pastors han de formar els fidels, amb un esforç constant, per tal de celebrar cada diumenge l'obra meravellosa duta a terme en el misteri de la Pasqua del Crist i per tal que així ho anunciïn al món. S'insisteix, doncs, en el valor del diumenge i també en la importància única de la celebració de la Vetlla Pasqual, la festa de les festes de l'any litúrgic. Dos punts que han de marcar l'espiritualitat cristiana.

La mort i la resurrecció del Crist han de ser el camí de la vida fidel. En realitat és el que sempre succeeix, l'únic

ritme possible. A cada sagrament es dona aquesta única i doble realitat. Cosa que passa molt d'acord amb el ritme natural de la vida, on tot té lloc per una etapa que mor i una altra que la supera.

La presència

L'actualització requereix una presència. Si no fos així, tot restaria en pures paraules. Per això sabem que el Crist és present en l'Església i, sobretot, en les accions litúrgiques. Interessa recordar que "la litúrgia és el lloc privilegiat de la trobada dels cristians amb Déu i amb el qui ell envia, Jesucrist."

Crist és present a l'"Església orant". Pel fet de congregar-nos en nom seu. Sí, segons les paraules "on dos o tres s'apleguen en nom meu, jo sóc entre ells". Aquest és el valor de l'assemblea o reunió convocada pel mateix Déu. L'acolliment dels germans, el silenci, l'atenció, les actituds... tot ha de reflectir aquesta gran realitat. Per tant, la mateixa assemblea entra en el misteri de la nostra fe. Per la congregació dels germans Crist esdevé present.

Crist és present i actua pel ministre ordenat que celebra. En efecte, actua en nom de Crist, "in persona Christi". El mateix sacerdot haurà de transparentar aquest ésser presència de Crist. I la mateixa comunitat ho haurà de tenir ben clar. El lloc del ministre, els ornaments, les seves intervencions... han de fer adonar del seu paper.

Sense la seva presència l'assemblea restaria incompleta i no podria celebrar la major part dels sacraments. En això hi ha d'haver la valoració de la figura del ministre ordenat. La seva dignitat és la de fer present el Senyor.

La Paraula i l'Esperit Sant

Una altra presència: la Paraula proclamada. Ha de ser escoltada amb fe i assimilada en l'oració. Una Paraula continguda en un llibre digne, llegida de manera intel·ligible, des d'un lloc adient que manifesti la importància de la proclamació com a element fonamental i primordial; per tant, no és una realitat que emplena temps o que pot ser negligida. És gràcia també. I il·lumina el sentit i la fondària de la celebració. Aquí s'afirma la importància del lector, com a comunicador del missatge. Un advertiment per als lectors: la rúbrica —la frase de color vermell— que encapçala les lectures i que no s'ha de llegir en veu alta, és la que en ser trobada en el text serà pronunciada amb més èmfasi i sentit. Ah! En fer les lectures —aprofito l'ocasió— no s'ha de dir mai: primera lectura, segona lectura.

Finalment, es recorda com el Crist és present i actua per l'Esperit Sant. La reforma litúrgica precisament ha destacat el paper de l'Esperit en els sacraments. Vegi's tot el que és l'epiclesi en l'Eucaristia, tant per a la transformació dels dons com per a l'assoliment de la comunió fraterna.

El document —d'acord amb el que ha estat la reforma— destaca el sentit d'aquesta presència en les espècies, guardades en el sagrari per a la comunió —sobretot la dels malalts— i per l'adoració dels fidels. És ben clar que en això hi ha un element cultural important. El Papa vol que els pastors ho recordin als fidels a través de les catequesis i que els teòlegs ho aprofundeixin. La fe en aquesta presència reclama una actitud exterior de respecte envers l'església —el lloc sagrat on Déu es manifesta en el seu misteri—, sobretot durant la celebració dels sacraments, car les coses santes han de ser tractades santament."

El judici de Déu

A la Sagrada Escripura es parla molt sovint del "dia del Senyor". Especialment en els escrits profètics, l'expressió és freqüent, i rodejada d'epitets que deixen entendre que el "dia del Senyor" comporta una forta càrrega de judici sobre la humanitat. La primera lectura d'avui és un testimoni, en aquest sentit: "Vindrà aquell dia abrusador com una fornada". Però hi ha textos força més intensos. Entre ells, un que ha estat molt clàssic de la litúrgia romana, i que encara avui és un dels himnes que es proposa aquests dies per la litúrgia de les hores: "Aquell dia és un dia de furor — "dies irae" —, un dia de tràngol i d'angoixa, un dia de destrossa i de devastació, un dia de tenebres i de foscant, un dia de nuvolada i de negror..." (Sofonies 1,15).

El text citat potser és el més significatiu, en aquest sentit. Però el tema de fons és el mateix. Adhuc en l'evangeli d'avui, la resposta de Jesús als deixebles comporta una referència als dies de la destrucció: "Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra".

D'altra banda, la descripció profètica, i la de Jesús mateix, no s'aturen pas en aquest element. Si continuem llegint el profeta Sofonies, trobarem que, després dels anuncis terribles de destrucció, comença a explicar el que Déu farà amb Jerusalem: "Aquell dia, diran a Jerusalem: No has de tenir por Jerusalem... El Senyor, el teu Déu, és enmig de tu un paladí que dona la victòria" (Sofonies 3, 16.17). I la conclusió del text evangèlic d'avui no ens parla pas de mort i destrucció, sinó de vida: "Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida". La imatge del profeta Malaquies (1ª lectura), és també expressiva: després del gran incendi que no en deixarà res dels orgullosos i els injustos, sortirà el sol de la felicitat — de la justícia — per als qui veneren el nom del Senyor.

• DIES IRAE

La litúrgia de la Paraula d'aquest diumenge ens

obliga a pensar en aquests elements de la nostra fe. No són pas una "assignatura opcional", reservada als amics de les catàstrofes...

Però, ¿quin és el significat permanent d'aquests anuncis? Podem explicitar-ne alguns.

El primer és la transitorietat del món present, o, en altres termes, la no-divinitat de les coses creades. Els que es pensen que ho aconsegueixen tot perquè són victoriosos en les realitats presents, s'equivoquen, perquè aquestes no són definitives.

El segon és més directe: Déu és el qui té l'última paraula sobre els homes i sobre la història. "Déu judicarà la ciutat i es complirà tot el que diuen les Escripures" (Lluc 21,22). El contrast entre la situació dels "confiats", abans i després del judici de Déu, conforma una imatge de "furor" per part de Déu. En realitat, no és cas que Déu "s'enfadi", com un home, sinó que la situació dels homes allunyats de Déu és terrible. Però seria equívoc imaginar-se que els homes pecadors estan més allunyats de Déu abans de la mort que després; el que sí és cert, és el caràcter definitiu de l'allunyament, quan aquest és real. Això fa veure l'extraordinària seriositat de la perseverància en la fidelitat al Senyor, de la necessitat de la conversió de cor, de la importància de la reconciliació sacramental, etc.

• Judici sobre la història

Tot això pot fer-nos pensar en la nostra responsabilitat personal, i en el treball de la nostra salvació. Però en les Escripures hi ha una perspectiva que no pot quedar endarrera: el judici es presenta també com una globalitat.

I és que els homes no som individus aïllats. El que nosaltres fem no té només una incidència en nosaltres mateixos, sinó en la vida dels altres, en la societat. La

nostra vida deixa un "rastre" en la vida dels altres. Evidentment, això és més clar com més "social" és la persona i la seva activitat.

D'aquí es dedueix, com explicava Urs von Balthasar en la seva "Teologia de la història", que només al final del temps es pot jutjar la totalitat de les responsabilitats d'una persona. Certament, aquest és un plantejament que fem els homes limitats, i que no podem aplicar sense més al judici de Déu; però és una manera de parlar que ens serveix per expressar aquesta realitat certa: els nostres actes tenen repercussió més enllà de nosaltres mateixos.

Potser era aquesta idea la que portava als pintors clàssics del Judici final a posar en primera fila dels jutjats — tant entre els benaurats com entre els condemnats — les persones més representatives de la societat: els reis, els papes i els bisbes, els religiosos... Era una intuïció profunda, en efecte. Que val sempre. ¿Qui negarà la incidència, en la vida dels homes, de les decisions d'un governant, dels membres d'un parlament que decideixen sobre les lleis d'un país? Més encara: ¿qui negarà la incidència i la responsabilitat pastoral dels ministres de l'Església, per la seva predicació, pel seu zel, per la seva exemplaritat evangèlica...?

La imatge més freqüent, a la Bíblia, per significar aquest judici és la del foc. Els profetes i Jesús mateix se'n serveixen. L'Apòstol Pau l'utilitza també, en un text que és una bona síntesi d'això que hem dit sobre les conseqüències de l'acció humana: "Que cadascú miri bé com construeix. De fonament, ningú no en pot posar cap altre que el que ja ha estat posat: Jesucrist. Si sobre aquest fonament un construeix amb or, amb plata, amb pedres precioses, o bé amb fusta, amb herba seca o amb palla, ja es veurà què val l'obra de cadascú: quan vindrà el Gran Dia, que es revelarà com un foc, el foc comprovarà l'obra de cadascú." (1 Corintis 3, 10-13).

LECTURES DE LA MISSA

"PER A VOSALTRES SORTIRÀ EL SOL DE LA FELICITAT"

La imatge del foc purificador és una de les més usades pels profetes per anunciar el dia del judici de Déu. En el Nou Testament, el Baptista anunciava que el Messies vindria a submergir els homes en l'Esperit i en el foc. La imatge del sol que alegra els "qui veneren el nom de Déu" és com una antítesi del foc destructor. Totes aquestes imatges accentuen allò que Jesús anuncia a l'evangeli: el sofriment que portarà a la vida.

Lectura del llibre del profeta Malaquies (3:19-20a)

Vindrà aquell dia abrusador com una fornada. Tots els orgullosos i els injustos seran igual que rostoll, i aquell dia quan arribi, els incendiarà, no en deixarà ni l'arrel ni la tija, diu el Senyor de l'univers. Però per a vosaltres, que veneren el meu nom, sortirà el sol de la felicitat, i els seus raigs seran saludables.

"VE EL SENYOR A JUDICAR AMB RAÓ TOTS ELS POBLES"

Les paraules del salm expliciten l'anunci profètic: és el Senyor el qui ve a judicar el món. La seva vinguda, però, és motiu de joia, d'acclamació i de lloança. Els qui viuen segons la Paraula de Déu no poden mirar d'altra manera el judici de Déu sobre la seva vida i sobre la història.

Salm 97:5-6,7-9b,9cd (R.: 9)

Canteu al Senyor les vostres melodies, canteu-li al so de les cítares; aclameu el rei, que és el Senyor, amb trompetes i tocs de corn.

R.: Ve el Senyor a judicar amb raó tots els pobles.

Bramula el mar amb tot el que s'hi mou; el món i tots els qui l'habiten; tots els rius aplaudeixen, i aclamen les muntanyes, en veure que ve el Senyor a judicar la terra. R.

Judicarà tot el món amb justícia, tots els pobles amb raó. R.

"QUI NO VULGUI TREBALLAR, QUE NO MENGÍ"

Les paraules de l'apòstol són contundents i realistes. L'esperança cristiana i la paciència no tenen res a veure amb unes actituds despreocupades i falsament místiques. Els cristians de Tessalònica necessitaven aquesta reprensió: havien tret conclusions equivocades de l'esperança del retorn del Senyor.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Tessalònica (3:7-12)

Germans, ja sabeu què heu de fer si voleu imitar-nos. Entre vosaltres no vivíem mai desvagats, i a ningú no demanàvem de franc el pa que menjàvem, sinó que ens escarrassàvem treballant nit i dia, per no afeixugar ningú dels vostres. No és que no tinguem dret a la nostra manutenció, però volíem donar-vos un exemple amb la nostra vida, perquè vosaltres l'imitéssiu. Recordeu que quan érem entre vosaltres us repetíem aquesta regla: "Qui no vulgui treballar, que no mengi". Us escrivim això perquè sentim dir que alguns de vosaltres viuen desvagats i, a més de no treballar, es posen on no els demanen. A tots aquests, els ordenem i els recomanem en nom de Jesucrist, el Senyor, que treballin en pau per guanyar-se el pa que mengen.

"SOFrint AMB CONSTÀNCIA US GUANYAREU PER SEMPRE LA VOSTRA VIDA"

No és pas massa falaguera la perspectiva d'allò que espera als deixebles de Crist. Malgrat tot, la visió última és la salvació, i això és el que compta. Jesús indica el lloc de la paciència en la nostra vida quotidiana: sofrir amb constància. La vinguda del Senyor no és pas anunciada com quelcom banal: es tracta d'un esdeveniment que ho capgirarà tot.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (21:5-19)

En aquell temps, alguns parlaven del temple, fent notar les seves pedres magnífiques i les ofrenes que el decoraven. Jesús digué: "Això que veieu, vindran dies que tot serà destruït: no quedarà pedra sobre pedra". Llavors li preguntaren: "Mestre, ¿quan serà tot això i quin senyal anunciarà que està a punt de succeir?"

Jesús respongué: "Estigueu alerta, no us deixeu enganyar, perquè vindran molts que s'apropiaran el meu nom. Diran: "Sóc jo", i també: "Ja arriba el moment". Deixeu-los estar; no hi aneu, amb ells. I quan sentireu parlar de guerres i de revoltes, no us alarmeu. Això ha de succeir primer, però la fi no vindrà de seguida". Després els deia: "Una nació prendrà les armes contra una altra, i un regne contra un altre regne. Hi haurà grans terratrèmols, fams i pestes pertot arreu, passaran fets espantosos i apareixeran al cel grans senyals d'amença.

Però abans de tot això se us enduran detinguts, us perseguiran, us conduiran a les sinagogues o a les presons, us presentaran als tribunals dels reis o als governadors, acusats de portar el meu nom. Serà una ocasió de donar testimoni. Feu el propòsit des d'ara de no preparar-vos la defensa: jo mateix us donaré una eloquència i una saviesa, i cap dels vostres acusadors no serà capaç de resistir-la o de contradir-la. Sereu traïts fins i tot pels pares, pels germans, parents i amics, en mataran alguns de vosaltres, i sereu odiats de tothom pel fet de portar el meu nom. Però no es perdrà ni un dels vostres cabells. Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida."

Vida Creixent

Moviment cristià de gent gran

La nostra gent gran estableix vincles d'Unió entre les diòcesis catalanes

El passat 3 d'octubre, representants de diversos grups del nostre moviment de la diòcesi barcelonina, es desplaçaren a Solsona per celebrar-hi un acte d'agermanament amb els de la capital i diòcesi del Solsonès.

No es tracta de fer-ne, ara i aquí, una ressenya detallada, però sí que cal destacar aquest fet com un símbol que pot significar, i que exterioritza en aquesta avinentesa, el desig i la voluntat que sentim la gent gran de "Vida Creixent" perquè els cristians, com a homes i dones que se senten vinculats a la seva respectiva terra i a la fe ancestral que ens ha configurat a tots plegats com a poble, es trobin, s'agermanin, es fusionin i s'encomanin els uns als altres llur mutu anhel de seguir expandint la bona llavor de l'Evangeli, nucli vital de les nostres conviccions i de les nostres actituds enfront la vida i les realitats temporals.

més íntims. I també aprofitant, és clar!, cada una de les ocasions que, com aquesta, ens ajuden a airejar i donar volada als nostres bons propòsits i desigs, dotant-los d'una veritable dimensió d'universalitat, la qual si no és viscuda des del més a prop i en tots els àmbits que tenim més a mà, podria esdevenir una petita trampa que nosaltres mateixos ens parem per restar contents... i enganyats!

Aquestes Trobades interdiocesanes no han d'acontermentar-se a ser un simple "motiu de visita" que ens fem els uns als altres, sinó que han de constituir un **ferm compromís de presència en el món per part de la gent gran** que, joiosa de la fe i dels valors que hem rebut, com a individus i com a poble, no en tenim prou de mirar de salvaguardar-los sinó que volem donar testimoni d'aquesta felicitat a tots els que vindran a rellevar-nos.

L'entorn i les persones

En aquesta ocasió, el lloc on s'ha fet aquesta trobada va resultar d'allò més apropiat, tota vegada que el Solsonès és terra de contrastos geogràfics i alhora de fusió de diverses contrades i diferents formes dialectals de la nostra llengua-comuna; una terra, en fi, de transició i d'equilibri entre l'home i la terra que trepitja. Per altre costat, les persones amb les quals hem celebrat i compartit el goig d'aquesta jornada d'agermanament, han estat uns magnífics testimonis d'aquesta capacitat de fusió i de simpatia mútues amb les quals a ben segur ens haurem esperonat a expandir i a fer "créixer" el nostre moviment, com és el cas de la veïna i important vila de Cardona on probablement es formaran ben aviat almenys un parell de grups.

Que la Verge del Claustre, Patrona de Solsona, ens mantingui a tots plegats ben entrelaçats, com les trenes —signe virginal— que davallen pel seu cos maternal i que són: "garlandes de dolçor que guarden la tebior de tants segles de besades" (I) I, formant tots plegats una unitat en la diversitat, com la pinya que sosté a la seva mà dreta: "aquesta pinya d'amor que dintre els segles perdura" (I).

Calen unes "cites" periòdiques

Per això és convenient que a cada una de les nostres diòcesis hi hagi qui assumeixi la responsabi-

"Els fidels laics, juntament amb els sacerdots, els religiosos i les religioses, constitueixen l'únic Poble de Déu i Cos del Crist. D'aquesta manera, cadascú, en la seva unitat i irrepetibilitat, amb el seu ésser i amb el seu obrar, es posa al servei del CREIXEMENT de la comunió eclesial."

(Christi fidelis laici, núm. 28)

Les trobades interdiocesanes han de constituir un ferm compromís de presència en el món per part de la gent gran.

litat de promoure aquestes "cites" periòdiques entre persones grans que, agraits i joiosos de la fe que hem heretat, i conscients que l'hem de saber transmetre a les generacions futures, s'aixopluguen a l'ombra maternal de Maria, sota alguna de tantes i tan nombroses invocacions amb què és venerada a les diverses contrades de casa nostra. Que:

"Per això heu estat Vós, en tots els segles, redós de seglars i de levites. I, ara com sempre ens crideu, coloma de dolça veu, a vostres divines cites" (I)

(I) Del llibret "Corona de madrigals a la Mare de Déu del Claustre" del poeta Mn. Josep Serra i Janer.

D'interès pels nostres animadors

El tema d'estudi que durant el present curs ens hem proposat desenvolupar en les nostres reunions de grup ("L'espiritualitat de la Gent gran") preten, és clar!, aprofundir un dels tres pilars bàsics en què es recolza tota la dinàmica del nostre moviment i el qual constitueix a la vegada l'origen i la fi dels dos pilars restants; l'amistat i l'apostolat.

Tractant-se d'un contingut tan essencial per a la formació i el capteniment de tots nosaltres, és completament indispensable que l'animador procuri preparar bé cada un dels capítols del tema perquè tant la lletra com l'esperit del text siguin ben assimilats i assumits per tots i cada un dels integrants del seu respectiu grup.

Per això, s'ha cregut convenient que aquesta PREPARACIÓ del tema sigui realitzada per tots els animadors de manera conjunta i participativa, posant així decididament en pràctica, per una banda la idea ja assajada anteriorment i per l'altra els ensenyaments rebuts en el Curs per a Animadors, sobre les dues fases de què consta cada reunió de grup, ço és, la manera de PREPARAR-LA i com ACONDUIR-LA.

Estem convençuts que cada un dels nostres animadors de grup és ben conscient de la gran importància que té preparar de forma adequada tot el que després s'haurà de desenvolupar en l'aconduïment

de les reunions. I que, a la vegada, sap prou bé que depèn d'això que cada reunió de grup resulti el més reeixida i profitosa possible per a tots.

També s'han establert unes ORIENTACIONS perquè cada animador realitzi prèviament la seva preparació individual, per tal de poder aportar les seves anotacions a la Reunió conjunta que tindrà amb els altres animadors. Així, amb l'aportació i l'experiència de tots plegats, cada u podrà veure enriquida la seva pròpia visió i els serà més factible l' aclariment de conceptes i la proposta de punts de vista diferents, així com anar prenent anotacions de tot allò que li haurà servit per descobrir i ampliar unes noves pistes de reflexió.

Confiem que l'interès amb què serà acollida aquesta oportunitat de realitzar els treballs preparatoris de les reunions mancomunadament, tots junts, —ja és sabut que "la unió fa la força!"— proporcionarà resultats molt positius a les nostres reunions d'aquest curs i que l'espiritualitat que pot desprendre's de l'estudi del tema, arribarà a tots nosaltres, amb la mateixa intensitat i il·lusió amb què ha estat elaborat i amb el treball que en farem, sota l'acció tan essencial i efectiva com és l'actuació de tot bon Animador.

JOSEP JURSCHIK

Un segon pas endavant

Es aquest el segon acte que celebrem amb semblants propòsits i característiques. A la pàgina de CATALUNYA CRISTIANA del passat juliol donàvem notícia de la Trobada d'agermanament que tingueren, a l'Ametlla de Mar, els grups de la diòcesi de Tarragona i els de la diòcesi de Tortosa. I els felicitem per haver estat els pioners d'aquestes reunions entre diòcesis, que haurien de constituir una de les nostres primordials activitats perquè, com a moviment específic de Gent gran dins l'Església, hem de ser, com ella, signe de comunió entre els homes i dones de tot el món, començant pels que tenim més a prop, però sempre amb la ferma voluntat d'arribar més enllà dels vincles i cercles

Cridats a viure per sempre

El desig de sobreviure sol recolzar-se en el fet d'haver tingut un fill... haver escrit un llibre o plantat un arbre... Una vida curulla de virtuts i bones obres sobreviu aquest món, en tant que el protagonista és cridat a fruitar... una vida millor i per sempre...

Crist, ressuscitat, és per als creients la gran certesa de viure sempre més en una plenitud d'amor...

Una vida breu, pot ser suficient per a assolir allò que potser una vida llarga hauria frustrat... Cadascú s'ha de sentir satisfet del temps que se li ha concedit de viure ara i aquí... A més temps, majors possibilitats de treballar més pels altres: això pensaven Pau i Teresa de Jesús... Però, també, a més anys, més entrebancs... Una vida llarga augmenta la responsabilitat del que es porta entre mans...

Els joves aspiren a viure molts anys... Els ancians tenim el temps més retallat, però què o qui

assegura a uns i altres una hora més de vida?... La mort és fa present a totes les edats. Avui, l'esperança de vida s'allarga i cada dia hi ha més persones que arriben a edats quasi centenàries... Allò que el jove espera, la persona gran ja ho té aconseguit...

La vida dels joves pot veure's truncada... la de les persones grans sol extingir-se a poc a poc, sense violència... Una fruita verda no pot ser arrencada sense esforç, però quan és madura cau per si mateixa...

La vida és com un viatge, més o menys llarg i plaent, que ens apropa al port desitjat, la terra promesa on brolla llet i mel...

Acceptar la mort com un fet natural, inapel·lable, és signe de maduresa... i d'una fe esperançada. Un ancià coratjós, encomana el seu ànim a la joventut temorenca...

LLUIS ANTONI

DIÀLEGS DES DE LA FE

Tindran lloc el dimarts, 28 de novembre, a les 4,30 de la tarda, a la Parròquia de Corpus Christi (Bailèn, 175).

Tema general: JOIA I RESPONSABILITAT EN L'EUCARISTIA COMPARTIDA.

Serà exposat pel nostre Consiliari diocesà, el P. Lluís Antoni Sobreroca, s.j.

És un acte obert a tota la gent gran de la diòcesi de Barcelona, amb ganes de contrastar i compartir la fe que ens agermana en l'amor del Crist.

HEM CANVIAT DE NÚMERO DE TELÈFON:

D'ara endavant us atendrem a través del nou número telefònic, el 412.21.20, de 5 a 8 de la tarda, exceptuats els dissabtes. Correspon a les nostres oficines de Llúria, 7, pral.

Aquest diumenge se celebra la diada "Germanor"

L'Església vol l'autofinançament i prescindir de l'assignació tributària

Aquest diumenge, 19 de novembre, se celebra a les diòcesis catalanes la "VIII Diada de Germanor, vers el finançament solidari de l'Església catalana". Es tracta d'aconseguir que els cristians prenguin consciència de la seva responsabilitat en el sosteniment econòmic de l'Església i aconseguir progressivament una economia més solidària i lliure d'ajuts econòmics externs.

A totes les parròquies i centres de culte de casa nostra es fa amb motiu de la Diada una col·lecta

extraordinària per cobrir les necessitats econòmiques de cada diòcesi. En els darrers anys s'han aconseguit uns resultats qualitatius i i quantitius creixents, fruit, entre d'altres motius, de la col·laboració dels mitjans de comunicació en la difusió dels objectius que es persegueixen en organitzar la diada de "Germanor".

El delegat diocesà d'economia del Bisbat de Barcelona, Antoni Bascompte, afirma que l'objectiu de l'Església és avançar cap a l'autofinançament directe, prescindint tan aviat com sigui possible

de l'assignació tributària.

El delegat d'economia també assenyala que un 15 per cent dels resultats passa al Fons Comú de la Tarraconense i que això permet avançar cap a la solidaritat.

Antoni Bascompte subratlla que la diada de Germanor ha coincidit enguany amb l'època de la declaració de la renda, fet que ha obligat l'Església a parlar de l'assignació tributària. L'arquebisbat de Tarragona ha fet una campanya amb l'objectiu d'intentar que els cristians destinin el 0,52 per cent de la declaració de la renda

(IRPF) a l'Església.

Enguany, com és sabut, el repartiment dels milions recaptats amb el 0,52 per cent de l'IRPF destinats a fons socials ha aixecat molta polseguera per la discriminació de què va ser objecte Caritas, entitat relacionada amb l'Església catòlica, en el repartiment dels recursos. Molts dels fons, pretesament destinats a fins socials, varen anar a parar a entitats i associacions properes al partit governamental. La distribució dels fons socials va ser qualificada d'escandalosa.

L'autofinançament, objectiu a l'abast

El delegat d'economia diocesana considera que és molt important que els creients i simpatitzants posin una creueta a favor perquè d'aquesta manera la societat s'adonarà del nombre de fidels i del suport amb què compta l'Església.

Antoni Bascompte insisteix en la necessitat de continuar fent aportacions directes per avançar en l'autofinançament que no és cap objectiu utòpic. L'Estat finança, a nivell estatal, el 40 per cent de les despeses de l'Església, mentre que a Catalunya realitza una aportació del 28 per cent que

en el cas de la diòcesi de Barcelona només puja a un 18 per cent.

Un nou fet, també relacionat amb el tema del finançament de l'Església, ha provocat la irritació de l'Església. El Ministeri d'Afers Socials pretenia portar a terme una campanya publicitària per demanar als espanyols que destinessin el 0,5 per cent de la declaració de la renda a finalitats socials. La intervenció de Presidència del Govern va obligar Matilde Fernández a rectificar. La Conferència Episcopal Espanyola va celebrar que el govern paratitzés la campanya. Pel seu cantó, el president de la Comissió per a les Comunicacions Socials de la Conferència Episcopal, doctor Joan Martí Alanís, va titllar de "joc brut" la campanya i de "gran imprudència" l'actitud de l'Estat, ja que l'intent del govern central podia ser contrari a la mateixa Constitució. El cardenal Jubany va fer un paral·lelisme amb les eleccions afirmant que el govern pot realitzar una campanya a favor de la participació però no pronunciarse per una opció concreta. "Està bé —va dir el cardenal— que s'expliqui als ciutadans el sentit de l'assignació tributària però se'ls ha de deixar lliures perquè prenguin la seva decisió".

L'any passat va ser el primer en el qual es va posar en funcionament el sistema d'assignació tributària, conegut com impost religiós. El 37 per cent dels ciutadans va destinar el 0,52 per cent de la quota íntegra de l'IRPF al sosteniment de l'Església catòlica, mentre que el 52 per cent es va abstenir, i un 11 per cent va optar per dedicar-lo a d'altres entitats amb fins socials.

T.P.

DADES ESTADÍSTIQUES DE LES VUIT DIÒCESIS CATALANES, ANY 1988

Diòcesi	Habitants	Preveres	Diaques P.	Habitants per preveres	Donatiu "Germanor" per habit.	"Germanor" 1988
Barcelona	4.165.739	902	34	4.618	17	73.037.153
Girona	545.228	292	—	1.867	42	22.865.570
Lleida	251.887	186	4	1.354	27	6.793.203
Solsona	118.320	159	—	744	41	4.863.338
Tarragona	370.000	195	1	1.897	21	7.816.801
Tortosa	229.696	151	—	1.521	22	5.124.823
Urgell	156.040	133	1	1.173	47	7.283.404
Vic	341.707	276	—	1.238	36	12.277.939
TOTAL	6.178.617	2.294	40	2.693	23	140.062.231

AMB LA TEVA AJUDA, CATALUNYA CRISTIANA

ARRIBARÀ MÉS ENLLÀ

CATALUNYA CRISTIANA va néixer fa més de 10 anys. Són més de 500 setmanes informant puntualment els homes i dones del nostre País sobretot el que fa referència a la religió i la cultura catòliques.

Gràcies als subscriptors, CATALUNYA CRISTIANA ha crescut i, molt probablement, ha ajudat a créixer els qui el coneixen. Però queda encara molt camp per córrer. Cal anar molt més enllà.

Cal que CATALUNYA CRISTIANA esdevingui el vehicle de comunicació entre tots els creients dels nostres pobles i les nostres ciutats. Cal anar més enllà dels encerts professionals que s'hagin pogut assolir en aquests 10 anys. Tu hi pots ajudar amb el teu estímul. Fins i tot amb el teu suport econòmic més enllà de l'import de la subscripció.

Al mateix temps, cal que CATALUNYA CRISTIANA arribi cada dia a més famílies.

Ajuda'ns també a aconseguir-ho d'una manera molt senzilla. Probablement, coneixes més d'una persona a qui podria interessar aquest setmanari. Si ens fas arribar els seus noms i adreces, **els hi enviarem**

gratuïtament CATALUNYA CRISTIANA durant un mes. És la millor manera de què la coneguin realment i, més tard, decideixin si els interessa subscriure-s'hi.

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi molt més enllà, només ens cal la teva ajuda.

Voldria que aquestes persones rebessin CATALUNYA CRISTIANA gratis durant un mes.

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____
 Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

T'agraïrem ens donessis també les teves dades:

Nom/Cognoms: _____
 Adreça. Carrer: _____
 Núm.: _____ Població: _____
 Codi postal: _____ Província: _____

Per tal que CATALUNYA CRISTIANA arribi més enllà, retalla, omple i fes arribar aquest cupó a:
FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA. València, 244 - 2on. 08007 BARCELONA.

Es fan a Manresa i es basen en l'experiència de sant Ignasi

La Casa de la Cova ofereix un servei d'exercicis personalitzats

Durant tot l'any 1989, la Casa de la Cova de Manresa a l'esmentada ciutat catalana està oferint un servei d'exercicis i recessos personalitzats. Aquesta experiència espiritual està basada en els exercicis de sant Ignasi que es desenvolupen en soledat i silenci en el mateix lloc on aquest sant, l'any 1522, va tenir una vivència similar i va escriure la seva conegudíssima obra "Exercicis espirituales".

Des del mes de gener d'enguany, la Casa d'exercicis de Manresa ofereix un servei d'exercicis i recessos personalitzats seguint les directrius més pures indicades per sant Ignasi de Loiola a la seva obra.

Aquest servei d'acolliment espiritual de la casa de la Cova compta mensualment amb un pare jesuïta que ajuda les persones interessades, guiant-los i acompanyant-los en la pregària i en la meditació.

Aquest servei ha sorgit de la mà de la Companyia de Jesús coincidint amb la preparació de l'Any Ignasià (31 de juliol de 1990 al 31 de juliol de 1991), cinquè centenari del naixement de sant Ignasi.

Segons comenta el pare Josep Maria París, coordinador de la casa d'Exercicis de Manresa "després d'un període de temps que ha durat molts anys en els quals els exercicis es feien en grups, més o menys, nombrosos, la Companyia de Jesús va pensar que amb motiu de celebrar-se l'Any Ignasià, aquesta era una bona ocasió per retrobar la forma més pura dels exercicis tal com sant Ignasi els practicava: individualment, en soledat i silenci per trobar-se amb Déu més a prop. I... el marc de la Cova de Manresa és prou significatiu i suggerent ja que va ser en aquesta bauma on Ignasi de Loiola va viure la seva experiència espiritual fundadora i va començar a escriure els "Exercicis espirituales".

De persona a persona

Els exercicis personalitzats, tal com el seu nom indica, es caracteritzen perquè es fan de persona a persona.

Qualsevol persona interessada a practicar-los disposarà d'un director o guia espiritual amb el qual després d'una xerrada planificarà els dies d'exercicis i li facilitarà el material. Aquest guia s'acomoda a cada persona que ho sollicita i segueix i aplica el mètode ignasià segons l'experiència espiritual de cadascú i el nivell en què es troba.

En ser un servei obert a tothom que desitgi practicar aquesta experiència espiritual fa que hi hagi tota classe d'exercitants provinents tant de l'àmbit religiós com del món segle. És per això que els organitzadors consideren important que els interessats en aquest servei es posin prèviament en contacte amb els guies perquè aquests,

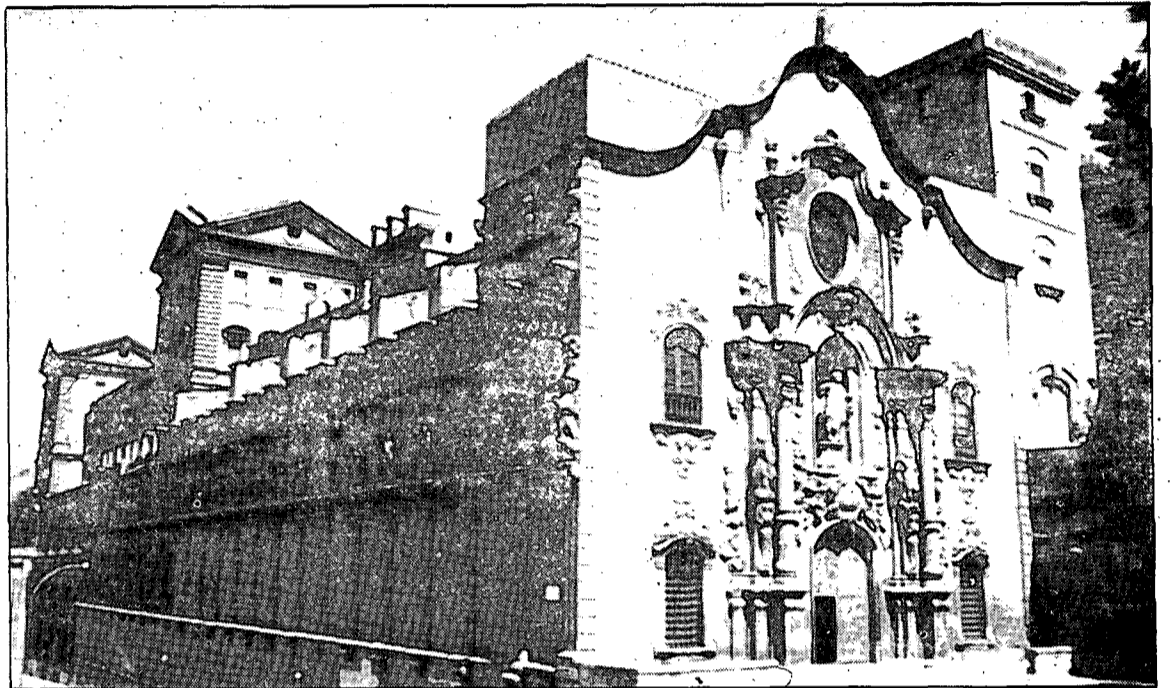
segons les inquietuds i l'experiència en el camp espiritual, puguin fer un treball personalitzat.

El pare París comenta que "fonamentalment consisteixen a dedicar llargues estones del dia a l'oració, a la meditació i a una sèrie de pràctiques espirituals que ajuden a descobrir el que Déu vol de nosaltres. Per ell els Exercicis de Sant Ignasi són una mena d'estratègia espiritual que porta a l'exercitant a descobrir el que Déu vol i a seguir-ho des d'una purificació de la seva ànima. De manera que es podria dir que els exercicis són una escola de pregària".

Experiència plena

Una experiència plena d'exercicis té una durada d'un mes. Amb aquest temps es poden seguir bé totes les activitats religioses traçades per sant Ignasi tot i que amb l'ànim de participació es pot reduir fins a tres dies segons les disponibilitats de temps de cadascú. Josep Maria París assevera que resulta difícil viure l'experiència d'un mes per una persona que es troba imbuïda a la vida quotidiana si abans no ha tingut alguna experiència d'exercicis i afirma també que bona part dels que fan una tanda de 3 o 4 dies al cap d'un mes la repeteixen.

Els exercicis els pot fer qualsevol tipus de persona religiosos, sacerdots i laics.

Aquesta experiència espiritual, que es fa a la Casa Cova, està basada en els exercicis de sant Ignasi.

El pare París explica que "la vida del practicant és com la d'un eremita. Només està en contacte amb el guia. Transcorre en gran recolliment i en silenci per facilitar el contacte de la persona amb Déu. El director li donarà unes orientacions de meditació i de treball diari i es veuran un cop al dia per veure com va seguint i segons les seves reaccions i l'estat d'ànim li proposarà el treball per l'endemà. Durant el dia, segurament, l'e-

xercitant farà pel seu compte 4 o 5 hores de pregària. El lloc i la forma de fer-la l'escull cadascú: hi ha diverses capelles, cambres, jardins on poder-se recollir".

Oberts al món

Els coordinadors d'aquest servei d'acolliment, després de l'experiència d'aquest any que ha tingut bona acceptació (fins el mes

de setembre han acudit un centenar de persones) ja estan pensant que per l'any 1990 potser hi hauran dos pares jesuïtes que atendran el servei mensualment.

Al mateix temps, es pensa que aquest servei s'obri a Europa i a la resta del món, possibilitant que es pugui fer en altres idiomes com l'anglès, el francès i l'alemany amb el desig de servir els milers de peregrins que s'apropen a la cova on sant Ignasi va viure una experiència fonamental i que es multiplicarà durant la celebració del centenari de sant Ignasi.

També per l'Any Ignasià s'ha ofert la casa als Pares Provincials d'Europa perquè membres de les seves comunitats vinguin a passar una setmana a la Casa de la Cova.

CARLES TARGA

INFORMACIÓ I RESERVES:

CASA D'EXERCICIS COVA DE SANT IGNASI
PARE JOSEP MARIA PARÍS
APARTAT 12 - TEL. (93) 872 04 22
08240 MANRESA

Un camí per trobar Déu

A l'obra "Los Exercicis Espirituales", sant Ignasi de Loiola va transmetre la seva experiència de Déu i del Senyor i va proposar un camí per trobar a Déu i les diverses etapes d'aquest camí i el va definir de la següent manera: "Por este nombre, ejercicios espirituales, se entiende todo modo de examinar la consciencia, de meditar, de contemplar, de orar vocal y mental y de otras spirituales operaciones, según que adelante se dirá. Porque así como el pasear, caminar y correr son ejercicios corporales, por la mesma manera todo modo de preparar y disponer el ánima, para quitar de si todas las affecciones desordenadas, y después de quitadas para buscar y hallar la voluntad divina en la disposición de su vida para la salud del ánima, se llamen ejercicios espirituales".

Segons el jesuïta Simon Delcloux, qui entra als Exercicis espirituals es veu convidat a identificar la seva voluntat amb la voluntat de Déu sobre ell: aquest és l'objectiu a assolir. Per aconseguir-ho, és necessari que l'exercitant s'alliberi de tot allò que pogués orientar a priori el seu esperit i el seu cor en un sentit determinat.

EL MIRACLE

Últims Recessos de l'any 1989

Del 24 al 26 de novembre. L'Advent.

Del 23 de desembre, tarda, al 25, matí. Preparació pel Nadal i Missa del Gall.

Del 26 al 31 de desembre. Pregària Cristiana: El Parenostre.

Director: P. Alcuí Serras, monjo.
Per informació i inscripcions: Casa d'Espiritualitat.
Tel. (973) 48 00 45.

Exposició d'escultura catalana del S. XIX

Més d'un centenar d'obres integren l'exposició que s'inaugura a l'edifici de la Llotja de Mar de Barcelona sobre els escultors catalans del segle XIX, entre els quals hi ha Llimona, els germans Vallmitjana i Miquel Blay.

"Escultura catalana del segle XIX, del neoclàssic al realisme" exhibeix 110 escultures, a més d'altres objectes, esbossos o retrats dels mateixos artistes procedents de museus i institucions catalanes, així com del museu del Prado i del patrimoni nacional.

Santiago Alcolea, catedràtic d'història de l'art de la universitat de Barcelona i comissari d'aquesta mostra, destaca la influència de tres grans corrents en l'escultura catalana del segle passat.

Un neoclàssic inicial, preocupat per la perfecció de la humanitat, que idealitza la realitat, i un

posterior romanticisme, afegeix Alcolea, que amb la seva exaltació de l'individual comportarà el retrat, finalment el modernisme implicarà el retorn els pressupostos de principis de segle encara que sota un prisma poètic.

Amb uns objectius clarament didàctics, la mostra presenta peces de les dues grans figures del neoclàssicisme, Damià Campeny i Antoni Solà, i d'artistes del darrer quart de segle, entre els quals hi ha, a més dels citats Vallmitjana, Blay i Llimona, Aleu, Querol, Jeroni Suñol, Reynes, Torquat Tassó, Oms, Clarasó, Nobas, Figueres, Alcoverro o Roig Soler.

Al marge dels diferents estils i la seqüència cronològica, l'exposició s'estructura en cinc grans apartats: Formació i producció, temes religiosos, l'impuls oficial, el sector domèstic i l'expansió.

LLIBRES

Un recull d'actituds rebels en el si de l'Església

Manual de Herejías

O, dit d'una altra manera més descriptiva, diccionari d'heretgies, cismes, apostasies i actituds rebels en general sorgides en el si de l'Església Catòlica davant la seva recta doctrina. Des de Simó el mag, Arrià, Nestori i Euriques fins a les desviacions de la Teologia de l'alliberament o el fenomen del Palmar de Troya, passant pels grans o els petits cismes i per totes les actituds que han suposat rebel·lies davant l'ortodòxia fixada pel Magisteri, tot s'enquadra en aquesta obra per oferir una panoràmica informativa i formativa.

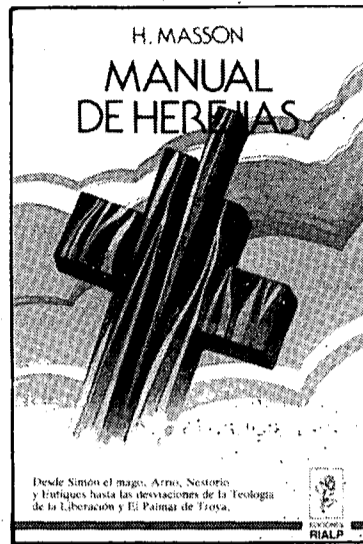
El llibre té una intenció divulgadora. Recull en l'harmonia de les seves pàgines, disposades en ordre alfabètic, noms i moviments ordinàriament dispersos en tota classe d'obres interessades en la qüestió. I s'han elaborat uns índexs que faciliten al màxim la localització i les relacions entre si d'aquests corrents i persones.

Des del punt de vista dog-

màtic, s'agrupen els fenòmens herètics en torn a grans eixos doctrinals; i s'ha deixat un lloc per a l'apologetica, proporcionant, juntament al contingut de la desviació o de l'error, la posició correcta, defensada o argumentada, de la fe catòlica.

R.

H. Masson
Manual de Herejías
Ediciones Rialp

CUINA

"Soufflé" de castanyes

300 gr. de puré de castanyes en almívar   4 ous
un raget de rom.

Bateu el puré de castanyes amb els 4 rovells d'ou, afegiu les clares batudes a punt de neu forta i un raget de rom. Afegiu-les suaument perquè no baixin. Ompliu un motlle petit de soufflé molt untat amb mantega i poseu-lo a forn calent però suau durant uns 25 minuts.

Serviu-lo tot seguit perquè sinó baixa, tireu-hi el sucre en pols per sobre.

MARIA GLÒRIA MUNTAÑOLA

RACÓ DEL LLENGUATGE

Les preposicions (3)

ALBERT PERA

Molts confonen les dues preposicions **amb** i **en**, potser per la seva semblança fonètica. I així, diuen: Posa-ho amb un calaix. Penseu amb vosaltres. S'entossudien amb la seva actitud. Tots aquests exemples, per ser correctes han d'anar amb la preposició **en**. Això es veu molt clar si els tradueix al castellà. Ningú no diu: "Pienso con vosotros", etc.

Encara més semblança, més ben dit, identitat fonètica absoluta, hi ha entre la preposició **amb** i el pronom personal feble **em**. Això fa que, en escriure'ls, algú confongui ambdós molts i li surtin frases com aquestes: Vine em nosaltres. O: No amb trobo bé. Pronunciades no tenen res de particular, però escrites són d'un mal efecte desastrós.

Hi ha una preposició conflictiva sobre la qual sembla que costa molt que els estudiosos de la llengua es posin d'acord. És la preposició composta **per a**, la qual és inexistente a la parla popular que no fa cas de l'abundosa

casuística registrada en els manuals de gramàtica i se serveix, en tots els casos, de **per**, a seques.

Els casos més clars són els d'autor i destinació: He fet portar el paquet per la nena. O bé: He fet portar el paquet per a la nena. Aquí sí que ens és útil la distinció entre **per** i **per a** ja que, en aquest cas, el significat és molt diferent.

Alguns autors recomanen que només es faci ús de **per a** en casos com l'esmentat, en què cal establir clarament la intenció de la frase per tal d'evitar confusions.

En general, anirem ben guiats, si pensem en la construcció castellana de la frase i substituïm cada "per" per un **per** i cada "para" per un **per a**. Però això no és vàlid sempre, sinó que abans d'un infinitiu que depèn d'un verb principal d'acció voluntària, és del tot improcedent fer servir la preposició composta **per a**; encara que, en castellà

sigui "para". Escriu per guanyar-se la vida. Es van reunir per solucionar l'afer. Estudia per obtenir el títol. Lluiten per salvar i l'empresa. Corro per veure si hi sóc a temps. Encendrem foc per fer torrades.

En canvi, si l'infinitiu depèn d'un verb que no és d'acció voluntària, haurem de recórrer a **per a**, coincidint, ara sí, amb el castellà "para". Aquest oli no és bo per a cuinar. Cap dels tres no serveixen per a caminar gaire. En tenen per a donar i per vendre.

Perles ortogràfiques

D'una esquila llegida al diari: Morí cristianament a Puigcerdà abans d'ahir fent el que l'hi agradava. No de tothom es pot dir el mateix, però es podia haver dit correctament. Abans d'ahir sense guionet i l'hi ha de ser senzillament **li**. És a dir, excés de precaucions ortogràfiques pretesament més catalanes.

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 450 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

Rebre "CATALUNYA CRISTIANA" és com rebre una carta de casa.
Francesca Rovira. JAPÓ

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

ASSUMPTA PRATSOBREROCA (GNTES. DELS POBRES)	10.650.- Ptes
GOMEZ CARREÑO, S/N - CASILLA 113	
VINA DEL MAR	
CHILE	
GUILLEM BAUZA i BAUZA	
RWAMAGANA	
B.P. 37 - RWANDA	
A-FRIQUE CENTRALE	11.400.- Ptes
RAMON MESTRE i MESTRE - INST. J.M. MORALES	
ITURBIDO 10	
SANTA ANA CHIAUTEMPAN TLAX	
MEXICO	10.650.- Ptes
BUYANGO CATHOLIC MISSIONS	
P.O. BOX 753	
MARAGOLI	
KENYA (EAST AFRICA)	11.400.- Ptes

Butlleta de subscripció

Nom i cognoms: _____ Tel.: _____
 Direcció: _____ DP: _____ Província: _____
 Població: _____
 subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner _____
 (nom i cognoms)
 L'import el fare efectiu mitjançant:
 títol que adjunto
 domiciliació segons l'adjunta autorització:
 Domiciliació: Banc/Caixa _____
 Sucursal n.º _____
 N.º compte corrent _____
 Població _____ Província _____
 Prego al Banc/Caixa que consideren aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
 Població _____ Data _____
 Signatura: _____
 "CATALUNYA CRISTIANA", c/ València, 244, 2on. 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39

COSTUMS I TRADICIONS

L'oli de sant Serapi

ESTEVE BUSQUETS I MOLAS

"Aquest ja ha begut oli" solem dir quan un "ha perdut tota esperança d'escapar-se d'alguna cosa desagrada", segons el Fabra. A la mateixa entrada del diccionari hi trobem diverses menes d'oli, alguna segons sembla, medicinals.

He cercat, doncs, entre els remeis populars i casolans, els olis d'efectes guaridors. Mare de Déu! Si n'hi ha! El d'airades que barrejat amb flors de camamilla, de llorer, grans d'all i aiguardent, serveix per fer untures; el d'alfabrega per guarir el mal d'orelles; el d'argila per fer rebentar forúnculs; el d'avet per ferides, bonys, dolors, inflamacions...; el de bàlsam, fet amb solatge de pluja, per la sordera; el de tres bàlsams per curar ferides; el de barrets —animal marí—, per angines i tumors... i així, fins a cinquanta-set més!

D'entre els que em deixo per no cansarvos, hi ha el de sant Serapi, beneït antany, el dia del sant en els convents mercedaris. Això m'ha dut a cercar quin sant Serapi donava el nom a aital remei i n'he trobat dotze en el santoral, però el "bo", diem-ne, és un dels dos que es commemoren el 14 de novembre. És a dir, aquesta mateixa setmana. I ambdós, màrtirs.

Ara bé. Un morí el 249 a Alexandria. L'altre, a Alger on havia anat a redimir captius i era mercedari. Morí el 1240. Per tant el primer és descartat puix que l'Orde de la Mercè no es fundà fins el 1218.

Tenim, doncs el sant Serapi de l'oli, nostrat, car si bé sembla anglès d'origen i militar de professió, hauria ingressat a l'Orde mercedari justament a Barcelona, als pocs anys de fundar-se. O potser del primer moment ençà.

Com hem dit anà a terres musulmanes a missionar i a redimir captius. La seva fe i el seu coratge fastiguejaren els mahometans que l'encarceraren i, poc més tard, després de desconjuntar-li els ossos i els membres, el clavaren en una creu aspada, és a dir, de les anomenades de sant Andreu perquè aquest hi havia estat crucificat en una d'aquesta forma. Com santa Eulàlia i altres màrtirs.

Per raó del seu martiri, l'oli beneït que es repartia als convents mercedaris de Catalunya era molt venerat, servia per curar desflorigaments, ossos trencats, desconjuntures i, també, pels còlics miserere.

És patró de Sant Pau d'Ordal on li canten uns Goigs escrits per Maria Canals de Forn i musicats per mossèn Domènec Cols. Una de les seves estrofes glossa el moment culminant del seu martiri i el darrer gest: "D'aquest cos en l'agonia, / i fins l'últim estertor, / vostra mà alçàveu, encara, / mostrant tres dits amb valor. / De la Trinitat Augusta / predicàreu sens temor..."

El sant, podríem dir que "havia begut oli", però no havia perdut l'esperança de ser rebut a la Glòria, pel Pare, el Fill i l'Esperit Sant. I per la Mare de Déu de la Mercè.

LA SARDANA I LA DANSA

El mestre Manuel Saderra, Premi Jaume I

JOSEP VENTURA

GUARDÓ.— La Fundació Jaume I ha atorgat els seus guardons anyals distingint la trajectòria i els mèrits de diverses personalitats del món de l'art i la cultura. Enguany, entre els sis guardonats amb el Premi "Jaume I" d'actuació cívica catalana hi ha el mestre Manuel Saderra i Puigferrer, un dels millors compositors dels nostres dies. El lliurament dels Premis "Jaume I" tingué lloc el passat dia 9 de novembre, al Saló de Cent de l'Ajuntament de Barcelona.

HOMENATGE.— Les Fires de Sant Narcís de Girona han tingut enguany una cloenda ben remarcable amb la celebració d'un concert de sardanes, promogut per l'Ajuntament de Girona, amb la col·laboració dels antics "Amics de la Sardana" de l'esmentada ciutat, en homenatge al mestre Ricard Viladesau i Caner en reconeixement a la seva aportació musical a la ciutat de Girona. Aquest concert es va fer el diumenge, dia 5 de novembre, a dos quarts d'una del migdia, al Teatre Municipal gironí, amb l'actuació de la cobla La Principal de la Bisbal i la col·laboració de la Coral Polifònica de Girona. El programa presentava 12 sardanes del compositor homenatjat, destacant totes les dedicades a la capital del Ter i de l'Onyar així com l'estrena de la composició titulada "Girona m'emamora", per a coral i cobla.

ANIVERSARI.— A Sant Feliu de Guíxols l'Agrupació Amics de la Sardana va celebrar, a la tarda del passat dia 5 de novembre, el trentè aniversari de l'entitat, amb una ballada de sardanes a tres cobles, amb la Costa Brava, Baix Empordà i Foment de la Sardana. La ballada va acabar amb una sardana interpretada conjuntament per les tres cobles, original del malaguanyat mestre Rafael Figueras, "L'encís d'Agullana".

TROBADA D'ESBARTS.— A Tàrraga, la tarda del dia 5, es va celebrar la Primera Trobada d'Esbarts de les Terres de Ponent, amb la participació dels esbarts "Albada" de Tàrraga, "Dansaire d'Arbeca", "Dansaire de Mollerussa", "Lleidatà de Dansaires", "Dansaire Alta Ribagorça", "Dansaire Os de Balaguer" i "Dansaire Sicoris", set en total, que van ser acompanyats musicalment per la cobla Tàrraga.

FESTIVAL DE TARDOR DE BARCELONA.— El divendres, dia 3, al Palau de la Música de Barcelona, es va celebrar un concert d'obres per cobla i coral interpretat per la cobla La Principal de La Bisbal, la Coral Polifònica de Puig-reig i el violinista Jaume Francesch, ja que hi havia en el programa el concert per violí i cobla d'Agustí Cohí i Grau. Les altres obres en el programa eren originals dels compositors Xavier Boliart, Vicenç Acuña, Josep M.ª Ruera (de qui s'interpretava una sardana), Joan Lluís Moraleda, Joan Casas i Manuel Oltra.

EDUQUEM JUNTS

la família, l'escola, els mitjans de comunicació

ELENA ELIZALDE i AUBERT
Doctora en Pedagogia

TERESA SANMARTÍ i GARCIA
Mestra Especialista en Preescolar

—Donem al nen un altre martell, claus i fusta i li demanem que ens imiti mentre clavem un clau.
—Deixem que el nen experimenti tot sol amb els claus el martell i la fusta.

que es fixi bé amb els senyals que hem posat per al seu aniversari.

—Diem al nen tot assenyalant la data al calendari:

—Aquest dia serà el teu aniversari: el dia 17 d'octubre.

—Preguntem al nen mirant el calendari:

—Quan és el teu aniversari?

El nen ens ha de dir el dia i el mes.

—Insistim en aquesta pregunta els dies d'abans i de després de la data de l'aniversari del nen.

—També procurarem que conegui el dia i el mes d'altres dates importants, per a ell, per a la família, per al país.

Convidem a tots aquells que estan en contacte amb nens a treballar junts per tal d'ajudar-los a créixer amb alegria. Cada setmana proposem dos objectius educatius, centrats en l'edat de 5 anys, (dins de les àrees de socialització, llenguatge, adquisició d'hàbits o desenvolupament intel·lectual i motriu), i suggerim uns exercicis divertits i fàcils de fer.

Tant de bo que, treballant plegats, recuperem el civisme que trobem a faltar a la nostra societat. Endavant, els nostres nens s'ho valen. El nostre país, també.

Desenvolupament motriu

Objectiu: Saber clavar un clau amb un martell.

És convenient fer servir una fusta tova i claus grossos.

Exercicis:

—Ensenyem al nen com es clava un clau, amb les explicacions verbals adients: agafó el clau amb dos dits, etc...

—Donem al nen una fusta amb uns claus mig clavats (suficientment separats per tal que pugui picar-los un per un) i li demanem que els acabi de clavar.

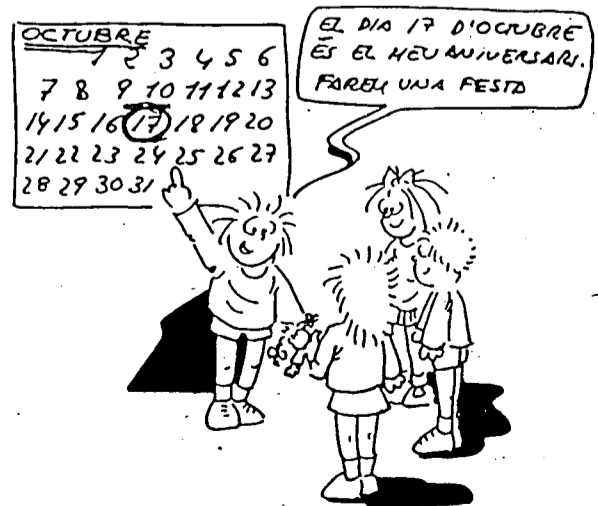

Desenvolupament intel·lectual

Objectiu: Saber el dia i el mes del seu aniversari.

Exercicis:

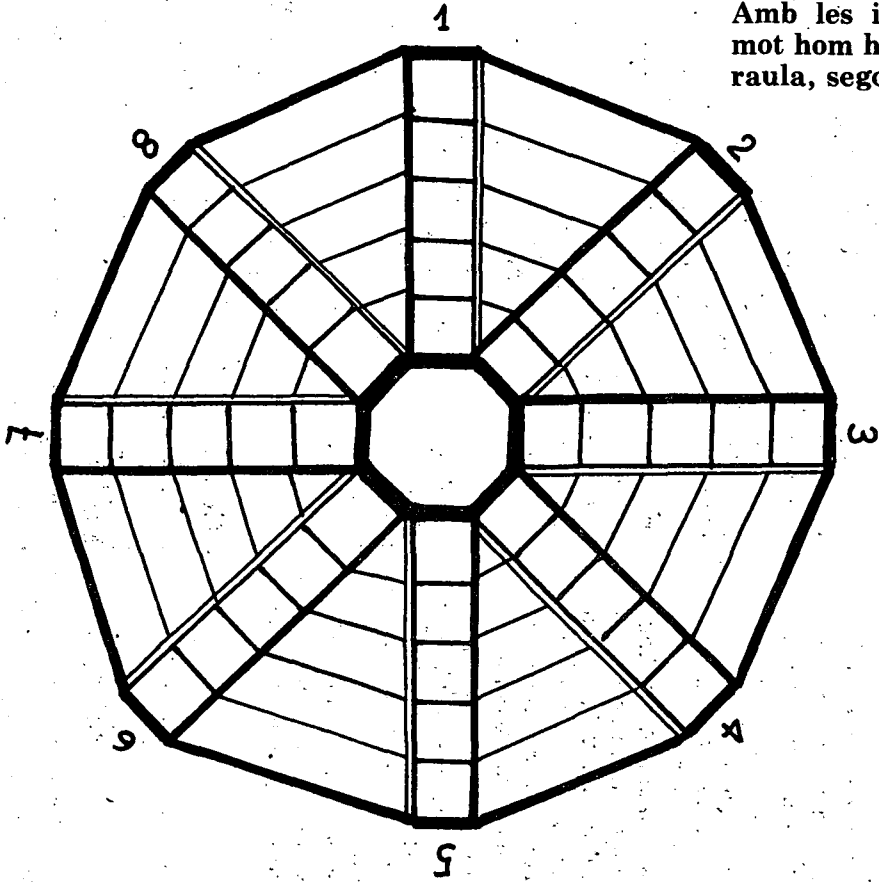
—En un calendari de fulls mensuals marquem el dia i el mes de l'aniversari del nen. Li demanem

ENCREUATS

per ROSA COLLELL

OCTÀEDRE

Cercar vuit mots segons les definicions, que tots acabin amb la mateixa lletra central.
Amb les inicials de cada mot hom ha de fer una paraula, segons definició.-

Buscar la lletra central.-
Entre les inicials: Església principal, maré d'una diòcesi.-

- 1- Casa convent on fan vida els Carmelites.-
- 2- Fill de l'ovella, fins a l'edat d'un any.-
- 3- Certa sala que dona a Plaça del Rei, de Barcelona.-
- 4- Mirall.-
- 5- Flexible.-
- 6- Tros sobrant de tela, paper...-
- 7- Tota cosa que té vida i moviment propi.-
- 8- El qui obra segons la llei, de bona fe.-

FILATELIA

per ENRIC GRAUPERA

CO-PRÍNCIP D'ANDORRA

El Principat d'Andorra dedicà un segell a Salvador Casañas i Pagès. El cardenal Casañas nasqué a Barcelona el 1834, on també morí el 1908. Bisbe d'Urgell de 1879-1901, i de Barcelona 1901-1908. El 1905, l'anarquista Sala atemptà contra la seva vida. Són meritoris els seus sermons amb motiu del Mil·lenari de Montserrat (1880), i el de la restauració del monestir de Ripoll (1893). Fou nomenat cardenal l'any 1895.

JEROGLÍFIC

per SNOP

¿JA HEU PRES UN DETERMINI?

DCI

Solució al 529

ÉS TONA

1000 KGS. ES UNA TONA

CLASIFICACIONS

1.	REAL MADRID	PJ	PTS	11	16+4
2.	F.C. BARCELONA	PJ	PTS	11	15+3
3.	OVIEDO	PJ	PTS	11	14+2
4.	ZARAGOZA	PJ	PTS	11	14+2
5.	MALLORCA	PJ	PTS	11	14+2
6.	REAL SOCIEDAD	PJ	PTS	11	14+2
7.	OSASUNA	PJ	PTS	11	13+1
8.	VALENCIA	PJ	PTS	11	13+3
9.	AT. MADRID	PJ	PTS	11	13+3
10.	SEVILLA	PJ	PTS	11	12+2
11.	ATH. BILBAO	PJ	PTS	11	11+1
12.	MALAGA	PJ	PTS	11	11+1
13.	LOGROÑES	PJ	PTS	11	10
14.	TENERIFE	PJ	PTS	11	9-1
15.	CASTELLON	PJ	PTS	11	8-4
16.	VALLADOLID	PJ	PTS	11	7-5
17.	CELTA	PJ	PTS	11	7-3
18.	CADIZ	PJ	PTS	11	7-3
19.	GIJON	PJ	PTS	11	6-4
20.	RAYO VALLECANO	PJ	PTS	11	6-6

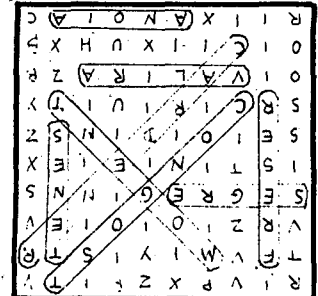
SOPA DE LLETRES

per SNOP

CERCAR 8 AFLUENTS DE RIUS CATALANS

HORT. Segre, Valira, Anoya.
VERT. Freser, Tenes.
DIAG. Congost, Cardener, Mogenç.

- 1- Carmel.-
- 2- Anyell.-
- 3- Tinel.-
- 4- Espill.-
- 5- Ductil.-
- 6- Retall.-
- 7- Animal.-
- 8- Lleial.-

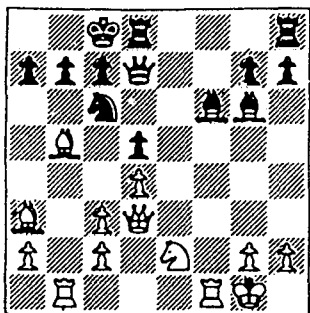
A LES INICIALS: Catedral.-
LLETRA CENTRAL: L.-

ESCACS

per JAUME MORA

DIAGRAMA 299
Blanques juguen i guanyen

Apa nois, anem-hi que és un pas, però atenció.

Solució al diagrama 298

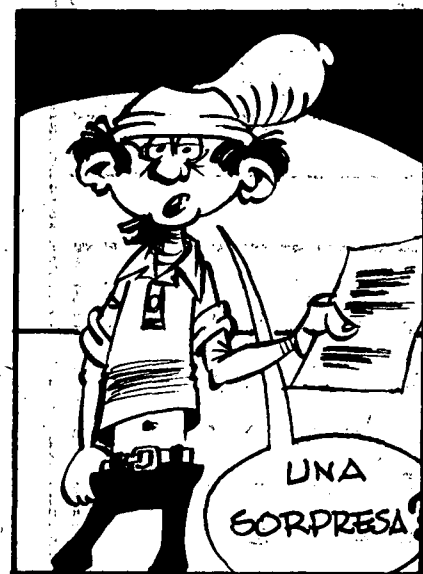
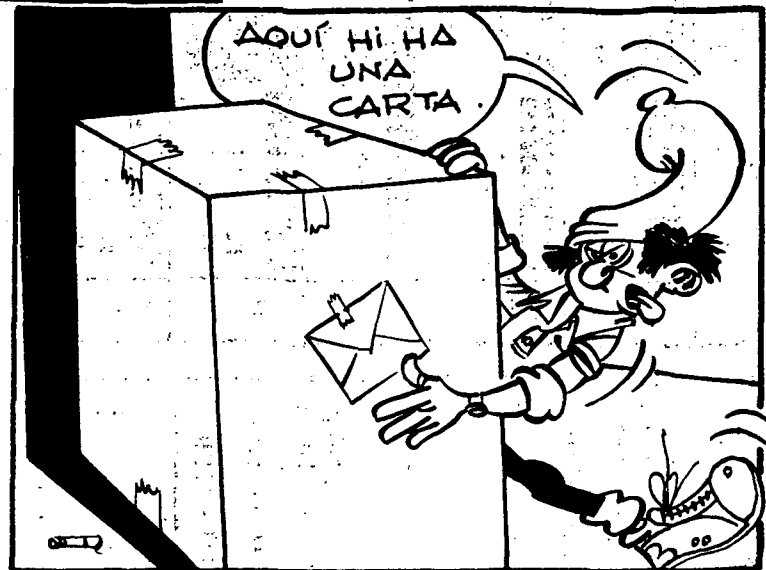
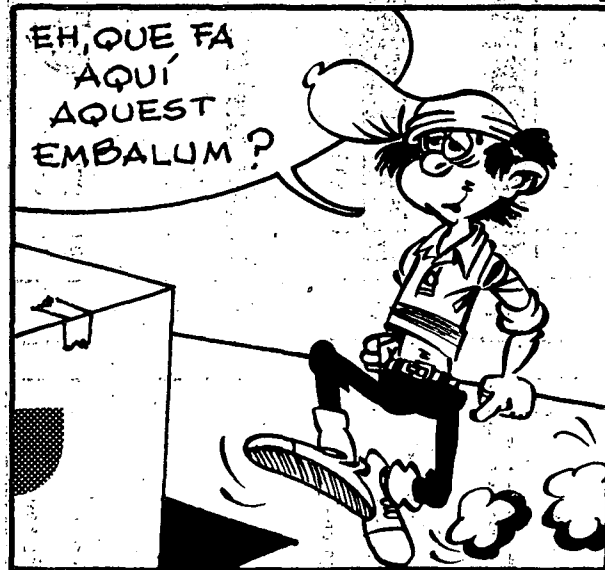
1 Dh6xh7+ i mat en poques.

RESULTATS

R. SOCIEDAD-TENERIFE	1-0
R. VALLECANO-CELTA	2-0
BARCELONA-LOGROÑES	4-2
MALLORCA-ATL. MADRID	0-0
CASTELLON-SP. GIJON	1-0
OVIEDO-VALENCIA	0-0
OSASUNA-CADIZ	1-0
VALLADOLID-MALAGA	0-1
ZARAGOZA-SEVILLA	1-0
R. MADRID-ATH. BILBAO	4-0

LA TRAVESSA

1. R. Sociedad-Tenerife	1
2. Rayo-Celta	1
3. Barcelona-Logroñes	1
4. Mallorca-At. Madrid	X
5. Castellón-Sporting	1
6. Oviedo-Valencia	X
7. Osasuna-Cádiz	1
8. Valladolid-Málaga	2
9. Zaragoza-Sevilla	1
10. R. Madrid-Athletic	1
11. Sestao-Elche	1
12. Jérez-Huelva	1
13. Levante-Burgos	2
14. Deportivo-Español	2
Pleno al 15 (Murcia-Figueras):	2

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

N.º 485

Històries d'Eixerits

FORA LES PORS!

L'altra dia vaig tenir un somni. Jo no sé si vosaltres somieu mai, però jo somio cada dos per tres. En Pep diu que menjo massa per sopar, me'n vaig al llit i no faig bé la digestió. Em sembla, però, que això no és ben exacte, perquè l'altre dia, havia sopat més aviat poc.

El somni era que sempre havia de córrer. Hi havia un carrer molt estret i molt llarg, i una veu, enllà enllà, em cridava: "Eixerit, Eixerit! Jo corria cap on sentia la veu, però mai no hi arribava.

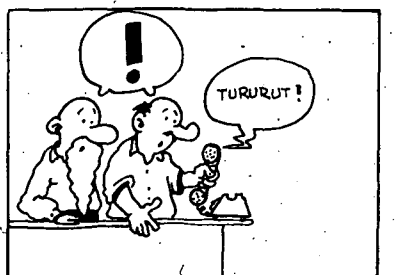
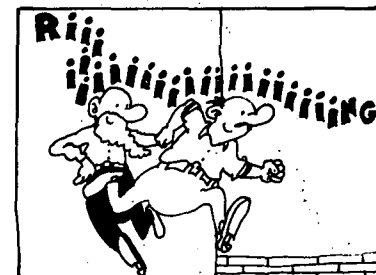
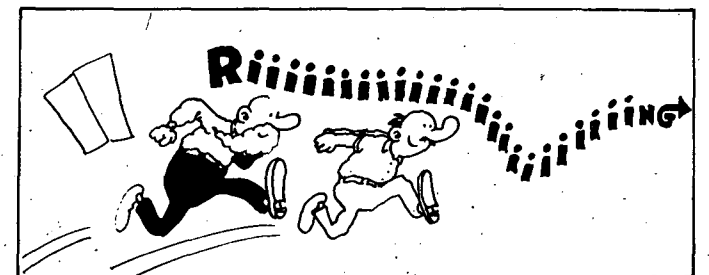
Després venia una tempesta. Jo em passejava pel camp, i tot d'una, s'engegava una tempesta de llamps i trons. Jo volia fugir perquè no m'atrapés. Pujava, baixava, a dreta i a esquerra, sempre la tempesta a un metre de mi. Quan jo parava, ella també. Quan jo corria, ella darrera meu.

Al final vaig pensar: Prou!, no corro més, no fujo més. Aleshores es van acabar les veus i la tempesta, i em vaig desvetllar. Estava una mica suat. Vaig encendre el llum. Vaig veure que després de tant córrer, no m'havia mogut del llit, i me'n vaig alegrar.

Després he barrinat donant voltes i voltes al somni. No en trec l'aigua clara. Potser és que no hi ha res per treure'n. Només el record d'alguna por que vés a saber quan i on, sorgí dintre meu.

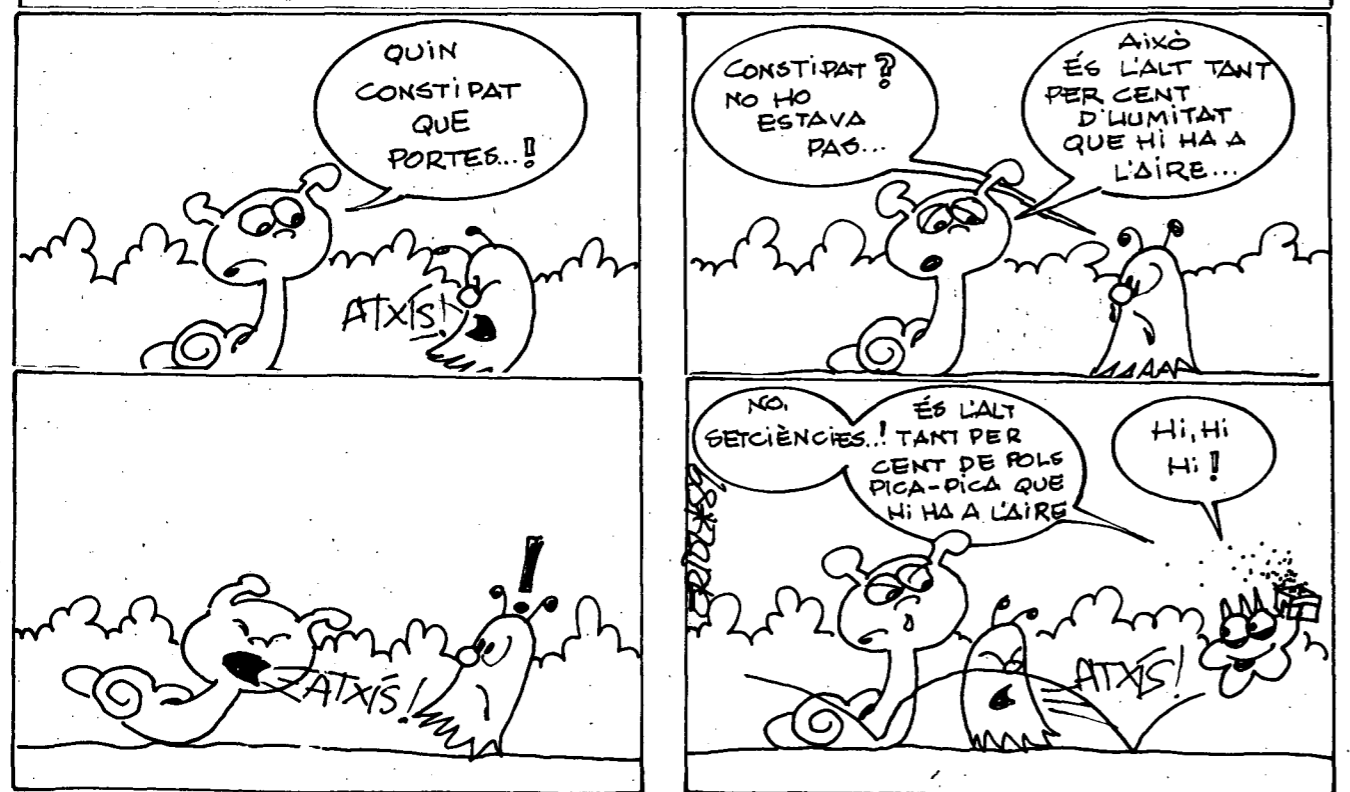
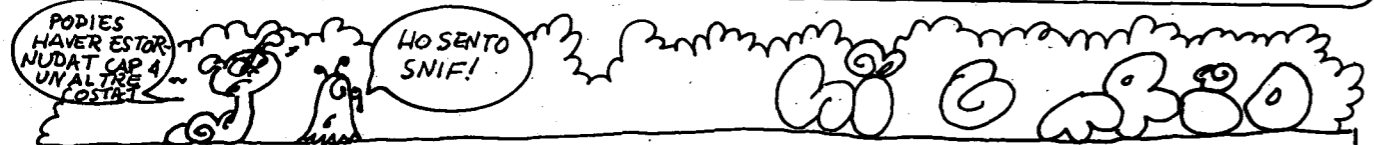
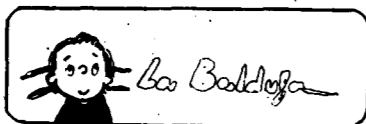
No en vull tenir de pors. Vull ser un noi valent. I si mai tinc por que sigui per un perill real, i no per fantasioses imaginacions.

L'Eixerit

Avet Set esllips per a nenes i nens

Avet Set — Avet Set —

Avet Set eslips per a nenes i nens

Jesús ens parla

Busquem l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Lluç, capítol 21, versets del 5 al 19 (Lc 21: 5-19).

Reflexionem: 1. Jesús, a partir de certs esdeveniments que han de succeir, planteja la lluita constant entre el bé i el mal. La lluita entre l'Amor de Déu que vol portar els homes a la plenitud de la VIDA, i l'egoisme i l'orgull dels homes que es resisteixen a l'amor de Déu.

2. Jesús, amb l'exemple de la seva vida ens ensenya com lluitar a favor de la veritat, de la justícia, de l'amor, de la pau. Això no sempre és fàcil i comporta dificultats. Per això parla de les persecucions que patiran els seus seguidors. Però enmig de les tribulacions tenim la certesa que Déu no ens abandonarà mai.

3. Per lluitar del tot a favor de l'amor a Déu i als homes, Jesús morí en creu. Però, per la seva resurrecció, Déu Pare ens mostra que viure i morir per posar-se a favor de Déu i dels nostres germans, és precisament la manera de vèncer definitivament el mal i la mort. Per això l'evangeli acaba dient: "Sofrint amb constància us guanyareu per sempre la vostra vida."

El mossèn

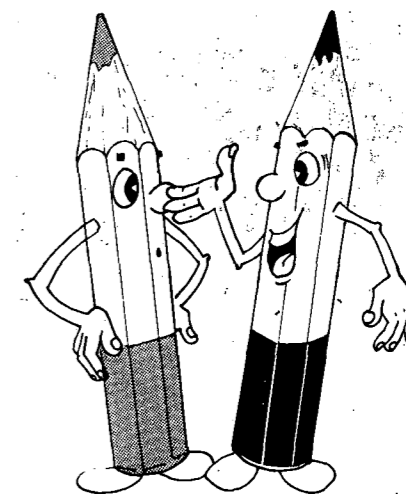
ELS LLAPIS DE COLORS

Vet aquí que una vegada, pel seu aniversari, a en Narcís li van regalar una capsa de llapis de colors. En Narcís no deixava de mirar-se-la emocionat. Era una capsa de llapis de colors nous de trinca, 36 llapis de colors per estrenar. En Narcís se la mirava sense adonar-se que de la capsa estant també se'l miraven a ell. Els llapis de color es preguntaven qui era aquell nen que els observava tan atentament. Seria ell el seu amo definitiu? Havien passat per tantes mans que no n'estaven del tot segurs.

De primer havien viscut al bosc, però els arbres que els servien de casa havien estat tallats i a ells els havien fet sortir d'allà dins. Després els van dur a una fàbrica on havien anat passant de mà en mà i de màquina en màquina: posar la mina, donar-los-hi forma, pintar-los, afilar la punta. Un cop acabats de fer, els van anar col·locant en capsos metàl·liques i aquestes en unes grans caixes de cartró. Llavors els van enfil·lar a un camió que els aniria deixant a diferents ciutats.

Ja feia temps que havien perdut la pista dels seus companys. Ells havien acabat el seu viatge a una petita botiga de barri, en companyia de capsos de retoladors, bolígrafs, ceres, paquets de fulls de paper, llibretes, carpetes, gomes, màquines de fer punta, i què sé jo quantes coses més! "papereria" en deien de la botiga. El botiguer era un velllet molt simpàtic que els tenia molt ben endreçats.

Però un parell de dies després, una nena entrà a la botiga i li demanà al vell botiguer una capsa de llapis de colors. Van pensar que havia arribat el moment, anava a ser ella la seva propietària?, els estrenaria fent un bonic dibuix?, o, potser els portaria a l'escola per ser l'enveja de totes les seves amigues? Però no, la nena no va fer res d'això, sinó que va regalar-li la capsa, molt ben embolicada amb un paper de coloraines, al

seu germà petit, en Narcís. I allí estaven, en Narcís i els llapis, observant-se mútuament.

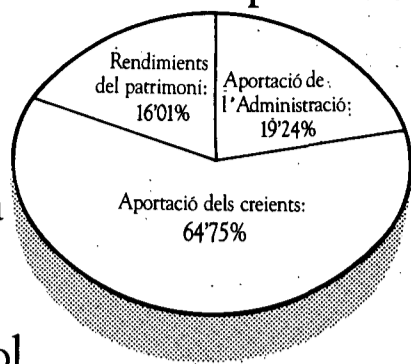
—N'hauràs de tenir molta cura —digué la seva mare— són uns llapis molt bonics.

ANNA

Avet Set — Avet Set —

La Diòcesi de Barcelona encara depèn dels diners que arriben de l'Administració.

Seria bo que l'Església fos plenament independent de qualsevol poder, però els donatius dels creients no són suficients: encara necessitem l'ajuda de l'Estat.

Ingressos de la Diòcesi de Barcelona (1988)

AVUI L'ESGLÉSIA

TINDRÀ

MÉS

INDEPENDÈNCIA

Cal que l'Església s'autofinanci.

Com aconseguir-ho?

- Mantenint les aportacions a les parròquies i, si és possible, augmentant-les.
- Fent una aportació extraordinària la «Diada de Germanor» del 19 de novembre.

Si creu que la nostra Església hauria d'autofinançar-se el més aviat possible, col·labori: faci el seu donatiu a qualsevol

parròquia o
enviïn's-el ara
per correu.

DIADA DE "GERMANOR" 19 DE NOVENBRE

Vers el finançament solidari de la nostra Església.

Vull col·laborar a l'autofinançament de l'Església a Barcelona.

Adjunto xec a favor de l'ARQUEBISBAT DE BARCELONA (Fons Comú Diocesà).

Vull rebre gratuïtament el quadern «COMPTES CLARS»

per saber què en fa la Diòcesi de Barcelona dels diners i què caldria fer per mantenir-la com cal.

Si us plau, enviïn-me'l:

en català en castellano

Nom i cognoms: _____

Domicili: _____

Codi postal: _____

Localitat: _____

Signatura: _____

MOLTES GRÀCIES

Tant si adjunta un xec, com si només demana el quadern «COMPTES CLARS», escriu clarament les seves dades en aquest cupó, talli'l per la línia de punts i enviï'l per correu a: ARQUEBISBAT DE BARCELONA (Delegació Diocesana d'Economia) - carrer del Bisbe, 2, 08002 Barcelona.